

(ش) جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و تغذیه
معاونت درمان

شماره ... ۱۱۶۶۳ / ۰۰:۴۵ د.د.
تاریخ ... ۱۳۹۵/۰۴/۱۹
پیوست ندارد.

بسمه تعالیٰ

رئیس / سرپرست محترم دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی .....
معاون محترم .....
مدیر عامل محترم سازمان انتقال خون ایران

رئیس محترم سازمان نظام پزشکی
رئیس محترم انجمن پاستور ایران

رئیس محترم مرکز آموزشی، تحقیقاتی و درمانی قلب و عروق شهید رجایی

رئیس محترم مرکز سل و بیماری های ریوی مسیح دانشوری

رئیس محترم مرکز قلب تهران

رئیس محترم موسسه ملی تحقیقات سلامت

موضوع: ابلاغ استاندارد های اعتباربخشی ملی بیمارستانها ویرایش سوم (سال ۱۳۹۵)

با سلام و احترام

ارائه خدمات با کیفیت و ایمن در بیمارستان ها یکی از اساسی ترین وظایف و دغدغه های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد، قطعاً مسئولیت پذیری و پاسخگوی بیمارستان ها در امر بھبود کیفیت و ارائه مراقبت های ایمن به بیماران، زمینه ساز تحقق اهداف سلامت در حوزه درمان کشور خواهد بود. لذا اعتباربخشی ملی بیمارستان های ایران، به عنوان ابزاری موثر در تسریع و تسهیل روند توسعه کیفی مراقبت و درمان در سال های اخیر ایفا نشاند و به همین منظور و با رویکرد ارتقای استانداردهای کیفی بیمارستان ها، طی یک سال گذشته و با مشارکت جمع کثیری از مدیران بیمارستانی، استادان دانشگاهی، صاحبنظران و خبرگان عرصه مدیریت بیمارستانی و هم اندیشی گسترده ملی دست اندر کاران اجرایی بیمارستان ها، سازمان ها و نهادهای مرتبط، ویرایش سوم استاندارد های اعتباربخشی، متناسب با ظرفیت های فعلی بیمارستان ها تدوین شده است. در این ویرایش اولویت و رویکرد های اجتناب از مستند سازی های غیر ضرور، کاهش چشم گیر و منطقی حجم استانداردها، بیمار محوری و جایگزینی وظیفه محوری به جای بخش محوری، توجه به کار گروهی در بھبود مستمر کیفیت خدمات مراقبتی، توانمند سازی و ارتقاء انگیزه کارکنان، تاکید ویژه بر ایمنی بیمار و اعمال الزامات بین المللی اعتباربخشی لحاظ گردیده است. در همین راستا نکات ذیل قابل ذکر است:

- استانداردهای اعتباربخشی ملی ایران پایه رتبه بندی اعتباربخشی و صدور گواهینامه بیمارستانها می باشد و سایر استانداردها و الزامات از جمله ارتقاء سلامت، آموزش پزشکی، ایمنی بیمار، هتلینگ، دوستدار مادر و کودک ضمن

شماره ... ۱۱۶۶۳ / ۱۱۶۶۳
تاریخ ... ۱۳۹۵ / ۰۴ / ۱۹
پیوست ندارد

بسمه تعالیٰ

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت و مهندسی پزشکی
معاونت درمان

حفظ استقلال محتوایی در سامانه الکترونیکی اعتباربخشی ملی ایران بارگذاری شده و در چارچوب اجرای اعتباربخشی بیمارستانها به صورت همزمان و یکپارچه اعتبارسنجی خواهد شد.

- ۲- پس از انجام یک دوره اعتباربخشی بیمارستانها در کشور نتایج آن با استفاده از نظرات مسئولان اجرائی دانشگاه‌های علوم پزشکی و بیمارستانها و صاحب‌نظران بخش دولتی و خصوصی مورد بررسی مجدد قرار خواهد گرفت.
- ۳- کتاب راهنمای ارزیابی برای تسهیل در انجام فرایند خود ارزیابی و اعتباربخشی نهایی متعاقباً در اختیار مراکز خواهد گرفت.

به پیوست نسخه نهایی ویرایش سوم اعتباربخشی سال ۱۳۹۵ که به تأیید و توشیح مقام عالی وزارت طی نامه شماره ۱۰۱/۶۸۶ مورخ ۱۵/۰۴/۹۵ دفتر وزارتی رسیده است، جهت اجرا در بیمارستان‌های تحت پوشش آن دانشگاه ابلاغ می‌گردد.

دکتر محمد آقا جانی
معاون درمان

رونوشت:

دبیرخانه حوزه ریاست دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور
دبیرخانه حوزه معاونت درمان دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور
مدیرکل محترم درمان غیر مستقیم سازمان تامین اجتماعی
مدیرکل محترم دفتر نظارت و ارزشیابی بیمه سلامت ایران
مدیر عامل محترم سازمان بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح
رئيس محترم اداره بهداشت درمان کمیته امداد امام خمینی(ره)

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پرستشی

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان‌های ایران

ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

سون بخشنده
بلوار ایران
بیمارستان اسلامی شهر
۱۴۰۴۰۸

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

استانداردهای اعتباری‌خشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

فهرست مخورها

۶	الف. مدیریت و رهبری
۶	الف-۱) تیم حاکمیتی
۷	الف-۲) تیم مدیریت اجرایی
۱۰	الف-۳) بهبود کیفیت
۱۱	الف-۴) مدیریت خطای
۱۲	الف-۵) مدیریت "خطای حاد و بلایا"
۱۳	الف-۶) مدیریت اینمنی بیمار
۱۴	الف-۷) مدیریت منابع انسانی
۱۶	الف-۸) مدیریت تامین و تسهیلات اقامت
۱۸	الف-۹) مدیریت غذائی
۱۹	ب. مراقبت و درمان
۱۹	ب-۱) مراقبت‌های عمومی بالینی
۲۳	ب-۲) مراقبت‌های اورژانس
۲۵	ب-۳) مراقبت‌های حاد
۲۶	ب-۴) مراقبت‌های بیهوشی و جراحی
۲۷	ب-۵) مراقبت‌های مادر و نوزاد
۲۹	ج. مدیریت خدمات پرستاری
۲۹	ج-۱) مهارت سنجی و بکارگیری کارکنان پرستاری
۳۰	ج-۲) مدیریت مراقبت‌های پرستاری
۳۱	د. مدیریت دارو و تجهیزات
۳۱	د-۱) مدیریت دارویی
۳۳	د-۲) مدیریت تجهیزات پزشکی
۳۵	ه. پیشگیری و بهداشت
۳۵	ه-۱) مدیریت بهداشت محیط
۳۸	ه-۲) مدیریت پسماندها
۴۰	ه-۳) مدیریت استریلیزاسیون
۴۱	ه-۴) مدیریت خدمات رختشویخانه
۴۳	ه-۵) بهداشت حرفه‌ای و سلامت کارکنان
۴۴	ه-۶) پیشگیری و کنترل عفونت
۴۶	و. مدیریت خدمات پاراکلینیک
۴۶	و-۱) مدیریت آزمایشگاه
۴۸	و-۲) مدیریت تصویربرداری
۴۸	و-۳) مدیریت فیزیوتراپی
۴۹	و-۴) طب انتقال خون
۵۱	ز. مدیریت اطلاعات
۵۱	ز-۱) مدیریت اطلاعات سلامت
۵۴	ز-۲) فناوری اطلاعات
۵۶	ح. رعایت حقوق گیرنده خدمت
۵۶	ح-۱) اطلاع‌رسانی و ارتباطات
۵۷	ح-۲) تسهیلات و حمایت‌ها

۲

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

سازمان بهداشت

پیام وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دست یابی به اهداف کلان نظام سلامت با اولویت‌هایی که در سیاست‌های کلی سلامت و سند چشم انداز ۱۴۰۴ آمده است، تنها از طریق هم‌گامی و هماهنگی با سایر نظام‌های اجرایی و اهداف توسعه پایدار کشور امکان‌پذیر است. از سوی دیگر تنوع روزافزون فن‌آوری‌ها و خدمات تشخیصی و درمانی، بالا رفتن سواد سلامت و افزایش تقاضای مردم برای مراقبت در برابر آن‌چه سلامت ایشان را به خطر می‌اندازد، ضرورت مراقبت از کیفیت و اینمی خدمات این حوزه را بیش از پیش نمایان می‌سازد. در این مسیر، لازم است وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان متولی سلامت مردم و بهمنظور تکمیل و تثبیت نتایج حاصل از اجرای برنامه تحول نظام سلامت، ضمن بهره‌گیری از تجربه ملی و بین‌المللی، ضوابط و مقررات مناسبی برای ارائه خدمات و مراقبت‌های ایمن و با کیفیت تدوین نماید و بر اجرای درست آن و پایان‌بندی مراکز گوناگون به ضوابط ابلاغی، نظارتی دقیق داشته باشد.

بر همین اساس با اهتمام همکارانم در معاونت درمان و مساعدت جمع کثیری از صاحب‌نظران، ویرایش جدید استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان‌ها با اولویت ارتقاء ایمنی بیماران، بهبود مستمر کیفیت و افزایش رضایت‌مندی گیرندگان خدمت تدوین گردید.

ضمن سپاس‌گزاری از تمامی اساتید و کارشناسانی که ما را در این اقدام ملی و ضروری همراهی کردند، امیدوارم نسخه حاضر، ابزاری مناسب برای دست یابی به اهداف ارزشمند اعتباربخشی و نزدیک‌تر شدن مراکز درمانی جمهوری اسلامی ایران به استانداردهای جهانی باشد.

دکتر سید حسن هاشمی
وزیر

پیام معاون درمان

بیمارستان‌ها آخرین امید نیازمندان به خدمات تشخیصی و درمانی هستند، که بیماران و مددجویان پرشماری را به خود جذب می‌نمایند.

بیمارستان‌ها با ارزش‌ترین سرمایه‌های انسانی حوزه سلامت را همراه با تجهیزات و فناوری‌های مدرن و گران‌قیمت، بکار می‌گیرند تا با رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای و عدالت، زمانی که جسم و جان با ارزش انسان‌ها در معرض آسیب است آنان را درمان نموده و آسیب‌ها و دردها را از آنها دور نمایند. می‌دانیم که بخش عمده‌ای از هزینه‌های بخش سلامت در بیمارستان‌ها صرف می‌شوند. از این نظر لازم است برای حسن عملکرد این مراکز مقرراتی همه جانبه تنظیم شده و با دقت بر اجرای آنها نظارت شود. اعتباربخشی ابزاری معتبر و جامع و سیستماتیک برای دستیابی به این منظور است. از سوی دیگر اعتباربخشی می‌تواند به عنوان نقشه راهنمایی برای مدیران و مجریان به منظور دستیابی به سازمانی با نتایج متوازن، ایمن و با کیفیت مورد استفاده قرار گیرد. اجرای نسخه اول اعتباربخشی ملی، تجربیات ارزنده‌ای برای مسئولان بیمارستان‌ها فراهم نمود، تا همراه با تجربیات جهانی، نسخه جدید اعتباربخشی ملی ایران با رویکرد بیمار محوری و تمرکز بر ایمنی مراقبتها و کیفیت خدمات تشخیصی و درمانی بازنگری شده و استقرار یابد. از طرفی به منظور الحق ایران به جمع کشورهایی که الزامات «برنامه بین المللی اعتباربخشی» (IAP¹) وابسته به «جامعه بین المللی کیفیت در مراقبتها سلامت» (ISQua²) را رعایت می‌نمایند، نسخه جدید استانداردهای اعتباربخشی با نگاه به الزامات این انجمن بازنویسی شده و امید است در آینده نزدیک در تراز بین المللی، اعتباربخشی ملی ایران قابل عرضه شود. یقین دارم این خواسته ملی با همت و اراده مضاعف روسا، مدیران، پژوهشکاران، پرستاران و سایر کارکنان بیمارستان‌های کشور اعم از دولتی، خصوصی، عمومی و خیریه محقق خواهد شد.

در پایان، از تمامی همکاران که در طی سال‌های گذشته تا امروز در تولد و رشد و توسعه استانداردهای اعتباربخشی تلاش نموده و یاری رساندند، قدردانی و تشکر می‌نمایم.

دکتر محمد حاجی آفاجانی

معاون درمان وزیر

¹ International Accreditation Programme

² International Society for Quality in Health Care

پیشگفتار مدیر کل دفتر نظارت و اعتباربخشی امور درمان

مجموعه استانداردهای ملی اعتباربخشی بیمارستان‌های ایران، ابزاری قدرتمند برای هدایت بیمارستان‌ها به سمت تحقق اینمنی و کیفیت در ارائه خدمات تشخیصی و درمانی و اطمینان از حصول آن‌ها بشمار می‌آید. ویرایش قبلی این مجموعه در سال‌های گذشته این مسئولیت سنگین را ایفا نمود اما تغییرات مستمری که در طی این سال‌ها در تکنولوژی، فرآیندها و انتظارات کاربران استانداردها پیش آمد و تجربیاتی که ارزیابان اعتباربخشی برای شفافیت بیشتر و در عین حال اثربخش تر کردن استقرار استانداردها به نفع کیفیت و اینمنی بیماران بدست آورند، بازنگری اساسی را ناگزیر نمود.

با استعانت از خداوند متعال، پیش نویس مجموعه استانداردهای اعتباربخشی ملی ویرایش سوم، پس از یکسال فعالیت بی‌وقفه، تمیه و به آرا و نظرستجوی عموم کارشناسان کشور گذشته شد. در این مسیر، پیش از ۲۳۳۰۰ پیشه‌هاد و راهنمایی از صاحب نظران و مدیران اجرایی سراسر کشور دریافت شد، و همزمان، در ۲۱ بیمارستان پایلوت از انواع عمومی و گرایش تک تخصصی و انواع وابستگی (دولتی، خصوصی، عمومی و خیریه) مجموعه استانداردهای مزبور به صورت میدانی مرور گردید. در نهایت، با صیانت از روح دانشی ویرایش قبلی، و درنظر گرفتن وضعیت موجود بیمارستان‌ها و نتایج بیمارستان‌های پایلوت و همچنین جمع بندی ارزیابان ارشد، کارشناسان وزارت متبوع، خبرگان و استادان دانشگاه‌ها، با درنظر گرفتن الزامات انجمن بین المللی ISQua¹ (جامعه بین المللی کیفیت در مراقبت‌های سلامت) نسخه نهایی پیش رو با تغییرات مهم و اثربخش تدوین و تقدیم شد.

مجموعه استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان‌های ایران ویرایش سوم شامل سه کتاب مرتبه به هم می‌باشد. کتاب اول، استانداردها و سنجه‌های مربوط است که قسمت اصلی آن در این فایل الکترونیک ارائه شده است. کتاب دوم "وازگان استانداردهای ملی اعتباربخشی" است که به تعریف اصطلاحات مطرح شده در متن استاندارد می‌پردازد و کتاب سوم "راهنمای ارزیابی استانداردهای ملی اعتباربخشی" است که حاوی تشریح اهداف و تبیین حداقل‌های مورد انتظار در استقرار هر یک از استانداردها یا سنجه‌ها و نحوه امتیازدهی می‌باشد. همچنین در کتاب راهنما مشخص شده است که کدام استاندارد یا سنجه برای بیمارستان‌هایی با ویژگی‌های خاص همانند بیمارستان‌های تک تخصصی، کاربرد نداشته و قابل ارزیابی نخواهد بود. ضمن آنکه استانداردهای شرایط احراز متصدیان / مسئولان بیمارستان و نحوه کسب امتیاز آنها در کتاب راهنما منتشر می‌شود. لازم به یادآوری است، نتیجه ارزیابی براساس مجموعه استانداردهای اعلام شده در چهار درجه رتبه بندی تنظیم شده است. در سال جاری کسب درجه عالی داوطلبانه خواهد بود و استانداردهای مستقل آن متعاقباً اعلام خواهد شد. کتاب کامل "استاندارد ملی اعتباربخشی بیمارستان‌های ایران" بزودی منتشر شده و همراه با نسخه الکترونیکی توسط دفتر نظارت و اعتباربخشی امور درمان در اختیار بیمارستان‌ها قرار خواهد گرفت و نسخه حاضر، برای شروع فعالیت بیمارستان‌ها در استقرار استاندارد، به صورت الکترونیک ابلاغ گردیده است. همانند هر استاندارد دیگری، استانداردهای اعتباربخشی ملی ایران نیز همچنان در مسیر ارتقاء و بهبود مستمر است و متناسب با توسعه ظرفیت‌های زیرساختی و اجرایی بیمارستان‌ها به سوی پیامدهای اثربخش پیش خواهد رفت. در پایان برخود واجب می‌دانم که از زحمات و تلاش‌های بی‌وقفه همه صاحب نظران و دلسوزان که در شکوفایی و اعتلای هر چه بیشتر اعتباربخشی ملی بیمارستان‌های ایران تلاش نموده‌اند، تشکر و قدردانی نمایم.

دکتر سید محمد حسین میردهقان

مدیر کل دفتر نظارت و اعتباربخشی امور درمان

الف. مدیریت و رهبری

الف-۱) تیم حاکمیتی^۱

الف-۱-۱) تیم حاکمیتی از بکارگیری پزشکان مجاز و فعالیت بیمارستان براساس مجوزهای قانونی اطمینان حاصل می‌کند.

سنجه ۱. تیم حاکمیتی درخصوص به روز رسانی پروانه بهره برداری بیمارستان برابر قوانین وزارت بهداشت^۲ اقدام نموده و بیمارستان دارای مجوز/پروانه بهره برداری معتبر است.

سنجه ۲. هرگونه توسعه یا تغییر کاربری و تعداد بخش‌ها/وحدات پاراکلینیک و تعداد تخت‌های فعال بیمارستان با رعایت قوانین و براساس پروانه بهره‌برداری است، و تیم حاکمیتی بر این امر نظارت می‌نماید.

سنجه ۳. تیم حاکمیتی پیش از هرگونه توسعه تجهیزاتی که ملزم به اخذ مجوز قانونی^۳ از وزارت بهداشت است در خصوص اخذ مجوزهای قانونی اقدام می‌نماید و تجهیزات^۴ بیمارستان دارای مجوزهای قانونی معتبر از وزارت بهداشت است.

سنجه ۴. تیم حاکمیتی در خصوص بکارگیری پزشکان و شاغلین حرف وابسته^۵ که ملزم به دارا بودن مجوزهای قانونی فعالیت می‌باشد نظارت نموده و افراد غیر مجاز از منظر قوانین اشتغال پزشکان و حرف وابسته بکارگیری نمی‌شوند.

الف-۱-۲) سیاست‌های اصلی و ماموریت بیمارستان ابلاغ شده و برنامه‌های بیمارستان براساس آن تدوین می‌شود.

سنجه ۱. تیم حاکمیتی، سیاست‌های اصلی^۶ را به منظور دستیابی به اهداف کلان و تحقق ماموریت، تدوین و به اطلاع ذینفعان کلیدی^۷ می‌رساند.

سنجه ۲. تیم حاکمیتی، سند استراتژیک و برنامه‌های پیشنهادی تیم مدیریت اجرایی را از نظر انطباق با سیاست‌های اصلی و ماموریت بیمارستان بررسی نموده و ابلاغ می‌نماید.

سنجه ۳. تیم حاکمیتی بر اجرای برنامه‌های ابلاغ شده و دستیابی به نتایج متوازن، نظارت می‌نماید و گزارش‌های ارسالی را در فواصل زمانی^۸ مشخص بررسی و در صورت نیاز اصلاحات مربوط را اعمال می‌نماید.

الف-۱-۳) تیم حاکمیتی بیمارستان از تأمین و تخصیص منابع جهت انجام برنامه‌های مصوب، اطمینان حاصل می‌نماید.

سنجه ۱. برنامه‌های پیشنهادی تیم مدیریت اجرایی توسط تیم حاکمیتی تمویب و بودجه مورد نیاز تخصیص یافته است.

سنجه ۲. عملکرد بیمارستان بیانگر اولویت بخشی به تخصیص بودجه جهت ارائه‌های ارتقای اینمی بیمار و بهبود کیفیت است.

سنجه ۳. بودجه سالانه برای آموزش کارکنان با توجه به اولویت‌های تعیین شده تخصیص یافته است.

الف-۱-۴) بیمارستان در جهت پیشگیری و ارتقای سلامت اقدام می‌نماید.

سنجه ۱. خط مشی و روش "مشارکت در پیشگیری و ارتقاء سلامت در حیطه بیمار" با حداقل‌های مورد انتظار و با مشارکت ذینفعان تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. خط مشی و روش "مشارکت در پیشگیری و ارتقاء سلامت در حیطه کارکنان" با حداقل‌های مورد انتظار و با مشارکت ذینفعان تدوین و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

الف-۱-۵) بیمارستان از مشخص بودن ارتباط سازمانی و پاسخگویی مدیران و مسئولان در حبشه وظایف شان اطمینان حاصل می‌کند.

سنجه ۱. نمودار سازمانی با روابط و سطوح مسئولیت‌ها و اختیارات در بیمارستان تدوین و ابلاغ شده و ارتباط سازمانی براساس آن برقرار است.

سنجه ۲. تیم حاکمیتی، براساس گزارش‌های دیارفته از تیم مدیریت اجرایی و بررسی‌های میدانی از شفافیت جریان اطلاعات و پاسخگو بودن مدیران و مسئولان بیمارستان به بیماران/خانواده‌آنها و کارکنان اطمینان حاصل می‌کند و در صورت لزوم تصمیمات اصلاحی خود را ابلاغ می‌نماید.

^۱ درصورتیکه تیم مدیریت ارشد بیمارستان دارای دو بخش حاکمیتی و اجزائی است این استانداردها مربوط به بخش حاکمیتی (هیات امنا، شورای راهبری، مجمع یا هر گروه متناظر آن در بیمارستان) خواهد بود. در صورتیکه بیمارستان قادر بخش حاکمیتی مجزا باشد مسئولیت اجرای این استانداردها در مواردی که معاشرت قانونی وجود نداشته باشد بر عهده رئیس، مدیر عامل یا مسئول پست متناظر آن در بیمارستان خواهد بود.

^۲ در محتوای این مجموعه برای ساده سازی به جای استفاده از عبارت "وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی" از عبارت "وزارت بهداشت" استفاده شده است.

^۳ در محتوای این مجموعه علامت^۸ به معنی ارائه توضیحات بیشتر در کتاب راهنمایی باشد.

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

الف-۲) تیم مدیریت اجرایی

الف-۲-۱) تیم مدیریت اجرایی بیمارستان تشکیل شده و نحوه فعالیت و تصمیم‌گیری آن مدون و مبتنی بر تحلیل نتایج عملکردی است.

سنجه ۱. تیم مدیریت اجرایی حداقل با عضویت متصدیان/مسئولین اجرایی ذیل در بیمارستان تشکیل و همه اعضاء در جلسات، مشارکت فعال^{*} دارند.

*ریاست / مدیریت عامل

*معاونت آموزشی

*معاونت درمان

*مدیریت

*مدیریت پرستاری

*مسئول فنی

*واحد امور مالی

*واحد منابع انسانی

*دفتر بهبود کیفیت

*واحد فناوری اطلاعات

سنجه ۲. تیم مدیریت اجرایی به صورت منظم و مدون جلسات را برگزار نموده و مصوبات آن موید تصمیم‌گیری مبتنی بر اطلاعات پردازش شده از نتایج شاخص‌های فرآیندی/عملکردی/برنامه‌ای، مصوبات کمیته‌های بیمارستان و سایر موارد به تشخیص تیم مدیریت اجرایی است.

سنجه ۳ تیم مدیریت اجرایی ارزیابی مستمری از نتایج تصمیمات اخذ شده را از نظر دستیابی به اهداف و اثربخش بودن آنها به عمل آورده و در صورت نیاز اقدام اصلاحی به عمل می‌آورد.

الف-۲-۲) سند استراتژیک بیمارستان تدوین شده و به صورت دوره‌ای پایش و بازنگری می‌شود.

سنجه ۱. تیم مدیریت اجرایی سند استراتژیک^{*} بیمارستان را با مشارکت کارکنان و هماهنگ با سیاست‌های اصلی تهیه و به تیم حاکمیتی ارائه نموده و حداقل سالیانه مورد بازنگری قرار می‌دهد.

سنجه ۲. بهبود مستمر کیفیت و اینمنی بیمار جزو اولویت‌های استراتژیک بیمارستان است و تیم مدیریت اجرایی در قالب برنامه‌های عملیاتی با پیش بینی منابع مورد نیاز، این برنامه‌ها را تدوین و بر اجرای آن نظارت می‌نماید.

سنجه ۳. سند استراتژیک به صورت فایل الکترونیکی در بخش‌های مختلف بیمارستان در دسترس می‌باشد و کارکنان حداقل از اهداف اصلی (کلان) برنامه‌آگاهی^{*} دارند.

الف-۲-۳) مسئولان اینمنی تعیین شده و براساس شرح وظایف معین در بیمارستان فعالیت می‌نمایند.

سنجه ۱. مسئول فنی بیمارستان، براساس ابلاغ صادره به عنوان مسئول اینمنی نیز فعالیت می‌نماید.

سنجه ۲. "مسئول اینمنی" بر اساس شرح وظایف^{*} ابلاغی و حدود اختیارات، فعالیت می‌نماید.

سنجه ۳. طی حکمی از سوی رئیس بیمارستان، یک نفر از پزشکان/پرستاران با سابقه حداقل ۵ سال کار در بخش‌های بالینی به عنوان "کارشناس هماهنگ کننده اینمنی بیمار" تعیین شده است.

سنجه ۴. "کارشناس هماهنگ کننده اینمنی بیمار" بر اساس شرح وظایف^{*} ابلاغی و حدود اختیارات، فعالیت می‌نماید.

سنجه ۵. اثربخشی اقدامات انجام شده برای ارتقاء اینمنی توسط مسئول اینمنی در فواصل زمانی مدون ارزیابی شده و گزارش آن در جلسات تیم مدیریت اجرایی مطرح و تیم مدیریت اجرایی در صورت لزوم اقدام اصلاحی تعیین و بر اجرای آن نظارت می‌نماید.

الف-۲-۴) بازدیدهای مدیریتی به منظور بهبود فرهنگ اینمنی بیماروشناسی خطرات، بطور منظم انجام می‌شود.

سنجه ۱. تیم مدیریت اجرایی با همراهی مسئولین اینمنی^{*} و کنترل عفونت، به منظور ارتقای فرهنگ اینمنی بیمار، شناسایی خطرات موجود در سیستم و اعمال مداخله جهت ارتقای فرستادهای منظم و مدون مدیریتی را منطبق بر دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت، به اجرا می‌گذارد.

سنجه ۲. نتایج بازدیدهای منظم و مدون مدیریتی با رویکرد اینمنی بیمار در جلسات تیم مدیریت اجرایی مطرح شده و اقدام‌های اصلاحی/برنامه‌های بهبود کیفیت تعیین و بر اجرای آن نظارت می‌شود.

استانداردهای اعتباری‌خشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

الف-۲-۵) کمیته‌های بیمارستانی طبق دستورالعمل‌های ابلاغی تشکیل و بر عملکرد آنها نظارت می‌شود.

سنجه ۱. حداقل کمیته‌های بیمارستانی براساس دستورالعمل‌های ابلاغی وزارت بهداشت به شرح ذیل در بیمارستان فعال هستند.

- * پایش و سنجش کیفیت
- * مدیریت اطلاعات سلامت و فناوری اطلاعات
- * اخلاق پزشکی و رفتار حرفه‌ای
- * کنترل عفونت
- * بهداشت محیط
- * حفاظت فنی و بهداشت کار
- * مدیریت خطر حوادث و بلايا
- * ترویج زیمان طبیعی و ایمن
- * ترویج تغذیه با شیر مادر
- * اورژانس/ تعیین تکلیف بیماران (مدیریت تخت)
- * اقتصاد درمان، دارو و تجهیزات پزشکی
- * مرگ و میر و عوارض، آسیب شناسی و نسوج
- * طب انتقال خون

سنجه ۲. جلسات کمیته‌ها حداقل در فواصل زمانی تعیین شده برای دستورالعمل‌های ابلاغی برگزار می‌شود.

سنجه ۳. آیین‌نامه داخلی * کمیته‌ها تهیه شده و اعضاء کمیته از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۴. رئیس/مسئول، دبیر کمیته‌ها و اعضای اصلی، مناسب با وظایف و تخصص‌های مورد نیاز، توسط رئیس/مدیر عامل بیمارستان تعیین شده‌اند.

سنجه ۵. دستور کار جلسات کمیته‌ها در راستای اهداف، مأموریت‌ها و با اولویت بندی مشکلات واقعی و جاری بیمارستان است.

سنجه ۶. مصوبات کمیته‌های بیمارستانی شامل راه حل‌های واضح و مشخص برای حل مشکلات بیمارستان است

سنجه ۷. رئیس بیمارستان یا جانشین تام الاختیار او در تمامی جلسات کمیته‌ها حضور دارد و مصوبات کمیته ضمانت اجرایی دارد.

سنجه ۸. میزان اثربخشی و نحوه پیگیری و اجرای مصوبات کمیته‌ها توسط دفتر بهبود کیفیت، پایش و ارزیابی می‌شود و نتایج به کمیته مرتبط و تیم مدیریت اجرایی گزارش می‌شود، و اقدام اصلاحی لازم به عمل می‌آید.

سنجه ۹. کارشناس هماهنگ کننده ایمنی بیمار و نماینده دفتر بهبود کیفیت عضو تمامی کمیته‌های بیمارستانی بوده و در تمامی جلسات حضور فعال دارند.

سنجه ۱۰. پزشکان بیمارستان * حداقل در یکی از کمیته‌های بیمارستانی عضو هستند و در تصمیمه‌گیری‌ها مشارکت می‌نمایند.

الف-۲-۶) تیم مدیریت اجرایی بر نحوه عقد قراردادهای مالی و معاملاتی و عملکرد پیمانکاران نظارت می‌نماید.

سنجه ۱. خط مشی و روش "انتخاب پیمانکاران با لحاظ معیارهای کیفی * و رعایت "مقررات مالی معاملاتی" با حداقل‌های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. دستورالعمل "ناظر بر عملکرد پیمانکاران" با حداقل‌های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

الف-۲-۷) میزان پرداختی بیماران براساس قوانین و مقررات مرتبط برنامه‌ریزی، اجرا و نظارت می‌شود.

سنجه ۱. آخرین تعریفهای درمانی ابلاغی * در سامانه اطلاعات سلامت بیمارستان به روز رسانی شده و رعایت می‌شود.

سنجه ۲. میزان پرداختی بیماران منطبق بر دستورالعمل‌های ابلاغی وزارت بهداشت و ضوابط بیمه‌های پایه و تکمیلی است.

سنجه ۳. بیماران هرینه‌های حق العلاج، هتلینگ، دارو، لوازم پزشکی و سایر موارد را طبق خدمات ارائه شده در پرونده صرفاً به صندوق بیمارستان پرداخت می‌نماید و هیچگونه وجه جداگانه‌ای در داخل یا خارج از بیمارستان، بایت خدمات دریافتی یا دارو و لوازم از بیمار دریافت نمی‌شود.

سنجه ۴. تعرفه‌های مربوط به هتلینگ در کنار آخرین گواهی‌نامه ارزشیابی، حداقل در واحد پذیرش، واحد ترجیحی یا حسابداری و سالان انتظار اصلی، در معرض دید گیرندگان خدمات نصب گردیده و در صورتحساب بیماران طبق آن محاسبه و دریافت می‌شود.

سنجه ۵. قیمت دارو و لوازم پزشکی طبق قیمت‌های مصوب سازمان غذا و دارو محاسبه و از بیماران اخذ می‌شود و مسئول فنی بر این امر نظارت نموده و در صورت مشاهده هرگونه عدم انطباق اقدام اصلاحی به عمل می‌آورد.

سنجه ۶. کدهای خدمات ثبت شده در پرونده و صورتحساب بیماران منطبق بر خدمات ارائه شده و شرایط بیمار است.

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

سنجه ۷. مسئول فنی بر رعایت تعریفه‌ها و محاسبه صحیح صورتحساب بیماران نظارت می‌نماید و در صورت مشاهده هرگونه عدم انطباق، ضمن گزارش موارد به تیم مدیریت اجرایی اقدام لازم برای مقررات را تعیین و بر اجرای آن نظارت می‌نماید.

الف-۲-۸) هزینه دارو و درمان، دارو و تجهیزات پزشکی ارزیابی و برنامه‌ریزی می‌شود.

سنجه ۱. طبق آخرین دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت، خرید تجهیزات پزشکی مصرفی و غیر مصرفی براساس نظرات فنی و با در نظر گرفتن صرفه و صلاح پس از تایید کمیته اقتصاد درمان، دارو و تجهیزات پزشکی انجام می‌شود.

سنجه ۲. کمیته اقتصاد درمان، دارو و تجهیزات اطلاعات حجم مداخلات تجویز شده توسط پزشکان بیمارستان در امور تشخیصی و درمانی شایع را با استفاده از روش‌های آماری بررسی و موارد خارج از بازه‌های معمول را شناسایی و علت یابی می‌نماید.

سنجه ۳. رئیس/مدیر عامل بیمارستان، نتایج بررسی‌های کمیته اقتصاد درمان، دارو و تجهیزات درخصوص نحوه عملکرد پزشکانی که به صورت معنی‌داری مداخلات تشخیصی و درمانی بالاتر از میانگین گروه را دارند، را به همراه مستندات مربوط به صورت مکتوب به آنها مذکور می‌شود.

سنجه ۴. خدمات نادر و پرهزینه بیمارستان در کمیته اقتصاد درمان، دارو و تجهیزات شناسایی شده و با مشارکت پزشکان متخصص مرتبط؛ پیش از ارائه این خدمات، با بررسی اندیکاسیون هر مورد، مجوز انجام مداخله صادر می‌شود.

سنجه ۵. بیمارستان نتایج عملکرد کمیته اقتصاد درمان، دارو و تجهیزات پزشکی را در گروه مداخلات تشخیصی و درمانی شایع، به کمیته معادل در ستاد دانشگاه گزارش می‌نماید.

الف-۲-۹) مسئول فنی واجد صلاحیت بر نحوه ارائه خدمات به بیماران و رعایت قوانین و مقررات در بیمارستان نظارت می‌نماید.

سنجه ۱. مسئول فنی واجد صلاحیت ودارای پروانه معتبر در بیمارستان فعالیت می‌نماید.

سنجه ۲. مسئول فنی بیمارستان از شرح وظایف مسئولین فنی ابلاغی از سوی وزارت بهداشت آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نماید.

سنجه ۳. روش اجرایی "نظارت مستمر در تمام ساعات شبانه روز بر روند ارائه خدمات در بیمارستان" با محوریت مسئول فنی و مشارکت روسا/مسئولین بخش‌ها/ واحدها با حداقل‌های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۴. مسئول فنی بیمارستان عضو کمیته مرگ و میر و عوارض است و در جلسات حضور فعال داشته و اقدامات لازم برای پیگیری موارد قانونی و همکاری با پزشکی قانونی به عمل می‌آورد.

۹

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

الف-۳) بهبود کیفیت

الف-۳-۱) فرآیندهای اصلی بیمارستان، به صورت مستمر مدیریت می شود.

سنجه ۱. تیم مدیریت اجرایی، فرآیندهای اصلی^{*} بیمارستان را شناسایی، تصویب، بازنگری و ابلاغ می نماید و در بخش ها/ واحدهای مرتبط، کارکنان از آنها آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۲. دفتر بهبود کیفیت با مشارکت مسئولان^{*} بخش ها/ واحدهای، شاخص های سنجش فرآیندهای اصلی بیمارستان را تعیین و نسبت به پایش و اندازه گیری آنها در بازه زمانی معین اقدام و تحلیل نتایج ارزیابی را به تیم مدیریت اجرایی ارائه می نماید.

سنجه ۳. تیم مدیریت اجرایی با مشارکت صاحبان فرآیند، نسبت به اقدام اصلاحی/ تدوین و ابلاغ برنامه بهبود کیفیت و در صورت لزوم، بازنگری فرآیندها اقدام می نماید.

الف-۳-۲) میزان پیشرفت و تحقق اهداف برنامه های عملیاتی/ بهبود کیفیت، ارزیابی و بازنگری می شود.

سنجه ۱. تیم مدیریت اجرایی، شاخص های برنامه ای و مسئول پایش و اندازه گیری^{*} میزان پیشرفت هریک از برنامه های عملیاتی/ بهبود کیفیت را تعیین نموده و بر روند پایش و ارزیابی آنها نظارت می نماید.

سنجه ۲. مسئولین پایش برنامه ها، نتایج پایش و ارزیابی برنامه های عملیاتی/ بهبود کیفیت مربوط را به صورت فصلی، در کمیته پایش و سنجش کیفیت گزارش و پس از بررسی نتایج به تیم مدیریت اجرایی گزارش می شود.

سنجه ۳. تیم مدیریت اجرایی براساس گزارش نتایج ارزیابی پیشرفت برنامه های علمیاتی در خصوص هریک از برنامه ها در صورت لزوم اقدام اصلاحی/ برنامه بهبود کیفیت؛ تدوین و ابلاغ می نماید و دفتر بهبود کیفیت بر اجرای آنها نظارت می کند.

الف-۳-۳) عملکرد بالینی و غیر بالینی بیمارستان، اندازه گیری شده و براساس آن بازنگری انجام می شود.

سنجه ۱. دفتر بهبود کیفیت با مشارکت کمیته پایش و سنجش کیفیت^{*} و مسئولین بخش ها/ واحدهای بیمارستان، شاخص های عملکردی^{*} بالینی و غیر بالینی را اولویت بندی، و به تیم مدیریت اجرایی پیشنهاد می نماید.

سنجه ۲. تیم مدیریت اجرایی شاخص های عملکردی پیشنهادی کمیته پایش و سنجش کیفیت را بررسی و تصویب نموده و با تعیین مسئول اندازه گیری هر یک از شاخص ها به تمام بخش ها/ واحدهای مرتبط ابلاغ می نماید.

سنجه ۳. دفتر بهبود کیفیت با مشارکت مسئولان اندازه گیری^{*} هر یک از شاخص های عملکردی، نتایج را در فواصل زمانی تعیین شده را از بخش ها/ واحدهای بیمارستان دریافت نموده و پس از تحلیل در کمیته پایش و سنجش کیفیت به تیم مدیریت اجرایی گزارش می نماید و پس از تایید تیم مدیریت اجرایی، نتایج تحلیل ها به بخش ها/ واحدهای مرتبط اطلاع رسانی می شود.

سنجه ۴. تیم مدیریت اجرایی با مشارکت صاحبان فرآیند^{*} براساس نتایج و تحلیل شاخص های عملکردی، اقدام اصلاحی/ برنامه بهبود کیفیت؛ تدوین و ابلاغ می نماید و دفتر بهبود کیفیت بر اجرای آنها نظارت می کند.

الف-۴-۳) مشکلات جاری و فرسته های بهبود، شناسایی و اقدام اصلاحی/ برنامه بهبود کیفیت مرتبط اجرا می شود.

سنجه ۱. مسئولان^{*} بخش ها/ واحدهای با همکاری کارکنان نسبت به شناسایی مشکلات و تعیین فرسته های بهبود اقدام نموده و پس از اولویت بندی، اقدام اصلاحی مورد نیاز را تعیین، اجرا و سوق آن را به صورت فایل الکترونیک ثبت، و در بازه زمانی مشخص اثربخشی اقدامات را ارزیابی می نمایند.

سنجه ۲. دفتر بهبود کیفیت برنامه های بهبود کیفیت پیشنهادی بخش ها/ واحدهای را در جلسات تیم مدیریت اجرایی، مطرح و در صورت تصویب با همکاری مسئولین واحدهای بخش ها بر پیشرفت و اجرای آن نظارت و نتایج را به تیم مدیریت اجرایی گزارش می نماید.

الف-۴-۵) مستندات مربوط به استانداردهای اعتباربخشی ملی مدیریت می شود.

سنجه. دفتر بهبود کیفیت مستنداتی را که برای اجرای الزامات اعتباربخشی ملی تهیه شده اند، به صورت فایل الکترونیک^{*} در فرمت یکسان با ذکر نام تهیه کننده، تایید کننده و تصویب کننده و شماره ویرایش و بازنگری کدگذاری نموده و در دسترس الکترونیکی کارکنان قرار می دهد.

الف-۶-۳) ارزیابی عملکرد بیمارستان در پیاده سازی اعتباربخشی ملی با رویکرد بهبود مستمر توسط تیم داده ای انجام می شود.

سنجه ۱. بخش ها/ واحدهای در زمان تعیین شده، با رویکرد بهبود مستمر تیم داده ای ارزیابی استانداردهای اعتباربخشی ملی ایران را انجام داده و پس از انجام اقدامات اصلاحی در راستای استقرار استانداردها گزارش نهایی آن را به تیم مدیریت اجرایی ارائه می نماید.

سنجه ۲. بیمارستان گروه ارزیابی داخلی^{*} تشکیل داده و طبق دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت، ارزیابی داخلی را با رویکرد بهبود مستمر کیفیت انجام داده و پس از انجام اقدامات اصلاحی نتایج نهایی را در سامانه اعتباربخشی بارگذاری می نماید.

استانداردهای اعتباری‌خشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

(Phi)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

الف-۴) مدیریت خطا

الف-۴-۱) اقدامات برنامه‌ریزی شده‌ای برای پیشگیری از خطاهای پزشکی اجرا می‌شود.

- سنجه ۱. روش اجرایی "ارزیابی پیشگیرانه خطاهای پزشکی"^۱ با حداقل‌های مورد انتظار در بخش‌ها و احدها، با محوریت مسئول اینمی و با مشارکت کمیته‌های بیمارستانی و بخش‌ها و احدهای مرتبط تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.
- سنجه ۲. نتایج ارزیابی پیشگیرانه خطاهای پزشکی در بخش‌ها و احدهای بیمارستان توسط مسئول اینمی پس از تعیین اولویت و ثبت در فهرست خطاهای احتمالی، با توجه به نوع خطا در کمیته‌های مرتبط طرح و اقدام اصلاحی/برنامه بهبود کیفیت تدوین و اجرا می‌شود.
- سنجه ۳. کمیته مرگ و میر و عوارض بیمارستانی، کنفرانس‌ها/ سمینارهای مرتبط با مرگ و میر و عوارض بیمارستانی را با هدف اطلاع‌رسانی و آگاه‌ساختن کارکنان در این زمینه، در بیمارستان برگزار می‌نماید.

الف-۴-۲) اقدامات برنامه‌ریزی شده برای پایش و کنترل خطاهای پزشکی اجرا می‌شود.

- سنجه ۱. روش اجرایی "نحوه گزارش دهی همگانی خطاهای پزشکی بدون ترس از سرزنش و تنبله" توسط مسئول اینمی و کارشناس هماهنگ کننده اینمی بیمار با مشارکت صاحبان فرآیند با حداقل‌های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.
- سنجه ۲. دفتر بهبود کیفیت با مشارکت مسئول اینمی سوابق خطاهای پزشکی را به صورت جاری، کامل، صحیح، ثبت نموده و از آن‌ها برای ارتقای اینمی بیماران و تداوم درمان و مراقبت استفاده می‌شود.

- سنجه ۳. گزارش خطاهای پزشکی رخ داده بویژه در موارد ذیل و سایر خطاهای پزشکی به تشخیص مسئول اینمی بیمار توسط کارشناس هماهنگ کننده اینمی بیمار در کمیته مرتبط اراهه شده و پس از بررسی و تحلیل ریشه‌های خطا اقدام اصلاحی/پیشگیرانه/برنامه بهبود کیفیت تدوین شده و پس از تایید تیم مدیریت اجرایی ابلاغ شده و مسئول اینمی بیمار بر اجرای آن نظارت می‌نماید.

* مرگ‌های غیرمنتظره و عوارض غیرمنتظره شامل:

* واکنش‌های مهمی که در رابطه با ترانسفوزیون خون و فراورده‌های خونی، باعث اسیب به بیمار شده‌اند

* خطاهای دارویی مهم که باعث اسیب به بیمار شده‌اند

* خطاهای روبیدادهای هوشیاری که باعث اسیب به بیمار شده‌اند

* تقاضه‌های مهم بین تشخیص قبیل و بعد از عمل براساس یافته‌های پاتولوژی و جراحی

- سنجه ۴. علل خطاهای پزشکی جهت پیشگیری از موقع مجدد/کاهش خطاهای آتی به صورت "به اشتراک گذاری آموخته‌ها" با محوریت دفتر بهبود کیفیت به سایر کارکنان مرتبط اطلاع‌رسانی می‌شود.

الف-۴-۳) ارزیابی عملکرد بیمارستان در اجرای برنامه‌های مدیریت خطاهای پزشکی و اینمی بیمار انجام و بازنگری می‌شود.

- سنجه ۱. شاخص‌های اینمی بیمار^{*} با محوریت مسئول اینمی و مشارکت پزشکان/پرستاران و سایر کارکنان بالینی تعیین و پایش شده و تیم مدیریت اجرایی پس از دریافت گزارش ارزیابی‌ها، اقدامات اصلاحی/پیشگیرانه/برنامه بهبود کیفیت تدوین و ابلاغ شده و کارشناس هماهنگ کننده اینمی بیمار بر اجرای آن نظارت می‌نماید.

- سنجه ۲. رئیس/مدیرعامل بیمارستان از بین اعضای کمیته‌های بیمارستانی افرادی را برای عضویت در تیم اینمی بیمار انتخاب می‌نماید و در فواصل زمانی معین^{*} نسبت به انجام ارزیابی اینمی بیمار در سطح بیمارستان اقدام نموده و مسئول اینمی نتایج را به تیم مدیریت اجرایی و کمیته‌های مرتبط گزارش می‌نماید.

- سنجه ۳. نتایج ارزیابی تیم اینمی بیمار توسط تیم مدیریت اجرایی بررسی و اقدام اصلاحی/پیشگیرانه/برنامه بهبود کیفیت تدوین و ابلاغ می‌نماید و کارشناس هماهنگ کننده اینمی بیمار بر اجرای آن نظارت می‌نماید.

الف-۴-۴) کمیته‌های تخصصی مرگ و میر و عوارض، طبق دستورالعمل‌های ابلاغی فعالیت می‌نمایند.

- سنجه ۱. کمیته مرگ کودکان ۱ تا ۵۹ ماه به عنوان زیر مجموعه‌ای از کمیته مرگ و میر و عوارض بیمارستانی، فعالیت می‌نماید.

- سنجه ۲. کمیته مرگ مادران و پریناتال به عنوان زیر مجموعه‌ای از کمیته مرگ و میر و عوارض بیمارستانی، فعالیت می‌نماید.

- سنجه ۳. کمیته احیاء نوزادان مطابق با بسته خدماتی احیاء نوزاد به عنوان زیر مجموعه‌ای از کمیته مرگ و میر و عوارض، فعالیت می‌نماید.

- سنجه ۴. کمیته مرگ و میر و عوارض، بیمارستانی و تمامی زیر کمیته‌های تخصصی آن در موارد مرگ و میر غیرمنتظره حداکثر طی ۲۴ ساعت تشکیل جلسه داده و با همکاری صاحبان فرآیند، سوابق بالینی پرونده بیمار را به صورت ریشه‌ای بررسی و مستند نموده و اقدام اصلاحی طراحی و مسئول فنی بیمارستان براساس قوانین و مقررات مربوط پی‌گیری و اقدام لازم به عمل می‌آورد.

- سنجه ۵. بیمارستان با همکاری پزشکی قانونی سازوکاری برای انجام اتوپسی در اولین فرصت ممکن برای اثبات علت مرگ‌ها فراهم می‌نماید.

¹ Medical Error

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

استانداردهای اعتباری‌خشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

الف-۵) مدیریت "خطر حوادث و بلایا"

الف-۵-۱) بیمارستان ارزیابی و اولویت بندی خطر حوادث و بلایا را انجام داده و اقدامات پیشگیرانه را برنامه‌ریزی می‌نماید.

سنجه ۱. ارزیابی خطر حوادث و بلایا در بیمارستان براساس آخرین مرجع علمی^۱ اعلام شده از سوی وزارت بهداشت و در سه حیطه اینمنی عملکردی، اینمنی سازه ای و غیر سازه ای به صورت سالیانه انجام می‌شود.

سنجه ۲. براساس نتایج ارزیابی خطر حوادث و بلایا در حیطه‌های عملکردی، اولویت‌ها مشخص شده و اقدامات پیشگیرانه برنامه‌ریزی شده است.

سنجه ۳. براساس نتایج ارزیابی خطر حوادث و بلایا در حیطه‌های سازه‌ای اولویت‌ها مشخص شده و اقدامات پیشگیرانه برنامه‌ریزی شده است.

سنجه ۴. براساس نتایج ارزیابی خطر حوادث و بلایا در حیطه‌های غیرسازه‌ای اولویت‌ها مشخص شده و اقدامات پیشگیرانه برنامه‌ریزی شده است.

سنجه ۵. بصورت سالیانه تمرین های شبیه سازی شده حوادث و بلایا براساس نتایج ارزیابی خطر انجام می‌شود که حداقل شامل تمرین دور میزی و تمرین عملیاتی محدود است و کارکنان در رده های مختلف شغلی در آن شرکت می‌نمایند.

الف-۵-۲) اقدامات پیشگیری و کنترل آتش سوزی در بیمارستان اجرا می‌شود.

سنجه ۱. روش اجرایی "ایمنی در مقابل آتش سوزی" با محوریت کمیته خطر حوادث و بلایا با حداقل های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. مکان‌های خطر آفرین برای آتش سوزی شناسایی شده و تمهدیدات اختصاصی پیشگیری و کنترل در نظر گرفته شده است.

سنجه ۳. تعداد و نوع خاموش کننده‌های دستی مورد نیاز به تفکیک بخش‌ها/ واحدها و فضاهای مختلف، مشخص شده و با تاریخ معتبر و آماده اطفاء، در ارتفاع و محلی با دسترسی آسان و در معرض دید نصب شده‌اند.

سنجه ۴. سیستم اعلام حریق و دستورهای حساس به دود/حرارت آماده و سالم بکار گرفته شده‌اند.

سنجه ۵. مسیرهای تخلیه سریع و ایمن و پلکان اضطراری با علاوه تصویری مشخص شده اند و در تمام اوقات باز و قابل دسترسی هستند.

سنجه ۶. تمهدیدات لام برای جلوگیری از سرایت دود و آلاینده‌های هوا از طریق موتور خانه و سرایت آتش و انفجار احتمالی از موتور خانه به سایر ساختمان‌ها پیش‌بینی شده و کنترل های لازم به عمل می‌آید.

سنجه ۷. بیمارستان تیم آتش نشانی تشکیل داده است که به عنوان رابط آتش نشانی بخش فعالیت نموده و اعضاء به شرح وظایف خود آگاهی دارند.

الف-۵-۳) برنامه ارزیابی، نگهداری و امنیت تأسیسات و ساختمان بیمارستان تدوین شده و اجرا می‌شود.

سنجه ۱. روش اجرایی "نگهداشت سرمایش، گرمایش و تهویه بیمارستان" تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. سوابق بازدیدهای دوره‌ای از تأسیسات و تجهیزات بیمارستان بیانگر مداخلات به موقع در رفع نواقص و مشکلات است و در صورت لزوم به روز رسانی و جایگزینی سیستم‌ها یا اجزای آن انجام می‌شود.

سنجه ۳. دستورالعمل‌های راهبری ایمن سیستم‌های الکتریکی و مکانیکی با توضیحات کامل در واحد تأسیسات تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۴. دستورالعمل "ارزیابی و کنترل ایمنی سطوح و دیوارهای" با مشارکت مسئول ایمنی، مسئول بهداشت و سلامت محیط کار و حوزه فنی بیمارستان تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۵. اکسیژن سانترال بیمارستان با ظرفیت مورد نیاز بیمارستان فعال بوده و فشار اکسیژن بطور مستمر پایش و کنترل می‌شود.

سنجه ۶. کنترل و مصرف گازهای طبی براساس دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت صورت می‌پذیرد.

الف-۵-۴) برنامه ارزیابی، نگهداری و امنیت سیستم‌های الکتریکی، تدوین شده و اجرا می‌شود.

سنجه ۱. بیمارستان حداقل از دو شبکه انتقال نیروی برق شهری تغذیه می‌شود و در موقع خاموشی یکی از دو خط شهری قابل استفاده می‌باشد.

سنجه ۲. بیمارستان حداقل دارای دو دستگاه ژنراتور برق اضطراری است که حداقل یکی از آنها دوگانه سوز بوده و آماده به کار می‌باشد.

سنجه ۳. دستورالعمل "کنترل عملکرد ژنراتورها و سیستم‌های تأمین کننده برق اضطراری" توسط حوزه فنی بیمارستان تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۴. مکان‌های استفاده از منبع تغذیه بدون وقفه^۲ جریان برق براساس اولویت‌های ایمنی بیماران مشخص شده و پریزهای آن در سطح بیمارستان شناسایی شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و در صورت قطع موقت برق، فعال می‌شوند.

¹Risk Assessment

²Hospital Safety Index

³Uninterruptible Power Supply

استانداردهای اعتباریخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

سنجه ۵. سیستم توزیع انرژی الکتریکی بیمارستان از نوع سیستم نقطه اتصال مستقیم به زمین^۱ است و سیستم نول و ارت آن از هم جدا هستند.
سنجه ۶. سیستم توزیع انرژی الکتریکی در بخش های مراقبت ویژه و اتاق عمل از نوع تابلو ایزوله^۲ می باشد و سیستم نول و ارت آن از هم جدا هستند.

الف-۵) فرایندی جهت گزارش حوادث و یا موقعیت‌های خطرآفرین برای کارکنان وجود دارد.

سنجه ۱. روش اجرایی "گزارش حوادث و موقعیت‌های خطرآفرین" با محوریت مسئول ایمنی و مشارکت کمیته خطر‌حوادث و بلایا تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. حوادث گزارش شده بیمارستان در زمینه‌های ساختمان، تاسیسات، برق اضطراری، سیستم اطلاعات بیمارستان^۳، خرابی تجهیزات اصلی و سایر موارد رخ داده در کمیته مدیریت خطر‌حوادث و بلایا بررسی، تحلیل و اقدام اصلاحی برنامه بهبود کیفیت تدوین و اجرا می‌شود.

الف-۵-۵) آمادگی بیمارستان برای پاسخ به فوریت‌ها و عوامل خطرآفرین برنامه‌ریزی شده است.

سنجه ۱. عوامل خطرآفرین داخلی و خارجی بیمارستان براساس آخرین مراجع علمی تایید شده ازسوی وزارت بهداشت، با محوریت کمیته مدیریت خطر‌حوادث و بلایا، ارزیابی و اولویت‌بندی شده و حداقل پنج عامل مهم خطر‌آفرین داخلی و خارجی شناسایی، و برنامه‌های آمادگی پاسخ به این عوامل تدوین و اجرا می‌شود.

سنجه ۲. برنامه‌های آمادگی با رویکرد تمامی عوامل خطر‌آفرین^۴ و براساس آخرین دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت، با محوریت کمیته مدیریت خطر‌حوادث و بلایا، تدوین و اجرا می‌شود.

سنجه ۳. سامانه هشدار اولیه^۵ به منظور پاسخ‌دهی به عوامل خطر‌آفرین داخلی و خارجی با محوریت کمیته مدیریت خطر‌حوادث و بلایا تدوین شده و کسانی که در شرایط حادثه دارند بطور کامل و سایر کارکنان از کلیات آن آگاهی دارند.

سنجه ۴. روش اجرایی "افزایش ظرفیت بیمارستان در حوزه‌های فضای فیزیکی، تجهیزات، ملزمات و مواد مصرفی پزشکی و نیروی انسانی" با محوریت کمیته مدیریت خطر‌حوادث و بلایا با حداقل‌های مورد انتظار تدوین شده، وکسانی که در شرایط حادثه مسئولیت دارند بطور کامل از آنها آگاهی دارند و سایر کارکنان از کلیات آن آگاهی دارند.

سنجه ۵. دستورالعمل "تحلیله بیمارستان در زمان وقوع حادثه" با محوریت کمیته مدیریت خطر‌حوادث و بلایا تدوین شده وکسانی که در شرایط حادثه مسئولیت دارند بطور کامل و سایر کارکنان از کلیات آن آگاهی دارند.

سنجه ۶. نتایج اجرای برنامه‌های پیشگیری، آمادگی، پاسخ و بازیابی حوادث و بلایا در کمیته مدیریت خطر‌حوادث و بلایا، مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته و براساس آن برنامه اقدام اصلاحی/برنامه بهبود تدوین و اجرا می‌شود.

الف-۵-۶) فعال سازی سامانه‌های مدیریت حوادث و بلایا، برنامه‌ریزی و اجرا می‌شود.

سنجه ۱. دستورالعمل "فعال‌سازی برنامه پاسخ در زمان بروز حادثه"^۶ با محوریت کمیته مدیریت خطر‌حوادث و بلایا تدوین شده و کسانی که در شرایط حادثه مسئولیت دارند بطور کامل و سایر کارکنان از کلیات آن آگاهی دارند.

سنجه ۲. شرح وظایف، مسئولیت‌ها و اختیارات، جایگاه‌های سامانه فرماندهی حادثه بیمارستان موجود است و افرادی که در شرایط حادثه مسئولیت دارند بطور کامل و سایر کارکنان از کلیات آن آگاهی دارند.

سنجه ۳. دستورالعمل "نحوه فعال سازی و غیر فعال سازی جایگاه‌های سامانه فرماندهی حادثه"^۷ با محوریت کمیته مدیریت خطر‌حوادث و بلایا تدوین شده و افرادی که در شرایط حادثه مسئولیت دارند بطور کامل و سایر کارکنان از کلیات آن آگاهی دارند.

سنجه ۴. دستورالعمل "فعال سازی روش‌های ارتباطی جایگزین در هنگام وقوع حادثه"^۸ با محوریت کمیته مدیریت خطر‌حوادث و بلایا تدوین و اجرا شده و افرادی که در شرایط حادثه مسئولیت دارند بطور کامل و سایر کارکنان از کلیات آن آگاهی دارند.

سنجه ۵. روش اجرایی "تداوی ارائه خدمات درمانی حیاتی در زمان وقوع حادثه"^۹ با محوریت کمیته مدیریت خطر‌حوادث و بلایا تدوین شده و افرادی که در شرایط حادثه مسئولیت دارند بطور کامل و سایر کارکنان از کلیات آن آگاهی دارند.

الف-۶) مدیریت ایمنی بیمار

با توجه ضرورت مشارکت تمامی اعضای سازمان و اهمیت استراتژیک ایمنی بیمار، استانداردها و سنجه‌های این محور در تمامی محورهای اعتباریخشی لحاظ شده است. بدیهی است بس از بارگذاری نتیجه خودارزیابی یا ممیزی نهایی اعتباریخشی بیمارستان در سامانه، امکان اخذ گزارش مستقل از عملکرد بیمارستان در موضوع ایمنی بیمار میسر می‌باشد.

¹TN-S

² Isolated Tera (IT)

³ Hospital/Health Information System

⁴ All-Hazard

⁵ Early Warning System- EWS

الف-۷) مدیریت منابع انسانی

الف-۷-۱) نیروی انسانی مورد نیاز برای تمامی بخش‌ها و واحدها براساس شرح شغل تعیین شده، شناسایی و بکارگیری می‌شوند.

سنجه ۱. برآورد کمی و کیفی نیروی انسانی مورد نیاز برای تمامی بخش‌ها و واحدها براساس یک الگوی مبتنی بر شواهد علمی و منطبق با استراتژی های بیمارستان برای بازه‌های زمانی معین، با محوریت تیم مدیریت اجرایی صورت می‌پذیرد.

سنجه ۲. بکارگیری کارکنان براساس برآورد کمی و کیفی نیروی انسانی مورد نیاز و رعایت توازن در بکارگیری آنها، صورت می‌پذیرد.

سنجه ۳. تخصیص و چینش نیروهای موجود بین واحدها/بخش‌ها در هر نوبت کاری، متناسب با برآورد کمی و کیفی نیروی انسانی و حجم کاری و ویژگی های افراد موجود در بیمارستان، انجام می‌شود.

الف-۷-۲) بکارگیری کارکنان بر اساس شرح شغل و شرایط احراز انجام می‌شوند.

سنجه ۱. شرح وظایف و شرایط احراز و سطح تحصیلات مورد نیاز هر شغل یا پست سازمانی در بیمارستان مشخص شده است.

سنجه ۲. فهرست توانمندی‌های مورد نیاز برای انجام وظایف و تصدی مسئولیت‌های شغلی، برای هریک از مشاغل بیمارستان تدوین و به روز است.

سنجه ۳. یک فرد خبره و ذی صلاح، توانمندی‌های کارکنان جدید الورود را با فهرست واحد منابع انسانی در مورد توانمندی‌های مورد نیاز برای انجام وظایف و تصدی مسئولیت‌های یک شغل یا مسئولیت مشخص/جدید تطبیق داده و پس از احراز و تعیین محدوده صلاحیت بکار گمارده می‌شود.

سنجه ۴. مسئول واحد منابع انسانی در خصوص جانشین پروری و انتقال تجربیات و اطلاعات کارکنان خروجی به سایر کارکنان با همکاری واحدهای مربوط، برنامه‌ریزی نموده و براساس آن عمل می‌شود.

سنجه ۵. مسئول واحد منابع انسانی با همکاری مسئولین بخش‌ها و واحدهای بیمارستان در خصوص انتباط شغل و شاغل و تطبیق توانمندی‌های فرد در تصدی پست را ارزیابی نموده و در بازه زمانی معین گزارش موارد عدم انتباط را به تیم مدیریتی ارائه نموده و اقدام اصلاحی به عمل می‌آید.

سنجه ۶. انتخاب/انتصاب مدیران و مسئولان بخش‌ها و واحدهای متناسب با فهرست ویژگی‌های تحصیلی، دانشی، مهارتی و تجربه افراد با جایگاه مربوط و شواهد عملکردی آنها انجام می‌شود.

الف-۷-۳) مقررات اداری مالی داخلی بیمارستان تدوین و به کارکنان اطلاع‌رسانی شده و براساس آن اقدام می‌شود.

سنجه ۱. بیمارستان مجموعه الکترونیکی مقررات داخلی در موضوع امور اداری و مالی را تدوین و در دسترس کارکنان قرار داده است.

سنجه ۲. کارکنان از تکالیف، شرح شغل و شرح وظایف، حقوق و مزايا/آئین نامه های انضباطی و نحوه ارزشیابی و ارتقاء شغلی و ضوابط و مقررات خروج از خدمت (انتقال، اخراج، بازنیستگی) آگاهی دارند.

سنجه ۳. روند ارتقاء شغلی برای تمامی رده های شغلی تدوین و ابلاغ شده، کارکنان از آن آگاهی دارند و بیمارستان براساس آن عمل می‌نماید.

الف-۷-۴) پرونده پرسنلی کاغذی/الکترونیک کارکنان، در واحد منابع انسانی با رعایت محترمانگی و امنیت اطلاعات موجود است.

سنجه ۱. پرونده پرسنلی^{*} کاغذی/الکترونیک تمام کارکنان حتی کارکنان بخش‌ها و واحدهای برونش سپاری شده، در واحد منابع انسانی موجود است.

سنجه ۲. دستورالعمل "محافظت از فیزیک پرونده های پرسنلی و کارکنان و صیانت از محترمانگی اطلاعات مندرج در آنها" تدوین شده، کارکنان مرتبط از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۳. اطلاعات مربوط به مرخصی کارکنان و سوابق حوادث شغلی احتمالی آنها، به تفکیک بخش‌ها / واحدها، در واحد منابع انسانی ثبت می‌شود.

سنجه ۴. اصل محترمانه بودن و امنیت اطلاعات کارکنان رعایت می‌شود.

الف-۷-۵) فهرست کارکنان برای نوبت کاری شبانه روزی و شرایط غیر مترقبه در دسترس می‌باشد.

سنجه ۱. فهرست نوبت کاری شبانه روزی هر ماه با ذکر نام و سمت کارکنان توسط بخش‌ها/ واحدها در محلی مناسب و قابل رویت، بر روی دیوار یا تابلوی اعلانات نصب شده و یک نسخه از آن در دفتر مدیریت پرستاری موجود است.

سنجه ۲. هر یک از پرسنل بالینی مطابق بخشانه هیئت دولت در طول ۲۴ ساعت، حداقل ۱۲ ساعت به طور متوالی به ارائه خدمت می‌پردازند.

سنجه ۳. دسترسی شبانه روزی به فهرست اطلاعات کارکنان شامل؛ نام و نام خانوادگی، تلفن تماس، سمت سازمانی و آدرس با رعایت اصل محترمانه بودن و سطح دسترسی برای بخش‌ها واحدها امکان پذیر است.

الف-۷-۶) ارزشیابی کارکنان در فواصل زمانی معین انجام می‌شود.

سنجه ۱. ارزشیابی کارکنان در فواصل زمانی حداقل سالانه با برنامه‌ریزی واحد منابع انسانی و مشارکت مسئولین بخش‌ها و واحدها صورت می‌پذیرد.

سنجه ۲. براساس نتایج ارزشیابی کارکنان، نقاط قوت و قابل بهبود آنان، مشخص شده و نتایج آن با همکاری مسئولین بخش‌ها و واحدها در طراحی برنامه آموزشی و ارتقاء شغلی کارکنان مدد نظر قرار می‌گیرد.

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

(Phi)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

الف-۷-۷) نظرات و پیشنهادات کارکنان در برنامه ریزی های بیمارستان اخذ و لحاظ می شود.

سنجه ۱. بیمارستان حداقل دو بار در سال با فاصله شش ماهه، رضایت کارکنان را از طریق پرسشنامه ای که روانی و پایایی آن تأیید شده است، مورد سنجش قرار می دهد و نتایج، در کمیته پایش و سنجش کیفیت بررسی و گزارش تحلیلی به تیم مدیریت اجرایی ارائه می شود.

سنجه ۲. تیم مدیریت اجرایی گزارش تحلیلی رضایت سنجی کارکنان را بررسی و در صورت لزوم اقدام اصلاحی برنامه بهبود کیفیت را تدوین و ابلاغ نموده و مسئول واحد منابع انسانی بر اجرای آن نظارت می نماید.

سنجه ۳. بیمارستان در جهت ترویج فرهنگ خرد جمعی و تعلق سازمانی، سامانه ای را برای اخذ نظرات و پیشنهادات کارکنان فراهم نموده و از پیشنهادهای اثربخش با حفظ حقوق معنوی پیشنهاد دهنده، حمایت نموده و به نحو مقتضی از آنها قدردانی به عمل می آورد.

الف-۸-۷) جبران خدمت و برنامه های انگیزشی مبتنی بر عملکرد کیفی کارکنان، برنامه ریزی و اجرا می شود.

سنجه ۱. مزایای غیر مستمر کارکنان، به صورت مبتنی بر عملکرد و با تاثیر معيارهای کیفی محاسبه و پرداخت می شود.

سنجه ۲. امکانات رفاهی برای کارکنان در نظر گرفته شده است و براساس ساختهای عملکردی فرصت های رفاهی و فرهنگی به صورت عادلانه در اختیار آنها قرار می گیرد.

سنجه ۳. عوامل کلیدی موثر بر کیفیت کاری کارکنان شناسایی شده و براساس معيارهای معین کارکنان نمونه معرفی و مورد تشویق قرار می گیرند.

الف-۹-۷) بیمارستان در خصوص ارتقای سلامت جسمی و اتفاقات مرتبط از کارکنان حمایت می نماید.

سنجه ۱. برنامه های ارتقای سلامت کارکنان در حیطه فعالیت بدنی، مصرف دخانیات و تغذیه سالم، با رویکرد پیشگیرانه و آموزشی اجرا می شود.

سنجه ۲. اثر بخشی برنامه های ارتقای سلامت کارکنان توسط مسئول آموزش همگانی^{*} هر شش ماه سنجش و ارزیابی می شود و در صورت لزوم اقدام اصلاحی برنامه بهبود کیفیت تدوین و اجرا می شود.

سنجه ۳. بیمارستان ساز و کار انجام بیمه حوادث شغلی و مسئولیت مدنی کارکنان را در خصوص حوادث و سوانح و خطاهای پزشکی فراهم آورده است.

الف-۱۰-۷) توانمندسازی کارکنان براساس آموزش های هدفمند، برنامه ریزی و اجرا می شود.

سنجه ۱. تیم مدیریت اجرایی با همکاری مسئول واحد منابع انسانی و سایر مسئولین بخش ها واحدها کتابچه الکترونیکی توجیهی برای آشنا سازی پزشکان/پرستاران و سایر کارکنان جدیداللورود را در موضوعات معرفی شرایط عمومی^{*} بیمارستان و موارد اختصاصی هر بخش واحد، به صورت فایل الکترونیک تدوین و در دسترس همه کارکنان قرار داده و تمامی کارکنان مرتبط از محتواهی آن آگاهی دارند.

سنجه ۲. کارکنان از مفهوم و نحوه تنظیم و اجرای برنامه توسعه فردی آگاهی داشته و هر یک از آنها دارای برنامه توسعه فردی^{*} است.

سنجه ۳. برنامه ریزی آموزشی سالیانه براساس برنامه توسعه فردی و نیاز سنتجی آموزشی پیشنهادی مسئولان بخش ها واحدها انجام و رئیس/مدیر عامل برای پزشکان، مدیر پرستاری برای پرستاران و مدیر بیمارستان برای سایر کارکنان جمع بندی شده، و در جلسه تیم مدیریت اجرایی طرح می شود.

سنجه ۴. برنامه آموزش کارکنان توسط تیم مدیریت اجرایی بررسی و پس از تصویب، بودجه های آموزشی آن تأمین شده و اجرا می شود و مسئولان برنامه های آموزشی بر اجرای آنها نظارت نموده و گزارش ارزیابی خود را به تیم مدیریت اجرایی ارائه می نماید.

سنجه ۵. شاخص های ارزیابی اثر بخشی برنامه های آموزشی در حیطه های دانشی، مهارتی توسط مجریان برنامه ها تعیین و پس از برگزاری دوره های آموزشی سنجش و براساس نتایج، اقدام اصلاحی به عمل می آید.

سنجه ۶. بیمارستان ضمن اطلاع رسانی کنگره ها و همایش های علمی به کارکنان، از حضور کارکنان در دوره های بازآموزی و آموزش مداوم پزشکان حمایت می نماید.

سنجه ۷. در برنامه ریزی آموزشی بیمارستان، آموزش حین خدمت به منظور حفظ و ارتقای دانش و مهارت های کارکنان، پیش بینی شده و سالیانه اجرا می شود.

الف-۱۱-۷) آموزش مهارتهای نجات دهنده و حفظ اینمی بیماران برنامه ریزی و اجرا می شود.

سنجه ۱. برای کارکنان (پزشک/پرستار و سایر کارکنان مرتبط با بالین بیمار) دوره های آموزشی شناسایی عوامل تهدید کننده اینمی بیمار^{*} و نحوه پیشگیری و کنترل آنها حداقل دو سال یکبار برگزار می شود.

سنجه ۲. برای پزشکان دوره های آموزش مهارت های تخصصی ضمن خدمت پیش بینی شده، که حداقل شامل احیای قلبی-ریوی پیشرفت نوزادان/کودکان و بزرگسالان می باشد.

سنجه ۳. کارکنان بالینی و افرادی که بیمارستان تعیین می کند دوره آموزش احیای قلبی-ریوی پایه را حداقل دو سال یک بار می گذرانند.

استانداردهای اعتباریخشی ملی بیمارستان های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

(Φ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پرستشی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پرستشی

الف-۸) مدیریت تامین و تسهیلات اقامت

الف-۸-۱) تدارک، انبارش و توزیع ملزمومات و تجهیزات به صورت برنامه ریزی شده انجام می شود.

سنجه ۱. خط مشی و روش "تهیه و توزیع ملزمومات و تجهیزات" با حداقل های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۲. براساس نوع خدمات، فهرست تجهیزات ضروری هریک از بخش ها/ واحدها تدوین شده است.

سنجه ۳. بخش/ واحد پشتیبان، برای تامین موقت تجهیزات ضروری در شرایط اضطراری، به نحوی که تاخیری در فرآیند درمان بیماران رخ ندهد تعیین شده اند.

سنجه ۴. دستورالعمل "انبارش ایمن" * با حداقل های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۵. مدیر/ مدیر داخلی بیمارستان به صورت مدون از انبارهای بیمارستان بازدید نموده و نحوه انبارش کالا ، تجهیزات و مواد را از نظر رعایت اصول ایمنی و امنیت محیطی ارزیابی می نماید، و در صورت نیاز اقدام اصلاحی / پیشگیرانه به عمل می آورد.

الف-۸-۲) بیمارستان خدمات خارج از زنجیره تامین خود را برای بیماران برنامه ریزی می نماید.

سنجه ۱. خدمات تشخیصی و درمانی خارج از زنجیره تامین بیمارستان با محوریت و هماهنگی بیمارستان به ارائه می شود و از ارجاع بیماران به خارج از بیمارستان بدون حمایت و برنامه ریزی بیمارستان ممانعت به عمل می آید.

سنجه ۲. بیمارستان امکانات انتقال بیماران را برای اخذ خدمات خارج از زنجیره تامین خود برنامه ریزی * نموده و با رعایت اصول ایمنی و ضوابط مربوطه اقدام می نماید.

الف-۸-۳) امکانات و تجهیزات برای حفاظت فردی و رعایت بهداشت دست های کارکنان و افراد مرتبط با بیمار فراهم شده است.

سنجه ۱. بیمارستان امکانات شستشوی بهداشتی و ضد عفونی کردن دست ها را مطابق بخشانه ابلاغی وزارت بهداشت فراهم نموده است.

سنجه ۲. وسایل حفاظت فردی مناسب با اصول احتیاطات در بخش ها/ واحدها در دسترس کارکنان بوده و راهنمایی تصویری برای استفاده صحیح از آن در بخش ها/ واحدهای مرتبه مشاهده می شود.

سنجه ۳. امکانات بهداشتی * و سرویس های بهداشتی مطابق الزامات مربوط به میزان کافی در دسترس کارکنان و بیماران است.

الف-۸-۴) هدایت مراجعین در ورودی ها و داخل بیمارستان انجام می شود.

سنجه ۱. تابلوهای راهنمای در خیابان اصلی و فرعی منتهی به بیمارستان وجود دارد.

سنجه ۲. تابلوهای اورژانس به صورت کاملاً واضح و با قابلیت دید از خیابان با تامین نورپردازی برای دید در شب وجود دارند.

سنجه ۳. ورودی های اصلی بیمارستان، درمانگاه ها و اورژانس مستقل هستند.

سنجه ۴. تابلوهای راهنمای بلوک های ساختمانی وجود دارد.

سنجه ۵. تابلوهای راهنمای در کلیه طبقات، ورودی بخش ها و واحدهای اداری، پاراکلینیکی و مالی وجود دارد.

سنجه ۶. علائم راهنمای بخش ها در داخل آسانسورها در معرض دید مراجعین نصب شده است.

الف-۸-۵) امکانات و دسترسی ایمن و حامی معلولین و افراد ناتوان به بیمارستان و طبقات آن فراهم است.

سنجه ۱. آسانسورهای ویژه حمل بیمار به تعداد کافی * در بیمارستان وجود دارد.

سنجه ۲. پله فرار با عالیم راهنمایی واضح، دارای نرده و پلکان در همه طبقات بیمارستان بدون هیچ مانع قابل دسترسی است.

سنجه ۳. رمپ با شیب استاندارد * در مسیر ورودی به اورژانس و درمانگاه بیمارستان وجود دارد.

سنجه ۴. سرویس های بهداشتی با تسهیلات لازم * و مناسب برای معلولین و افراد ناتوان و افراد با نیازهای ویژه وجود دارد.

الف-۸-۶) امکانات و تسهیلات لازم برای اتاق بیمار فراهم شده است.

سنجه ۱. تخت های بستری بیماران دارای حداقل شرایط مورد انتظار * است.

سنجه ۲. سیستم مجهز به کنسول گازهای طبی در بالای هر تخت نصب شده و فعال است.

سنجه ۳. تشك بیماران دارای حداقل شرایط مورد انتظار * است.

سنجه ۴. البسه و پوشش های بیماران با شرایط بهداشتی * و مناسب تامین شده است.

سنجه ۵. ملحقات تخت خواب و پوشش های آن با شرایط بهداشتی تامین شده است.

سنجه ۶. میز غذای بیماران دارای حداقل شرایط مورد انتظار * است.

(Phi)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

استانداردهای اعتباری‌بخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

- سنجه ۷. تهویه و درجه حرارت اتاق بیمار تنظیم^{*} بوده و کنترل می‌شود.
- سنجه ۸. نور طبیعی مناسب در روز و نور مصنوعی با شدت روشنایی استاندارد بین المللی^{*} (میزان لوکس) در شب در اتاق بیمار تامین شده است.
- سنجه ۹. تسهیلات رفاهی از جمله یخچال مواد غذایی^{*}، تلویزیون و تلفن در هر اتاق بستره فراهم شده است.
- سنجه ۱۰. مبل / صندلی تخت خواب شو برای همراهان در اتاق بیماران به تعداد تخت های بستره موجود است.

الف-۸-۷) دوراسیون، مبلمان، فضاها و نمای داخلی بیمارستان با رعایت اصول چیدمان و هماهنگی، طراحی شده است.

- سنجه ۱. نمای داخلی بخش ها / واحدها و مکان های عمومی بیمارستان سالم بوده و با استفاده از مصالح مناسب با کاربری مربوط ایجاد شده اند.
- سنجه ۲. فضای انتظار مراجعین در لابی مناسب با تعداد مراجعین و دستورالعمل های ابلاغی در نظر گرفته شده است.
- سنجه ۳. ورودی و لابی بیمارستان دارای مبلمان و امکانات رفاهی^{*} مناسب با نیاز بیماران و مراجعین است
- سنجه ۴. واحدهای پذیرش و ترخیص در معرض دید مراجعین می باشد، و فضای انتظار فرعی و اصلی مناسب با تعداد مراجعین وجود دارد.

الف-۸-۸) بیمارستان از وجود تسهیلات ارتباطی اضطراری اطمینان حاصل می‌نماید.

- سنجه ۱. در بخش های بالینی خطوط ارتباطی یک طرفه جهت اعلام نتایج تهدید آمیز^۱ از طرف واحدهای پاراکلینیک وجود دارد.
- سنجه ۲. برای هر تخت و هر سرویس بهداشتی در بخش های بستره، سیستم احضار پرستار به صورت سالم و فعال وجود دارد.
- سنجه ۳. صدای سیستم اطلاع رسانی (بلندگو/پیغیر) در سراسر بیمارستان به صورت واضح قابل شنیدن است و تجهیزات/مسیرهای ارتباطی جایگزین در شرایط اضطراری پیش بینی شده و بطور منظم توسط مدیر/مدیرداخلی کنترل می‌شود.

الف-۸-۹) تسهیلات جداسازی (ایزولاسیون) و تفکیک فضاهای انجام شده و تجهیزات آنها تامین می‌شود.

- سنجه ۱. اتاق / اتاق های ایزوله شامل ایزوله فشار منفی یا اتاق ایزوله با حداقل شرایط طبق بخش نامه ابلاغی وزارت بهداشت موجود است.
- سنجه ۲. اتاق نگهداری وسایل تمیز و کثیف در همه بخش های بالینی و پاراکلینیک وجود دارد.
- سنجه ۳. برای بیمارانی که امکان انتقال بیماری آنها وجود دارد (مانند +HBS-Ag) دستگاه جداگانه جهت دیالیز فراهم شده است.
- سنجه ۴. فضاهای و امکانات لازم برای زایمان طبیعی (فیزیولوژیک) برابر دستورالعمل وزارت بهداشت^{*} تامین شده است.
- سنجه ۵. اتاق معاینه در ورودی بلوك زایمان وجود دارد.
- سنجه ۶. یک اتاق ویژه و تراالی پره اکلامپسی برای بیماران پره اکلامپسی با شرایط ابلاغ شده در دستورالعمل وزارت بهداشت، فراهم شده است.

الف-۸-۱۰) تفکیک فضاهای لازم در بخش ها / واحدها پیش بینی شده است.

- سنجه ۱. محدوده فضای فیزیکی هر بخش مشخص بوده و از سایر بخش های تفکیک شده است به نحوی که به عنوان گذرگاهی جهت دسترسی به سایر بخش ها استفاده نمی شود.
- سنجه ۲. فواصل و فضای استاندارد در بین تخت ها مطابق با دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت رعایت و امکان انتقال تجهیزات در موقع اورژانسی فراهم است.
- سنجه ۳. در بخش روانپردازی ورود به منطقه مراقبت از بیماران این بخش، کنترل شده و محصور است.
- سنجه ۴. در بخش روانپردازی یک محل مطمئن دارای تهویه جهت سیگار کشیدن موجود است.
- سنجه ۵. یک محل مطمئن خارج از ساختمان مراقبت ملاقات بیماران در بخش روانپردازی و عیادت کنندگان وجود دارد.
- سنجه ۶. اتاق شیردهی مطابق با آخرین شرایط ابلاغی وزارت بهداشت و اتاق آموزش، شیردهی و امکانات لازم^{*}، فراهم شده است.
- سنجه ۷. اتاق درمان در بخش های بالینی به صورت فضای مستقل وجود دارد.
- سنجه ۸. مکانی برای ستاد هدایت بحران^۲ با حداقل شرایط لازم^{*} در نظر گرفته شده است.
- سنجه ۹. در مجاورت سرخانه متوفیان، فضایی مسقف برای سوگواری همراهان در نظر گرفته شده و مسیر خروج اجساد مستقل از راهروهای اصلی است.
- سنجه ۱۰. هرگونه تعییر کاربری در بیمارستان با در نظر گرفتن اصول ایمنی و تایید کمیته خطر حادث و بلاحا و مقررات مرتبط^{*} انجام می شود.
- سنجه ۱۱. وجود محل نگهداری کودک و یا مهد کودک نیمه وقت برای عیادت کنندگان پیش بینی شده است.

الف-۸-۱۱) امکانات و تسهیلات دیالیز فراهم شده است.

- سنجه ۱. مشخصات فنی دستگاههای همودیالیز مطابق دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت است.
- سنجه ۲. مشخصات فنی دستگاههای تصفیه اسمز معکوس آب همودیالیز مطابق دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت است.

¹ panic value² Emergency Operation Center(EOC)

(Phi)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

سنجه ۳. مشخصات فنی صافی های همودیالیز موجود در بخش همودیالیز ، مطابق دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت است.

الف-۹) مدیریت غذائی^۱

الف-۹-۱) تهیه مواد اولیه و طبخ غذا تحت نظارت و برنامه‌ریزی کارشناس تغذیه، صورت می‌پذیرد.

سنجه ۱. کیفیت، ارزش و مشخصات تغذیه ای مواد غذایی اولیه خردباری شده توسط کارشناس تغذیه بررسی و تایید می‌شود.

سنجه ۲. آماده سازی، طبخ مواد غذایی، بسته بندی، توزیع و سرو غذا، تحت نظارت فنی کارشناس تغذیه با همکاری متصدی غذا انجام می‌شود.

سنجه ۳. وسایل و امکانات پخت غذا تامین شده و مدت، نحوه بکارگیری و توضیح به موقع آنها براساس برنامه مشخص انجام می‌شود.

سنجه ۴. فضایی مجزا، با رعایت اصول بهداشتی و امکانات لازم^{*} در آشپزخانه برای تهیه محلول گاواظ بیماران تحت نظر کارشناس تغذیه پیش بینی شده، و توزیع محلول گاواظ با استفاده از ظروف یکبار مصرف گیاهی درب دار انجام می‌شود.

الف-۹-۲) توزیع غذا تحت نظارت و برنامه‌ریزی کارشناس تغذیه، صورت می‌پذیرد.

سنجه ۱. کارشناس تغذیه در خصوص رعایت اصول تغذیه ای در فرآیند توزیع غذا نظارت نموده و در صورت لزوم اقدامات اصلاحی بعمل می‌آورد.

سنجه ۲. توزیع میان وعده ها یا غذا های گرم قبل و پس از ساعت عادی سرو غذا برای بیمار و همراه، برنامه‌ریزی و اجرا می‌شود.

سنجه ۳. غذا در ظرف چینی^{*} سالم سرو شده، و از قاشق و چنگال استیل (جز بخش روانپژوهی) استفاده می‌شود.

الف-۹-۳) امکان انتخاب نوع غذا با رعایت رژیم غذایی بیماران فراهم شده است.

سنجه ۱. بیمارستان ترتیبی اتخاذ نموده است که فهرست متنوع غذا شامل حداقل دو انتخاب در هر وعده، به تفکیک برای هر یک از رژیم های غذایی معمولی و درمانی (مانند کتوژنیک، دیابتیک، کلیوی) موجود باشد و به بیماران اطلاع رسانی لازم انجام می‌پذیرد.

سنجه ۲. حداقل دو نوبت میان وعده برای کودکان، مادران باردار و بیماران دیابتیک متناسب با رژیم غذایی در نظر گرفته شده و براساس منوی مشخصی ارائه می‌شود.

الف-۹-۴) کیفیت غذای بیماران تحت نظارت و کنترل کارشناس تغذیه می‌باشد.

سنجه ۱. کیفیت غذای بیمارستان تحت نظارت و کنترل کارشناس تغذیه است و کیفیت و طعم^{*} آن مورد رضایت بیماران و همراهان است.

سنجه ۲. مقدار غذای سرو شده تحت نظارت و کنترل کارشناس تغذیه بوده و متناسب با رژیم غذایی بیمار تنظیم می‌شود.

سنجه ۳. در هر وعده، در کنار غذای اصلی، پیش غذا^{*} و آب / نوشیدنی برای بیماران سرو می‌شود.

الف-۹-۵) الزامات کیفی در صورت برون سپاری^۲ خدمات غذایی طبق ضوابط رعایت می‌شود.

سنجه ۱. فرآخوان و شرایط احرار صلاحیت پیمانکاران در خصوص برون سپاری تهیه و طبخ غذا به مراکز خارج از بیمارستان مطابق ضوابط وزرات بهداشت، صورت پذیرفته است.

سنجه ۲. در صورت برون سپاری تهیه و طبخ، بسته بندی و توزیع غذا^{*} به عنوان تعهدات طرف دوم در قرارداد و اگذاری لحاظ شده است.

سنجه ۳. در صورت برون سپاری تهیه و طبخ غذا به مراکز خارج از بیمارستان کارشناسان ناظر قرارداد^{*} مطابق ضوابط وزرات بهداشت بر روند تهیه مواد اولیه غذائی، نگهداری، آماده سازی، طبخ، بسته بندی و انتقال و تحويل غذا به صورت روزانه و میدانی نظارت می‌نماید.

^۱ با توجه به اهمیت و تاثیر رژیم درمانی در امر مراقبت و درمان بیماران، سایر استانداردهای بالینی در موضوع تخصصی تغذیه در محور مراقبت های بالینی پیش بینی شده و تحت نظارت واحد تغذیه برنامه ریزی و اجرا می‌شود.

^۲ در صورت برون سپاری تهیه و طبخ غذا به مراکز خارج از بیمارستان مطابق ضوابط وزرات بهداشت، استانداردها و سنجه های مرتبط (در کتاب راهنمای آدرس آنها تعیین شده است) در بیمارستان ارزیابی نمی‌شود و عملکرد آشپزخانه پیمانکار ملاک امتیاز دهی اعتباربخشی خواهد بود.

ب. مراقبت و درمان**ب-۱) مراقبت‌های عمومی بالینی**

ب-۱-۱) ارزیابی اولیه بیمار توسط پرستار، در محدوده زمانی تعیین شده، انجام می‌شود.

سنجه. کارشناس پرستاری ارزیابی اولیه بیمار را در محدوده زمانی تعیین شده توسط بیمارستان انجام و فرم مربوط را تکمیل می‌نماید.

ب-۱-۲) پرستار، بیمار را در بخش پذیرش نموده و برای تداوم مراقبت در گزارش پرستاری موارد انتظار را ثبت می‌نماید.

سنجه. ۱. ساعت و تاریخ پذیرش در بخش، با مهر و امضای پرستار در فرم گزارش پرستاری ثبت می‌شود.

سنجه. ۲. شکایت اصلی^۱، علت بستری و نحوه ورود بیمار (مانند صندلی چرخ دار) در بدو پذیرش در بخش، در گزارش پرستاری توسط پرستار ثبت می‌شود.

سنجه. ۳. نتایج حاصل از ارزیابی وضعیت هوشیاری، سلامت جسمی و وضعیت روحی بیمار در بدو پذیرش در بخش، در گزارش پرستاری، توسط پرستار ثبت می‌شود.

سنجه. ۴. برنامه‌های درمانی و تشخیصی درخواست شده از سوی پزشک توسط پرستار، پی‌گیری و در فرم گزارش پرستاری ثبت می‌شود.

سنجه. ۵. در بدو پذیرش، توضیحات و آموزش‌های لازم توسط پرستار به بیمار ارائه شده و در فرم گزارش پرستاری ثبت می‌شود.

ب-۱-۳) ارزیابی اولیه بیمار توسط پزشک، در محدوده زمانی تعیین شده، انجام می‌شود.

سنجه. ۱. پزشک ارزیابی اولیه بیمار را در محدوده زمانی تعیین شده توسط بیمارستان، انجام و با قید ساعت، تاریخ، مهر و امضای فرم شرح حال را تکمیل می‌نماید.

سنجه. ۲. در صورتی که ارزیابی اولیه پزشکی نشان دهد که بیمار در گروه پر خطر^{*} و اورژانس قرار دارد، همزمان با انجام اقدامات درمانی ضروری، ویزیت توسط پزشک از سرویس تخصصی^{*} مربوط انجام می‌شود.

ب-۱-۴) اقدامات مراقبتی و درمانی براساس ارزیابی‌های اولیه، طراحی و اجرا می‌شود.

سنجه. ۱. پزشک ضمن آگاهی از نتایج ارزیابی پرستاری تصمیمات درمانی و تشخیصی را اتخاذ می‌نماید.

سنجه. ۲. پزشک دستورات تشخیصی، درمانی و مراقبتی، تسکینی، آرام بخشی را براساس نتایج ارزیابی اولیه و تشخیص/تشخیص های احتمالی اولیه در برگه دستورات پزشکی ثبت می‌نماید.

سنجه. ۳. پزشک براساس نتایج ارزیابی‌های اولیه، پس از اخذ تصمیمات بالینی، توضیحاتی را درخصوص تشخیص / تشخیص های احتمالی اولیه، تصمیمات تشخیصی و درمانی اولیه و عوارض احتمالی به بیمار و خانواده ارائه می‌نماید و با آگاهی و مشارکت آنها طرح درمان اجرا می‌شود.

سنجه. ۴. پزشک، داروهای در حال مصرف بیمار را در هنگام پذیرش، بررسی و در مورد ادامه،قطع داروها و یا انجام مشاوره تصمیم‌گیری کرده و در صورت تایید تداوم مصرف دارو در برگه دستورات پزشکی بیمار ثبت می‌نماید.

سنجه. ۵. شرایط تهدید کننده ایمنی^{*} که در ارزیابی اولیه بیمار شناسایی شده است، توسط کارکنان درمانی برنامه‌ریزی و کنترل می‌شود.

سنجه. ۶. کارکنان درمانی براساس ارزیابی اولیه خدمات خود مراقبتی و بازتوانی مورد نیاز بیماران را شناسایی، و طبق آن اقدام می‌نمایند.

سنجه. ۷. مددکار اجتماعی براساس اطلاعات اخذ شده از سیستم اطلاعات بیمارستان و گزارش پرستاری نیازهای مددجو را شناسایی و اقدامات حمایتی لازم به عمل می‌آورد.

ب-۱-۵) جداسازی بیماران عفونی، روان پزشکی و پر خطر اجتماعی برنامه ریزی و اجرا می‌شود.

سنجه. ۱. روش اجرایی "جداسازی بیماران روانپزشکی" با حداقل‌های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه. ۲. روش اجرایی "جداسازی بیماران عفونی با احتمال سرایت به سایر بیماران" با حداقل‌های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه. ۳. روش اجرایی "جداسازی بیماران با رفتار پر خطر اجتماعی"^{*} با حداقل‌های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

¹ Chief complain

استانداردهای اعتباری‌بخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ب-۱-۶) قبل از انجام هرگونه اقدام مراقبتی، تشخیصی، درمانی هویت بیمار حداقل با دو شناسه احراز می‌شود.

سنجه. قبل از انجام هرگونه اقدام تشخیصی - درمانی شناسایی بیماران حداقل^{*} با دو شناسه مطابق بخش نامه ابلاغی وزارت بهداشت صورت می‌پذیرد.

ب-۱-۷) مراقبت‌های پزشکی مورد نیاز بیماران بسترهای صورت مستمر و بدون وقفه ارائه می‌شود.

سنجه ۱. پزشکان متخصص مقیم بیمارستان بر اساس برنامه تحول نظام سلامت^{*} به صورت شبانه روزی در بیمارستان حضور دارند و طبق وظایف محوله و بر اساس دستورالعمل ابلاغی فعالیت می‌نمایند.

سنجه ۲. برنامه مراقبت و درمان در تمامی روزهای هفته اعم از تعطیل و غیر تعطیل توسط پزشک مقیم/آنکال[/] با هدایت پزشک معالج استمرار داشته و تغییرات وضعیت بیمار و برنامه مراقبت، در پرونده بیمار ثبت می‌شود.

سنجه ۳. پزشکان متخصص آنکال به صورت شبانه روزی در دسترس بوده و براساس وظایف محوله ارائه خدمت می‌نمایند.

سنجه ۴. دستیابی بیماران به پزشکان دارای صلاحیت به ایام تعطیل، روزهای هفتگه یا ساعت خاصی از شبانه روز بستگی ندارد.

ب-۱-۸) مراقبت‌های پرستاری برای بیماران بسترهای صورت مستمر و بدون وقفه ارائه می‌شود.

سنجه ۱. در انتهای هر نوبت کاری و زمان تحويل شیفت، مراقبت از بیماران توسط پرستاران تداوم دارد.

سنجه ۲. در مواردی که پرستار حتی به مدت کوتاه محل خدمت خود را ترک می‌نماید با تعیین جانشین، مراقبت از بیماران تداوم دارد.

ب-۱-۹) مراقبت‌های پرستاری به شیوه موردنی^۱ برای بیماران ارائه می‌شود.

سنجه ۱. در هر نوبت کاری برای هر بیمار، پرستار مسئول مشخصی تعیین شده و خدمات و مراقبت‌های پرستاری مورد نیاز هر بیمار، با مسئولیت پرستار بیمار و کمک سایر اعضا تیم مراقبت^{*} تأمین می‌شود.

سنجه ۲. در هر نوبت کاری پرستار مسئول بیمار، خود را به بیمار معرفی کرده و در پرونده^{*} و تابلوی مشخصات بیمار، نام پرستار زیر نام پزشک معالج قید می‌شود.

ب-۱-۱۰) ارتباط با بیمار بر اساس اصول اخلاق حرفه‌ای و روش‌های ارتباطی موثر است.

سنجه ۱. پزشکان با روی گشاده، ضمن معرفی خود با بیماران ارتباط اطمینان بخش^{*} برقرار نموده و پرسش‌های بیماران را پاسخگو هستند.

سنجه ۲. پرستاران با روی گشاده، ضمن معرفی خود با بیماران ارتباط اطمینان بخش برقرار کرده و پرسش‌های بیماران را پاسخگو هستند.

سنجه ۳. در حین ارائه خدمات مراقبتی، تشخیصی و درمانی، حریم شخصی، محرومگی اطلاعات و ارزش‌های مورد قبول بیماران رعایت می‌شود.

ب-۱-۱۱) خدمات پاراکلینیکی و دارویی مورد نیاز بیماران بسترهای صورت مستمر و بدون وقفه ارائه می‌شود.

سنجه ۱. خدمات پاراکلینیکی^{*} مورد نیاز بیماران به صورت برنامه‌ریزی شده در تمام ساعات شبانه روز ارائه می‌شود.

سنجه ۲. خدمات دارویی مورد نیاز بیماران به صورت برنامه‌ریزی شده در تمام ساعات شبانه روز ارائه می‌شود.

ب-۱-۱۲) مراقبت‌های مستمر و یکپارچه با محوریت پزشک معالج ارائه می‌شود.

سنجه ۱. تمامی اقدامات تشخیصی، درمانی و مشاوره‌ها با محوریت و هماهنگی پزشک معالج^{*} صورت گرفته و نتایج به ایشان اطلاع‌رسانی^{*} می‌شود.

سنجه ۲. در صورت بروز شرایط اورژانسی برای بیماران و عدم دسترسی به پزشک معالج، پزشک دارای صلاحیت^{*} اقدامات اولیه مراقبتی را انجام و سایر اقدامات با محوریت و هدایت پزشک معالج پی‌گیری می‌شود.

سنجه ۳. خط مشی و روش "دستورات مراقبتی و درمانی تلفنی در موارد ضروری" با حداقل‌های مورد انتظار^{*} و مشارکت صاحبان فرآیند تدوین و همه کارکنان از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

ب-۱-۱۳) بازنگری مستمر برنامه‌های مراقبتی، درمانی، تشخیصی براساس پاسخ بیمار به روند مراقبت و درمان صورت می‌پذیرد.

سنجه ۱. پزشک حداقل روزانه^{*} وضعیت و پاسخ بیمار نسبت به اجرای برنامه‌های مراقبتی و درمانی را در برگه سیر بیماری ثبت می‌نماید.

سنجه ۲. پزشک براساس پاسخ بیمار به برنامه‌های مراقبتی و درمانی، ارزیابی مجدد به عمل آورده و در صورت لزوم دستورات جدید را در برگه دستورات پزشک ثبت می‌نماید.

سنجه ۳. پرستار حداقل در پایان هر شیفت^{*} وضعیت و پاسخ بیمار نسبت به اجرای برنامه‌های مراقبتی را در فرم گزارش پرستاری ثبت می‌نمایند.

سنجه ۴. پرستار براساس پاسخ بیمار به برنامه‌های مراقبتی و درمانی، ارزیابی مجدد را به عمل آورده و در گزارش پرستاری ثبت می‌نماید.

¹ Case method care

استانداردهای اعتباری‌خشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

(Φ)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

(Φ)
جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ب-۱-۱۴) مراقبت‌های بالینی با رویکرد مبتنی بر شواهد ارائه می‌شود.

سنجه ۱. حداقل پنج مورد از حالات شایع حاد در مراجعه کنندگان به بیمارستان شناسایی و راهنمایی طبابت بالینی براساس منابع معتبر علمی و اجماع متخصصان بیمارستان انتخاب شده و در دسترس پزشکان و پرستاران قرار گرفته و پزشکان از آن آگاهی دارند و طبق آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. حداقل پنج مورد از حالات شایع حاد در مراجعه کنندگان به بیمارستان شناسایی و راهنمایی مراقبت پرستاری براساس منابع معتبر علمی و اجماع پرستاران خبره، انتخاب شده و در دسترس پرستاران و پزشکان قرار گرفته و پرستاران از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

ب-۱-۱۵) جابجایی، انتقال و اعزام به سایر مراکز جهت بیماران با رعایت الزامات و به صورت برنامه‌ریزی شده انجام می‌شود.

سنجه ۱. دستورالعمل "تحووه جابجایی درون بخشی و بین بخشی بیماران" با رعایت اصول ایمنی و سایر الزامات و اولویت‌ها توسط بیمارستان تدوین شده و کارکنان مربوطه از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. دستورالعمل "تحووه انتقال موقت بیماران جهت اخذ خدمات به خارج از بیمارستان" با رعایت اصول ایمنی و سایر الزامات^{*} و اولویت‌ها توسط بیمارستان تدوین شده و کارکنان مربوطه از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۳. اعزام بیماران به سایر مراکز براساس آخرین دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت انجام می‌شود.

ب-۱-۱۶) توضیحات و آموزش‌های اثربخش به بیمار و خانواده ارائه می‌شود.

سنجه ۱. دستورالعمل "آموزش خود مراقبتی به بیماران در بخش‌های بالینی" با مشارکت پزشکان و پرستاران تدوین شده و کارکنان مربوط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. توضیحات و آموزش‌های لازم توسط پزشک در طول بستری و مراحل تشخیص و درمان به بیمار/خانواده ارائه می‌شود.

سنجه ۳. توضیحات و آموزش‌های لازم توسط پرستار در طول بستری و مراحل تشخیص و درمان به بیمار/خانواده ارائه می‌شود.

سنجه ۴. توضیحات و آموزش‌های لازم توسط سایر کارکنان بالینی^{*} در طول بستری و مراحل ارائه خدمات مرتبط به بیمار و خانواده ارائه می‌شود.

سنجه ۵. مسئول آموزش بیمار^{*} در سطح بیمارستان تعیین شده و اثربخشی آموزش‌های خود مراقبتی ارائه شده به بیماران را سنجیده و گزارش ارزیابی آموزش بیماران را به تیم مدیریت اجرایی ارائه و در صورت لزوم اقدام اطلاعی/برنامه بهبود کیفیت تدوین، ابلاغ و اجرا می‌شود.

ب-۱-۱۷) اصول صحیح دارو دهی به بیمار رعایت می‌شود.

سنجه ۱. دارو دهی به بیماران با رعایت اصول صحیح دارو دهی طبق آخرین روش پیشنهادی سازمان بهداشت جهانی^{*} صورت می‌پذیرد.

سنجه ۲. نحوه شناسایی و نگهداری داروهای با "شکل، نام و تلفظ مشابه" طبق روش پیشنهادی سازمان بهداشت جهانی صورت می‌پذیرد.

سنجه ۳. شناسایی، انبارش، نسخه نویسی و دارو دهی "داروهای پر خطر"^{*} طبق روش پیشنهادی سازمان بهداشت جهانی صورت می‌پذیرد.

ب-۱-۱۸) عملکرد تجهیزات پزشکی در بخش‌ها قبل از استفاده، ارزیابی می‌شود.

سنجه. کارکنان بالینی با هماهنگی واحد تجهیزات پزشکی، قبل از استفاده، از سالم و آماده به کار بودن تجهیزات، اطمینان حاصل می‌نمایند.

ب-۱-۱۹) بیمارستان از انجام مراقبت‌های پیشگیرانه برای عوارض ناشی از بی تحرکی طولانی مدت بیماران اطمینان حاصل می‌کند.

سنجه ۱. روش اجرایی "مراقبت‌های پوست و حفاظت بیماران در برابر زخم‌های فشاری" با حداقل‌های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. روش اجرایی "پیشگیری از ترومبو آمبولی وریدی و آمبولی ریوی" با حداقل‌های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

ب-۱-۲۰) بیمارستان از استفاده صحیح مهار فیزیکی و شیمیابی برای بیماران اطمینان حاصل می‌نماید.

سنجه ۱. روش اجرایی "استفاده صحیح از ابزارهای مهار فیزیکی" با حداقل‌های مورد انتظار^{*} تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. روش اجرایی "استفاده صحیح از روش‌های مهار شیمیابی" با حداقل‌های مورد انتظار^{*} تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

ب-۱-۲۱) بیمارستان از آمادگی بیمار و تداوم مراقبت قبل و پس از مداخلات تهاجمی و نیمه تهاجمی اطمینان حاصل می‌نماید.

سنجه ۱. دستورالعمل^{*} "اطمینان از آمادگی قبیل و مراقبت و پایش مستمر بیمار پس از اعمال جراحی" تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

استانداردهای اعتباری‌بخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

سنجه ۲. دستورالعمل "اطمینان از آمادگی قبل و مراقبت و پایش مستمر بیمار پس از آنژیوگرافی و آنژیوبلاستی" تدوین و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۳. دستورالعمل "اطمینان از آمادگی قبل و مراقبت و پایش مستمر حین و پس از دیالیز" تدوین و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۴. دستورالعمل "اطمینان از آمادگی قبل و مراقبت و پایش مستمر حین و پس از شیمی درمانی و پرتو درمانی" تدوین و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۵. دستورالعمل "اطمینان از آمادگی قبل و مراقبت و پایش مستمر حین و پس از انواع اسکوپی ها" تدوین و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۶. دستورالعمل "اطمینان از مراقبت و پایش مستمر بارداری های پرخطر، قبل، حین و پس از اتمام بارداری" تدوین و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

ب-۱-۲۲) خدمات مراقبتی و درمانی به بیماران بستری در بخش‌های بالینی بطور یکسان ارائه می‌شود.

سنجه ۱. در بخش‌های مختلف بیمارستان با سطوح قابل مقایسه نیاز های بیماران، مراقبت های پرستاری از سطح یکسانی برخوردار است.

سنجه ۲. در بخش‌های مختلف بیمارستان با سطوح قابل مقایسه نیاز های بیماران، مراقبت و درمان های بیشکی از سطح یکسانی برخوردار است.

سنجه ۳. ادامه مراقبت و درمان بیماران بستری در بیمارستان به تامین هزینه و قدرت پرداخت وی بستگی ندارد.

ب-۱-۲۳-۱) ارزیابی تخصصی تغذیه بیماران براساس دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت صورت می‌پذیرد.

سنجه ۱. پزشک براساس ارزیابی اولیه بیمار، دستور لزوم را تعیین و در صورت لزوم درخواست مشاوره تغذیه را در پرونده بیمار ثبت می‌نماید.

سنجه ۲. کارشناس تغذیه حداقل برای بیماران سوء تغذیه، سوختگی، دیالیز، پیوند و سرطان، رژیم غذایی تنظیم و بر اساس آن برنامه ریزی و بر اجرای آن نظارت می‌نماید.

سنجه ۳. ارزیابی تخصصی تغذیه ای براساس دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت برای بیماران بستری در بخش مراقبت های ویژه با اقامت بیش از ۲۴ ساعت، توسط کارشناس تغذیه انجام و براساس رژیم غذایی تنظیم شده، اقدام می‌شود.

سنجه ۴. ارزیابی وضعیت تغذیه مادران باردار حداقل در موارد دیابت، اکلامپسی و پره اکلامپسی معالج براساس منحنی های وزن گیری توسط کارشناس تغذیه صورت پذیرفته و در پرونده وی ثبت می‌شود.

سنجه ۵. ارزیابی وضعیت تغذیه اطفال، براساس منحنی های رشد، توسط کارشناس تغذیه صورت پذیرفته و در پرونده وی ثبت می‌شود.

سنجه ۶. کارشناس تغذیه پاسخ بیمار به مراقبت های تغذیه ای را بررسی نموده و در صورت نیاز به تغییر رژیم غذایی بیمار، فرم پیگیری وضعیت تغذیه را تکمیل می‌نماید.

ب-۱-۲۴) غذای بیمار براساس رژیم تنظیم شده، تهییه و سرو می‌شود.

سنجه. پرستار در هر نوبت کاری براساس دستور پزشک، فهرست بیماران نیازمند به رژیم غذایی خاص را تهییه و پس از مطابقت با رژیم غذایی تنظیم شده، در سامانه اطلاعات بیمارستان ثبت می‌نماید و غذای بیمار بر اساس آن سرو می‌شود.

ب-۱-۲۵) توضیحات،آموزش و اطلاعات لازم در زمان ترخیص به بیمار و همراه او ارائه می‌شود.

سنجه ۱. پزشک در زمان ترخیص، توضیحات و آموزش‌های لازم را به صورت شفاهی و به زبان قابل درک، به صورت جداگانه، به هریک از بیماران و همراه ایشان ارائه می‌نماید. و آموزش‌های ارائه شده دریک فرم با امضا بیمار و با مهر و امضای پزشک و پرستار در پرونده بیمار نگهداری و نسخه دوم یا کپی خوانای آن تحويل بیمار می‌شود.

سنجه ۲. در زمان ترخیص، پرستار توضیحات و آموزش‌های لازم به صورت شفاهی به زبان قابل درک، به صورت جداگانه، به هریک از بیماران و همراه ایشان ارائه می‌نماید. و آموزش‌های ارائه شده دریک فرم با امضا بیمار و با مهر و امضای پزشک و پرستار در پرونده بیمار نگهداری و نسخه دوم با کپی خوانای آن تحويل بیمار می‌شود.

سنجه ۳. پزشک معالج در خصوص داروهای مصرفی غیر مرتبط با وضعیت فعلی بیمار تصمیم گیری و یا در خصوص مراجعه به پزشک متخصص مربوط راهنمایی نموده و گزارش اقدامات را در فرم خلاصه پرونده ثبت می‌نماید.

سنجه ۴. خلاصه پرونده شامل حداقل های مورد انتظار به صورت کامل، در زمان ترخیص تکمیل و نسخه دوم یا کپی خوانای آن تحويل بیمار می‌شود.

ب-۱-۲۶) نتایج معوقه تست های پاراکلینیکی به بیماران بعد از ترخیص اعلام می‌شود.

سنجه. دستورالعمل اعلام نتایج معوقه تست های پاراکلینیک به بیمار / همراه او بعد از ترخیص از بیمارستان، تدوین شده و کارکنان مربوطه از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ب-۲) مراقبت‌های اورژانس

ب-۲-۱) بیماران مراجعه کننده به بخش اورژانس، به پزشک متخصص دسترسی دارند.

سنجه ۱. پزشک بخش اورژانس به صورت شبانه روزی در تمامی روزهای هفته اعم از تعطیل و غیر تعطیل مقیم بخش اورژانس بوده و شرایط پزشکان مقیم به نحوی است که در بیمارستان‌های با ورودی بیش از سی هزار مراجعه در سال پزشک متخصص با ارجحیت تخصص طب اورژانس، داخلی، جراحی و در بیمارستان‌های تک تخصصی با ارجحیت تخصص مربوط مقیم بخش اورژانس می‌باشند.

سنجه ۲. لیست پزشکان، متخصص مقیم و آنکال^{*}، در بخش اورژانس در دسترس بوده و پزشکان براساس درخواست پزشک اورژانس در اسرع وقت بر بالین بیماران حاضر شده و در تعیین تکلیف بیماران مشارکت می‌نمایند.

ب-۲-۲) بیماران مراجعه کننده بخش اورژانس به پرستاران دارای صلاحیت، دسترسی دارند.

سنجه ۱. پرستاران واحد تریاژ اورژانس در تمام ساعات شبانه روز، حضور فعال دارند و حداقل ۵ سال سابقه خدمت در بخش‌های بالینی دارند که یک سال از آن در بخش اورژانس بوده، و دوره‌های آموزش تخصصی تریاژ را گذرانده‌اند.

سنجه ۲. در تمام شیفت‌های کاری بخش اورژانس، پرستارانی با حداقل ۲ سال سابقه خدمت در بخش‌های بالینی و گذراندن دوره‌های آموزش تخصصی اورژانس شاغل هستند.

ب-۲-۳) تعیین تکلیف بیماران و مدیریت تخت‌های ویژه و عادی با اولویت خدمت‌رسانی به بیماران حاد و اورژانس انجام می‌شود.

سنجه ۱. مسئول مدیریت تخت^۱ در بیمارستان تعیین شده و با اختیارات کامل، با اولویت بستری نمودن بیماران حاد و اورژانس، اقدام می‌نماید.

سنجه ۲. پذیرش بیماران الکترونیک در بخش‌های بستری مانع از انتقال بیماران بدحال از اورژانس به بخش‌های بستری نمی‌شود.

سنجه ۳. تعیین تکلیف بیماران برای ترخیص، ارجاع یا بستری در سایر بخش‌ها، حداقل طرف شش ساعت انجام می‌شود.

ب-۲-۴) خدمات پاراکلینیکی اورژانس، شناسایی شده و به صورت شبانه روزی به بیماران ارائه می‌شود.

سنجه ۱. کمیته اورژانس در خصوص شناسایی خدمات پاراکلینیک و سایر خدمات مورد نیاز اورژانس اقدام و برنامه‌ریزی‌های لازم در خصوص ارائه شبانه‌روزی این خدمات در اسرع وقت و با زمان بندی مشخص، صورت می‌پذیرد.

سنجه ۲. خدمات پاراکلینیک اورژانس در بیمارستان براساس مصوبات کمیته اورژانس، به صورت شبانه روزی برنامه ریزی شده است.

سنجه ۳. بانک خون و آزمایشگاه اورژانس^{*}، با دسترسی ایمن و آسان^{*} فعال هستند.

سنجه ۴. تصویربرداری اورژانس با دسترسی ایمن و آسان^{*} فعال می‌باشد.

سنجه ۵. پی‌گیری و هماهنگی اقدامات پاراکلینیکی مورد نیاز بیماران بخش اورژانس توسط کارکنان انجام می‌شود و بیمار/همراه در فرآیندهای تشخیصی و مراقبتی دخالتی ندارند.

ب-۲-۵) فرآیند تریاژ مراجعین بخش اورژانس به صورت برنامه‌ریزی شده انجام می‌شود.

سنجه ۱. روش اجرایی تریاژ تدوین شده و کارکنان مربوطه از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. شواهد عملکرد تریاژ، در پرونده پزشکی بیمارانی که از طریق اورژانس، در بخش‌های مختلف بیمارستان بستری شده اند، وجود دارد.

ب-۲-۶) الزامات دسترسی به بخش اورژانس رعایت می‌شود.

سنجه ۱. ورودی بخش اورژانس از ورودی سایر بخش‌های بیمارستان مستقل است و دسترسی آن به خیابان اصلی برای ورود آمبولانس تسهیل شده و مراجعین به راحتی مسیر دسترسی به اورژانس را تشخیص می‌دهند.

سنجه ۲. آمبولانس یا خودروی حامل بیمار بدحال یا ناتوان، از مسیر باز و بدون مانع عبور نموده و با استفاده از علامت راهنمای ترددی بخش اورژانس پیش می‌رود و در ورودی اورژانس بدون برخورد با ازدحام و شلوغی، بیمار را به اورژانس منتقل می‌نماید.

سنجه ۳. ورودی بخش اورژانس مسقف بوده و آمبولانس به طور کامل در زیر سقف قرار می‌گیرد و مسیر انتقال بیمار از اورژانس به واحدهای تصویربرداری و آزمایشگاه و سایر بخش‌ها مسقف است.

سنجه ۴. مسیرها و بخش‌های مختلف داخل و خارج بخش اورژانس به وسیله نشانه‌ها و راهنمایی مشخص، در تمام ساعات شبانه روز به راحتی قابل شناسایی هستند.

¹ Bed manager

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

(Ψ)
جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

سنجه ۵. برای بیماران بدهال و کم توان که شخصاً به بخش اورژانس مراجعه می‌نمایند، بیماربر و با برانکارد در ورودی اورژانس آماده به خدمت است.

ب-۲-۷) بیمارستان، در موارد اورژانس، بدون توجه به تامین هزینه مراقبت، خدمات سلامت مناسب ارائه می‌نماید.

سنجه ۱. بیمارستان در موارد اورژانس براساس قانون عمل نموده و بدون توجه به هزینه و پرداخت وجه از سوی بیمار یا همراه او، مراقبت‌های فوری سلامت را به بیماران مراجعه کننده به بخش اورژانس ارائه می‌نماید.

سنجه ۲. در صورتی که ارائه خدمات با توجه به نوع بیمارستان، مقدور نباشد پس از ارائه خدمات اولیه ضروری در بخش اورژانس و ارائه توضیحات لازم به بیمار/ همراه درخصوص علت انتقال، اعزام، میزان تعرفه‌ها و پوشش بیمه‌های خدمات در مرکز درمانی مقصد، با هماهنگی ستاد هدایت، زمینه انتقال گیرنده خدمت به واحد مجهر فراهم می‌شود.

ب-۲-۸) کمیته اورژانس و کمیته‌های تعیین تکلیف و تربیاز؛ در راستای اهداف و ماموریت‌های تعریف شده فعالیت دارند.

سنجه ۱. کمیته تعیین تکلیف بیماران برابر دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت فعالیت می‌نماید.

سنجه ۲. کمیته تربیاز بیمارستانی برابر دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت فعالیت می‌نماید.

سنجه ۳. در کمیته اورژانس / مدیریت تخت نتایج پایش و ارزیابی شاخص‌های پنج گانه اورژانس تحلیل شده و در راستای بهبود عملکرد اورژانس با هماهنگی همه گروه‌های پزشکی مرتبط، اقدامات اصلاحی / برنامه بهبود کیفیت طراحی و اجرا می‌شود.

ب-۲-۹) شناسایی و رسیدگی به موقع به بیماران اورژانسی، به صورت برنامه‌ریزی شده مدیریت می‌شود.

سنجه ۱. خط مشی و روش "شناسایی به موقع و نحوه رسیدگی به بیماران بدهال و اورژانسی در بخش‌های بستری" با مشارکت پژوهشکان تدوین و پژوهشکان معالج، مقیم و آنکال بیمارستان؛ و همه کارکنان مرتبط از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. پژوهش مقیم در بیمارستان‌های مشمول برنامه تحول نظام سلامت براساس دستورالعمل‌های ابلاغی، درخصوص رسیدگی به بیماران بدهال در بخش‌های بستری؛ و مشارکت در تعیین تکلیف بیماران در بخش اورژانس، مرتبط با تخصص خود اقدام می‌نمایند.

سنجه ۳. روش اجرایی "انجام مشاوره‌های اورژانس" با مشارکت پژوهشکان تدوین شده و همه کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۴. خدمات پاراکلینیک اورژانس در بخش‌های بالینی بیمارستان تعريف شده و براساس آن آزمایشگاه، تصویر پرداری و سایر خدمات تشخیصی به صورت شبانه روزی ارائه می‌شود.

ب-۲-۱۰) اقدامات نجات دهنده حیات بیماران، برنامه‌ریزی شده و به موقع اجرا می‌شود.

سنجه ۱. دستورالعمل "احیای قلبی ریوی" با حداقل‌های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان مربوطه از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. لیست گروه احیاء^۱ به صورت ماهیانه، درهمه شیفت‌ها و بخش‌ها/ واحدها وجود دارد و در صورت اعلام کد احیاء بلافضله تیم حاضر می‌شود.

سنجه ۳. در هر بخش، پرستار مسئول در هر شیفت کاری از آمده، کامل و به روز بودن داروها و امکانات تراالی اورژانس در تمام اوقات شبانه روز در بخش‌ها، اطمینان حاصل می‌نماید.

سنجه ۴. تراالی اورژانس در دسترس کارکنان بخش‌های تشخیصی و درمانی می‌باشد به نحوی که در زمان کمتر از یک دقیقه امکان استفاده از محتویات آن برای احیاگران فراهم می‌باشد.

سنجه ۵. تراالی اورژانس مطابق آخرین آیین نامه ابلاغی وزارت بهداشت، حاوی تجهیزات و لوازم به صورت آماده استفاده در تمام اوقات است.

سنجه ۶. داروهای نجات بخش تراالی اورژانس در تمام ساعات شبانه روز تامین می‌شود.

۲۴

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ب-۳) مراقبت های حاد

ب-۳-۱) بیمارستان از مراقبت بیماران حاد بستری در بخش های ویژه اطمینان حاصل می نماید.

سنجه ۱. خط مشی و روش " تحوه و اندیکاسیون های پذیرش و ترخیص بیماران در بخش های ویژه " با حداقل های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۲. خط مشی و روش " مراقبت فیزیولوژیک و مانیتورینگ مداوم بیماران حاد " با حداقل های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۳. مانیتور قلبی پرتاپل و دفیریلانور، برای مواردی که نیاز به انتقال بیمار وجود دارد، جدا از تراالی اورژانس بوده و استفاده می شود.

سنجه ۴. در بخش های ویژه امکان انجام دیالیز بر بالین، بدون نیاز به انتقال بیمار میسر است.

سنجه ۵. در بخش های ویژه امکان انجام خدمات تشخیصی (سونوگرافی، اکوکاردیوگرافی و رادیوگرافی) بر بالین، بدون نیاز به انتقال بیمار میسر است.

سنجه ۶. جایگاه رهبری بالینی بیماران در بخش های ویژه تعریف شده است، و بر اساس آن عمل می شود.

ب-۳-۲) دسترسی مستمر به پزشکان متخصص برای بیماران حاد فراهم شده است.

سنجه ۱. در بخش مراقبت های ویژه بزرگسالان پزشکان متخصص طبق دستورالعمل ابلاغی به صورت شبانه روزی مقیم هستند و براساس وظایف محوله فعالیت می نمایند.

سنجه ۲. در بخش مراقبت های ویژه نوزادان و کودکان پزشکان متخصص طبق دستورالعمل ابلاغی به صورت شبانه روزی مقیم هستند و براساس وظایف محوله فعالیت می نمایند.

ب-۳-۳) بیمارستان از انجام مراقبت برای بیمارانی که تحت آرام بخشی متوسط و عمیق قرار گرفته اند اطمینان حاصل می نماید.

سنجه ۱. روش اجرایی "مراقبت از بیماران تحت آرام بخشی متوسط و عمیق" تدوین و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۲. روش اجرایی "ایجاد محیط آرام و ساخت برای بخش های بستری بیماران" تدوین و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

ب-۳-۴) بیمارستان از ارائه مراقبت های ویژه به بیماران حاد در انتظار انتقال به بخش های ویژه اطمینان حاصل می نماید.

سنجه ۱. مراقبت های پرستاری بیماران حاد در انتظار انتقال به بخش های ویژه با شرایط مشابه و قابل مقایسه با بخش های ویژه ارائه می شود.

سنجه ۲. درمان بیماران حاد در انتظار انتقال به بخش های ویژه توسط پزشکان با شرایط مشابه و قابل مقایسه با بخش های ویژه ارائه می شود.

سنجه ۳. بیماران حاد در انتظار انتقال به بخش های ویژه براساس خط مشی و روش " مراقبت فیزیولوژیک و مانیتورینگ مداوم بیماران حاد " بیمارستان خدمات دریافت می نمایند.

۳

ب-۴) مراقبت‌های بیهوشی و جراحی

ب-۴-۱) برنامه‌ریزی در خصوص پذیرش بیماران در اتاق‌های عمل با رعایت اولویت‌ها و حقوق گیرنده خدمت صورت می‌پذیرد.

سنجه ۱. دستورالعمل "تحوه پذیرش بیماران در اتاق عمل" تدوین شده و کارکنان مربوطه از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. اولویت بندی^{*} بیماران از نظر اورژانسی، پرخطر، عفونی بودن و آسیب پذیری^{*} در نوبت دهی و پذیرش در اتاق عمل صورت می‌گیرد.

سنجه ۳. آمادگی بیماران قبل از ورود به اتاق عمل ارزیابی شده و هیچ یک از بیماران برای اطمینان از آمادگی در اتاق عمل منتظر نمی‌مانند.

سنجه ۴. پزشکان متخصص بیهوشی^{*} جهت ارائه خدمات به اتاق عمل طبق آخرین دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت به صورت شبانه روزی در بیمارستان مقیم هستند، براساس وظایف محوله صرف در اتاق عمل فعالیت می‌نمایند.

سنجه ۵. اتاق عمل در پذیرش بیماران کاندید عمل اورژانسی و بیماران حاد پیش از ورود بیمار آمادگی لازم را ایجاد نموده و بلافاصله پس از ورود به بخش اتاق عمل بدون هیچ وقفه‌ای به اتاق‌های عمل منتقل می‌شوند.

سنجه ۶. ساعت ناشتا آمادگی بیماران قبل از عمل جراحی براساس ساعات مجاز[†] تنظیم می‌شود.

سنجه ۷. بیمار توسط پرستار بخش به مسئول پذیرش^{*} اتاق عمل تحويل داده می‌شود.

ب-۴-۲) نظافت، شستشو، گندздایی و استریلیزاسیون فوری در اتاق‌های عمل با رعایت الزامات انجام می‌شود.

سنجه ۱. دستورالعمل "تحوه نظافت، شستشو و گندздایی اختصاصی محیط‌های اتاق‌های عمل" با حافظه‌های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان مربوطه از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. روش اجرایی "استریل فوری اقلام خاص" تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

ب-۴-۳) نگهداری و انتقال نمونه‌های پاتولوژی از اتاق عمل به آزمایشگاه انجام می‌شود.

سنجه. دستورالعمل "تحوه نگهداری و انتقال نمونه‌های پاتولوژی از اتاق عمل به آزمایشگاه" تدوین شده و کارکنان مربوطه از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

ب-۴-۴) استمرار مراقبت از بیمار از بد و ورود به اتاق عمل تا زمان تحويل بیمار به بخش بستره صورت می‌گیرد.

سنجه ۱. "دستورالعمل ابلاغی^{*} جراحی ایمن" برای اعمال جراحی در اتاق عمل رعایت شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند.

سنجه ۲. محل پذیرش اتاق عمل، دید مستقیم^{*} به اتاق‌های ریکاوری و اتاق‌های عمل ندارد و در صورت انتظار، بیمار مراقبت‌های لازم توسط کارکنان درمانی تا انجام عمل جراحی ارائه می‌شود.

سنجه ۳. بیمار در بد و ورود به بخش اتاق عمل، توسط یک پرستار یا کاردان/کارشناس اتاق عمل یا هوشبری، پذیرش و وضعیت بیمار در فرم مراقبت قبل از عمل جراحی، ثبت می‌شود.

سنجه ۴. پزشک متخصص بیهوشی، وضعیت بیمار را قبل، حین و بعد از عمل جراحی بررسی و در برگ بیهوشی و برگ مراقبت بعد از عمل جراحی ثبت، مهر و امضاء می‌نماید.

سنجه ۵. مانتورینگ قلبی و پایش میزان اکسیژن خون انجام و نتایج توسط پزشک متخصص بیهوشی در برگ بیهوشی به طور خوانا ثبت می‌شود.

سنجه ۶. علائم حیاتی کنترل و نتایج توسط پزشک متخصص بیهوشی در برگ بیهوشی به طور خوانا ثبت می‌شود.

سنجه ۷. پزشک جراح، شرح عمل، اقدامات و سایر مشاهدات را در برگ گزارش عمل جراحی؛ به طور خوانا ثبت، مهر و امضاء می‌نماید.

سنجه ۸. متخصص بیهوشی تا زمان حضور بیمار در ریکاوری در اتاق عمل حضور دارد و دستور ترخیص بیمار را از ریکاوری صادر می‌کند.

سنجه ۹. بیماران با شرایط ایمن^{*} از اتاق عمل ترخیص و به بخش‌های مرتبط منتقل می‌شوند.

ب-۴-۵) اعمال جراحی، اسکوپی‌ها و سایر اقدامات تهاجمی در خارج از اتاق عمل با رعایت همه الزامات مراقبتی انجام می‌شود.

سنجه. خط مشی و روش اجرایی "رعایت الزامات ایمنی بیماران در اقدامات تهاجمی خارج از حیطه اتاق عمل" مانند اتاق زایمان، جراحی‌های سرپاپی و اسکوپی‌ها و سایر موارد تدوین شده و کارکنان مربوطه از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

ب-۴-۶) مسئولیت‌های پایش و ارزیابی قبل و حین القای بیهوشی تعیین شده و اجرا می‌شود.

سنجه ۱. پرستار و تکنسین/کاردان/کارشناس؛ هوشبری/اتاق عمل به صورت روزانه، وضعیت دستگاهها، تجهیزات و ملزمومات^{*} را از نظر آمده به کار بودن، بررسی و نتایج توسط مسئول/سرپرستار و رئیس بخش اتاق عمل، تأیید می‌شود.

سنجه ۲. قبل از القای بیهوشی به هر بیمار، تکنسین/کاردان/کارشناس؛ هوشبری/اتاق عمل موارد مندرج در استاندارد را بررسی و توسط متخصص بیهوشی مراتب بررسی مجدد و تأیید می‌شود.

ب-۵) مراقبت‌های مادر و نوزاد

ب-۵-۱) پذیرش مادران باردار در بلوک زایمان براساس تریاژ طبق دستورالعمل ابلاغی انجام می‌شود.

سنجه ۱. "پذیرش مادران باردار براساس تریاژ انجام شده در بلوک زایمان" با رعایت الزامات ابلاغی وزارت بهداشت انجام می‌شود.

سنجه ۲. در محدوده زمانی از ابتدای بارداری تا ۴۲ روز پس از زایمان در صورت مراجعت اورژانس / غیر اورژانس به بیمارستان، براساس بخش نامه ابلاغی وزارت بهداشت، اولین ارزیابی توسط پزشک متخصص زنان^{*} / ماما انجام می‌شود.

ب-۵-۲) در بلوک زایمان اتفاق آمادگی- زایمان- بهبودی (LDR) ایجاد شده و فعال است.

سنجه ۱. در هر اتفاق LDR^{*} منحصراً به یک مادر، مراقبت ارائه می‌شود.

سنجه ۲. امکان حضور همراه در اتفاق LDR فراهم است، و تسهیلات رفاهی^{*} لازم جهت اقامت همراه فراهم می‌باشد.

ب-۵-۳) بیمارستان از مدیریت مراقبت‌های مادران باردار اطمینان حاصل می‌کند.

سنجه ۱. مراقبت‌های معمول از مادران باردار براساس دستورالعمل‌های ابلاغی وزارت بهداشت، انجام می‌شود.

سنجه ۲. خط مشی و روش "مدیریت مادران پرخطر در بلوک زایمان" براساس راهنمای کشوری خدمات مامایی و زایمان، تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۳. آمپول روگام در لیست داروهای ضروری پیش‌بینی شده و چگونگی تهیه آن در مهلت زمانی مقرر براساس راهنمای کشوری خدمات مامایی و زایمان تعیین شده و بر اساس آن اقدام می‌شود.

سنجه ۴. "پاییش مادر تا ۲ ساعت پس از زایمان" براساس دستورالعمل‌های ابلاغی وزارت بهداشت انجام می‌شود.

سنجه ۵. "مدیریت درد مادران باردار" براساس راهنمای کشوری خدمات مامایی و زایمان انجام می‌شود.

سنجه ۶. اثربخشی مراقبت‌های مادر و نوزاد با استفاده از ابزار بررسی کیفیت خدمات بخش زایمان (ابлагی وزارت بهداشت) سنجه و پاییش شده و اقدام اصلاحی/برنامه بهبود تدوین و اجرا می‌شود.

سنجه ۷. پزشک متخصص زنان و زایمان طبق شیوه نامه ارتقاء حضور متخصص زنان و زایمان براساس بخشنامه ابلاغی وزارت بهداشت در بیمارستان مقیم می‌باشد و براساس وظایف محله فعلیت می‌نمایند.

ب-۵-۴) بیمارستان از آموزش به مادران درخصوص مراقبت از خود و نوزادش اطمینان حاصل می‌نماید.

سنجه ۱. آموزش به مادران درخصوص خود مراقبتی براساس دستورالعمل‌های ابلاغی وزارت بهداشت انجام می‌شود.

سنجه ۲. توضیحات و آموزش‌های لازم در زمینه نحوه زایمان، روش‌های کاهش درد زایمان، مراقبت‌های نوزاد به مادران باردار قبل از زایمان، اهمیت و چگونگی برقراری تماس پوست با پوست مادر با نوزاد بالاگهله پس از تولد و شروع تغذیه با شیر مادر در ساعت اول تولد به مادر باردار و همراهان وی توسط ماما ارائه می‌شود.

سنجه ۳. پزشک / ماما، آموزش‌های لازم را در خصوص مراقبت‌های مادر پس از زایمان، به صورت شفاهی به زبان قابل درک به وی ارائه می‌نماید.

سنجه ۴. پزشک / ماما، آموزش‌های لازم را در خصوص مراقبت‌های نوزاد به صورت شفاهی به زبان قابل درک به وی ارائه می‌نماید. ویک نسخه مکتوب از آموزش ارائه شده تحويل بیمار، و تصویر آن به امضا بیمار و پزشک/اما در پرونده بیمار نگهداری می‌شود.

ب-۵-۵) بیمارستان از مدیریت مراقبت‌های نوزادان اطمینان حاصل می‌کند.

سنجه ۱. شناسایی صحیح نوزاد در هنگام تولد، براساس الزامات ابلاغی وزارت بهداشت، انجام می‌شود.

سنجه ۲. مراقبت‌های معمول نوزاد براساس بسته خدمتی مراقبت از نوزاد سالم در بیمارستان، انجام می‌شود.

سنجه ۳. تغذیه نوزاد با شیر مادر و آموزش مادران برای شیردهی قبل از ترخیص براساس کتاب حمایت و ترویج تغذیه با شیر مادر در بیمارستان های دوستدار کودک و مجموعه راهنمای آموزشی مادران برای شیردهی انجام می‌شود.

سنجه ۴. در هر زایمان حداقل یک نفر کارشناس مامایی دارای گواهی احیای پایه نوزاد از بخش زایمان به عنوان مسئول انحصاری نوزاد حضور دارد.

سنجه ۵. روش اجرایی "حفظ امنیت و ایمنی نوزاد" براساس بسته خدمتی مراقبت از نوزاد سالم در بیمارستان تدوین شده، و کارکنان مربوطه از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۶. برقراری تماس پوستی مادر و نوزاد بالاگهله پس از تولد و شروع تغذیه با شیر مادر در ساعت اول تولد، براساس دستورالعمل‌های ابلاغی وزارت بهداشت انجام می‌شود.

استانداردهای اعتباری‌بخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

(Φ)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

سنجه ۷. اثربخشی مراقبت‌های نوزاد با استفاده از ابزار بررسی کیفیت خدمات بخش زایمان، ابلاغی وزارت بهداشت، سنجش و پایش می‌شود و اقدام اصلاحی برنامه بهبود تدوین و اجرا می‌شود.

ب-۵-۶) بیمارستان از تکمیل فرم‌های لیبر، زایمان و پس از زایمان اطمینان حاصل می‌کند.

سنجه ۱. برای هریک از مادران باردار بستری در اتاق لیبر، پارتوقراف براساس راهنمای ابلاغی تکمیل و در پرونده نگهداری می‌شود.

سنجه ۲. پزشک‌اما اقدامات مراقبتی و درمانی را در پرونده مادر باردار، به صورت خوانا با مهر و امضاء با ذکر تاریخ و ساعت ثبت می‌نماید.

سنجه ۳. برگه‌های لیبر و ۹ برگ^{*} ابلاغی وزارت بهداشت تکمیل می‌شود.

ب-۵-۷) بیمارستان شرایط لازم جهت مراقبت‌های معمول نوزاد در زایمان‌های پر خطر را درهنگام زایمان فراهم می‌نماید.

سنجه ۱. در زایمان‌های پر خطر اعم از زایمان‌های دارای عوامل خطر بارداری و زایمان‌هایی که نیاز به عملیات احیای نوزاد را پیش بینی می‌نماید، یک پزشک متخصص اطفال دارای گواهی احیای پیشرفته نوزاد، در اتاق زایمان / اتاق عمل (بیماران سازارین) حضور دارد.

سنجه ۲. حداقل یک نفر دارای گواهی احیای پیشرفته نوزاد در تمام شیفت‌های بلوك زایمان در تمامی ساعات شبانه روز و روزهای هفته در بیمارستان حضور دارد.

ب-۵-۸) بیمارستان شرایط شیردهی و امکانات مورد نیاز مادران را فراهم می‌کند.

سنجه ۱. اتاق آموزش، شیردهی و امکانات لازم؛ برای مادران در بخش زنان و زایمان و مادرانی که نوزاد و شیرخوار زیر دو سال بستری در بخش نوزادان، NICU و کودکان دارند، وجود دارد.

سنجه ۲. امکانات مورد نیاز مادران پس از زایمان وجود دارد.

سنجه ۳. امکان استفاده از شیردوش برقو، وسایل نگهداری و خورانش شیر دوشیده شده و وسایل استریل کردن ظروف مربوطه وجود دارد.

ب-۵-۹) بیمارستان در راستای ترویج زایمان طبیعی این اقدامات برنامه‌ریزی شده به عمل می‌آورد.

سنجه ۱. روند شاخص سازارین؛ مovid دستیابی بیمارستان به اهداف برنامه ترویج زایمان طبیعی است.

سنجه ۲. فرآیند خوش آیندسازی زایمان طبیعی براساس دستورالعمل ابلاغی ترویج زایمان طبیعی وزارت بهداشت در بیمارستان اجرا می‌شود.

سنجه ۳. خط مشی و روش اجرایی "اطمینان از رعایت اندیکاسیون‌های انجام سازارین" با استفاده از دستورالعمل‌های ابلاغی تدوین شده و کارکنان مربوطه از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۴. کمیته ترویج زایمان طبیعی این، آموزش کارکنان مرتبط با مراقبت‌های مادر و کودک را در کارگاه‌های بیست ساعته برنامه‌ریزی و اجرا نموده و برای شرکت کنندگان گواهینامه صادر می‌شود.

سنجه ۵. اعضای کمیته ترویج زایمان طبیعی این در دوره‌های بازآموزی و سمینارهای برگزارشده از سوی کمیته دانشگاهی و کشوری در رابطه با اینمنی مادر و نوزاد، ترویج زایمان طبیعی و تغذیه با شیر مادر شرکت می‌نمایند.

سنجه ۶. کمیته ترویج زایمان طبیعی این بر عملکرد کارکنان در زمینه رعایت دستورالعمل‌های مراقبت‌های مادر و کودک و آموزش مادران و اجرای اقدامات ده گانه^{*} نظارت می‌نماید و در صورت لزوم اقدام اصلاحی/ برنامه بهبود تدوین و اجرا می‌شود.

سنجه ۷. ترخیص مادران و شیرخواران به صورت همزمان انجام شده^{*} و کمیته ترویج زایمان طبیعی این بر اجرای آن نظارت می‌نماید.

سنجه ۸. کمیته ترویج زایمان طبیعی این با تعیین مسئولیت‌ها بر اجرای قانون شیرمادر و کد بین المللی بازاریابی جاشین شونده‌های شیرمادر، و منع تبلیغات شیرمصنوعی و شیشه و گول زنک، نظارت می‌نماید.

سنجه ۹. پایش‌های دوره‌ای، با زمان بندی مشخص در خصوص برنامه شیرمادر انجام شده و همکاری لازم با مرکز بهداشت شهرستان و استان در انجام ارزیابی مجدد صورت می‌پذیرد و در صورت لزوم اقدام اصلاحی/ برنامه بهبود تدوین و ابلاغ می‌گردد.

سنجه ۱۰. کمیته ترویج زایمان طبیعی این، نشریات آموزشی برای مادران را تهیه و با روش مشخص در اختیار مادران باردار قرار می‌دهد.

ب-۵-۱۰) بیمارستان از رعایت دستورالعمل "بیمارستان دوستدار مادر" "اطمینان حاصل می‌نماید.

سنجه. بیمارستان در راستای استقرار گام‌های ده گانه استاندارد دوستدار مادر برنامه‌ریزی و اقدام نموده است.

ب-۵-۱۱) بیمارستان از رعایت دستورالعمل "بیمارستان دوستدار کودک" "اطمینان حاصل می‌نماید.

سنجه. بیمارستان در راستای استقرار گام‌های ده گانه استاندارد دوستدار کودک برنامه‌ریزی و اقدام نموده است.

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ج. مدیریت خدمات پرستاری

ج-۱) مهارت سنجی و بکارگیری کارکنان پرستاری

ج-۱-۱) نیازسنجی و احراز صلاحیت کارکنان پرستاری بخش‌های بالینی انجام می‌شود.

سنجه ۱. مدیریت پرستاری نسبت به محاسبه و برآورد منابع انسانی مورد نیاز با رویکرد مراقبت‌های یکپارچه در بخش‌های بالینی اقدام می‌نماید.

سنجه ۲. مدیریت پرستاری صلاحیت نیروهای پرستاری جدیدالورود را بررسی و در صورت تایید نسبت به بکارگیری و چینش آنها در بخش‌های بالینی اقدام می‌نماید.

سنجه ۳. مدیریت پرستاری به چیدمان صحیح نیروی انسانی دربخش‌ها و شیفت‌های مختلف براساس نیاز بیماران و شرایط موجود اقدام می‌نماید.

سنجه ۴. مدیریت پرستاری به دنبال ارزیابی عملکرد کارکنان در حین انجام کار، براساس صلاحیت حرفه‌ای آنان در خصوص ادامه، ارتقاء و اتمام خدمت آنها اقدام می‌نماید.

ج-۱-۲) مدیر پرستاری از مهارت‌های عمومی بالینی کارکنان جدید الورود اطمینان حاصل می‌نماید.

سنجه ۱. براساس برنامه‌ریزی مدیر پرستاری، حداقل مهارت عمومی بالینی^{*} کارکنان پرستاری جدید ارزیابی شده و احراز صلاحیت نهایی آنها توسط سرپرستار/کارشناس خبره^{*} بخش صورت می‌پذیرد.

سنجه ۲. براساس برنامه‌ریزی، مدیر پرستاری حداقل مهارت‌های ارتباطی^{*} کارکنان پرستاری ارزیابی شده و در صورت لزوم برنامه‌ریزی آموزشی فردی/گروهی طراحی و اجرا می‌شود.

ج-۱-۳) مدیر پرستاری از مهارت‌های تخصصی بالینی کارکنان جدید الورود پرستاری اطمینان حاصل می‌نماید.

سنجه ۱. مدیریت پرستاری معیارهای ارزیابی صلاحیت مهارت‌های تخصصی پرستاران را برای اشتغال دربخش‌های بالینی بیمارستان شناسایی، تدوین و صلاحیت کارکنان جدید الورود را بر همین اساس ارزیابی می‌نماید.

سنجه ۲. براساس برنامه‌ریزی مدیر پرستاری، حداقل مهارت‌های کارکنان پرستاری جدید الورود به بخش‌های ویژه (ICU) ارزیابی و احراز صلاحیت نهایی توسط سرپرستار/کارشناس خبره بخش صورت می‌پذیرد.

سنجه ۳. براساس برنامه‌ریزی مدیر پرستاری، حداقل مهارت‌های کارکنان پرستاری جدید الورود به بخش‌های ویژه (CCU) ارزیابی و احراز صلاحیت نهایی توسط سرپرستار/کارشناس خبره بخش صورت می‌پذیرد.

سنجه ۴. براساس برنامه‌ریزی مدیر پرستاری، حداقل مهارت‌های کارکنان پرستاری جدید الورود به بخش‌های ویژه (NICU) ارزیابی و احراز صلاحیت نهایی توسط سرپرستار/کارشناس خبره بخش صورت می‌پذیرد.

سنجه ۵. براساس برنامه‌ریزی مدیر پرستاری، حداقل مهارت‌های کارکنان پرستاری جدید الورود به بخش بیهوشی و اتناق عمل، ارزیابی و احراز صلاحیت نهایی توسط سرپرستار/کارشناس خبره بخش صورت می‌پذیرد.

سنجه ۶. براساس برنامه‌ریزی مدیر پرستاری، حداقل مهارت‌های کارکنان پرستاری جدید الورود به بخش اورژانس، ارزیابی و احراز صلاحیت نهایی توسط سرپرستار/کارشناس خبره بخش صورت می‌پذیرد.

سنجه ۷. براساس برنامه‌ریزی مدیر پرستاری، حداقل مهارت‌های کارکنان پرستاری جدید الورود به بخش‌های ویژه (PICU) ارزیابی و احراز صلاحیت نهایی توسط سرپرستار/کارشناس خبره بخش صورت می‌پذیرد.

سنجه ۸. براساس برنامه‌ریزی مدیر پرستاری، حداقل مهارت‌های کارکنان پرستاری جدید الورود به بخش‌های ویژه (BICU) ارزیابی و احراز صلاحیت نهایی توسط سرپرستار/کارشناس خبره بخش صورت می‌پذیرد.

سنجه ۹. براساس برنامه‌ریزی مدیر پرستاری، حداقل مهارت‌های کارکنان پرستاری جدید الورود به بخش‌های دیالیز ارزیابی و احراز صلاحیت نهایی توسط سرپرستار/کارشناس خبره بخش صورت می‌پذیرد.

ج-۱-۴) سیاست‌های آموزشی برای کادر پرستاری تعیین و ابلاغ می‌شود.

سنجه. سیاست‌های آموزشی^{*} کارکنان پرستاری حداقل سالی یکبار تعیین و به همه بخش‌ها و واحدهای مرتبط ابلاغ و بر اجرای آن نظارت می‌شود.

ج-۱-۵) مدیریت پرستاری از پاسخگویی و اجرای صحیح وظایف محوله کارکنان پرستاری، اطمینان حاصل می‌نماید.

سنجه ۱. سرپرستاران، عملکرد پرستاران بخش را در زمینه "ارزیابی‌های اولیه پرستاری" پایش و کنترل نموده و با مشارکت پرستاران مداخلات اصلاحی را برای بهبود عملکرد آنها تدوین و اجرا می‌نمایند.

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

سنجه ۲. سرپرستاران، عملکرد پرستاران بخش را مطابق "مراجع مراقبتی پرستاری" پایش و کنترل نموده و با مشارکت پرستاران، مداخلات اصلاحی را برای بهبود عملکرد آنها تدوین و اجرا می‌نمایند.

سنجه ۳. سرپرستاران، عملکرد پرستاران بخش را در زمینه "روش ثبت صحیح اقدامات و مراقبت‌های پرستاری" پایش و کنترل نموده و با مشارکت پرستاران مداخلات اصلاحی را برای بهبود عملکرد آنها تدوین و اجرا می‌نمایند.

ج-۲) مدیریت مراقبت‌های پرستاری

ج-۲-۱) نیازهای بخش‌های بالینی از نظر منابع مالی و فیزیکی مختلف تعیین و به مسئولین مربوط اعلام می‌شود.

سنجه ۱. مدیریت پرستاری بودجه سالیانه لازم را براساس برنامه‌های عملیاتی و فعالیت‌های پرستاری، برآورد و ردیف‌های صرف بودجه را به صورت مکتوب درخواست نموده و پس از تصویب، و تخصیص عملیاتی می‌نماید.

سنجه ۲. نیازهای اعلام شده از طرف سرپرستاران برای اجرای وظایف کاری تعیین شده، توسط مدیریت پرستاری اولویت بندی و درخواست شده و پیگیری لازم به منظور تأمین منابع به عمل می‌آید.

ج-۲-۲) سیاست‌های آموزشی برای بیماران/ همراهان تعیین و ابلاغ می‌شود.

سنجه. سیاست‌های آموزشی برای بیماران/ همراهان به بخش‌های بالینی ابلاغ شده و مدیر پرستاری بر اجرایی شدن این سیاست‌ها نظارت مینماید.

ج-۲-۳) مدیریت پرستاری بر نحوه اداره امور بخش‌ها نظارت می‌نماید.

سنجه ۱. روش اجرایی "نظارت بر اداره امور بخش‌های بالینی" تدوین شده و مسئولین پرستاری از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. مدیریت پرستاری اطمینان حاصل می‌نماید که "ازیابی اولیه پرستاری" توسط سرپرستاران انجام شده و براساس آن مداخلات اصلاحی برای بهبود عملکرد سرپرستاران انجام می‌شود.

سنجه ۳. مدیریت پرستاری "مراجع مراقبتی پرستاری" را حداقل سالی یکبار، مشخص و به پرستاران ابلاغ می‌نماید و براساس آن، پایش و تحلیل عملکرد را انجام و با مشارکت سرپرستاران مداخلات اصلاحی را طراحی نموده و بر اجرای آن نظارت می‌نماید.

سنجه ۴. مدیریت پرستاری "روش ثبت صحیح اقدامات و مراقبت‌های پرستاری" را حداقل سالی یک بار بازنگری و به کارکنان پرستاری ابلاغ می‌نماید و اطمینان حاصل می‌نماید که عملکرد پرستاران توسط سرپرستاران ارزیابی شده و براساس آن مداخلات اصلاحی برای بهبود عملکرد سرپرستاران انجام می‌شود.

سنجه ۵. مدیریت پرستاری بر نحوه اجرای مراقبت‌های موردي، بويژه تناسب سطح مراقبتی و توانمندی پرستاران نظارت و کنترل لازم بعمل می‌آورد.

سنجه ۶ روش اجرایی "نحوه تشویق و کنترل‌های انضباطی کارکنان پرستاری" تدوین شده است و کارکنان و مسئولین بخش‌ها از آن اطلاع داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

ج-۲-۴) مدیریت پرستاری بر نحوه مدیریت تخت، اعزام و انتقال بیماران در داخل و خارج بیمارستان نظارت می‌نماید.

سنجه ۱. گزارش سوپرولایزری در ۲۴ ساعت گذشته در ارتباط با مدیریت تخت، تحلیل و درصورت نیاز مداخلات اصلاحی پیشنهاد و اجرا می‌شود.

سنجه ۲. مدیریت پرستاری با روش مشخص^{*} بر روند جابجایی بین بخشی بیماران در داخل بیمارستان، نظارت می‌نماید و در صورت نیاز اقدامات اصلاحی/پیشگیرانه به عمل می‌آورد.

سنجه ۳. مدیریت پرستاری با روش مشخص بر روند انتقال موقت بیماران جهت اخذ خدمات به خارج از بیمارستان، نظارت می‌نماید و در صورت نیاز اقدامات اصلاحی/پیشگیرانه به عمل می‌آورد.

سنجه ۴. مدیریت پرستاری با روش مشخص بر روند اعزام به سایر مراکز، نظارت مینماید و در صورت نیاز اقدامات اصلاحی/پیشگیرانه به عمل می‌آورد.

سنجه ۵. مدیریت پرستاری با روش مشخص بر روند مشاوره‌های داخل و خارج از بیمارستان، نظارت می‌نماید و در صورت نیاز اقدامات اصلاحی/پیشگیرانه به عمل می‌آورد.

سنجه ۶. مستندات^{*} مربوط به نحوه آمادگی، نوبت دهی، نحوه انجام/ نتایج خدمات در واحدهای پاراکلینیک، در اختیار سرپرستاران قرار گرفته است.

ج-۲-۵) مدیریت پرستاری بر نحوه تعامل بخش‌های بالینی با سایر بخش‌ها/ واحدها نظارت می‌نماید.

سنجه. مدیریت پرستاری با روش مشخص بر روند تعامل بخش‌های بالینی با سایر بخش‌ها/ واحدها، نظارت می‌نماید و در صورت نیاز اقدامات اصلاحی/پیشگیرانه به عمل می‌آورد.

۲۰

۵. مدیریت دارو و تجهیزات

۵-۱) مدیریت دارویی

۵-۱-۱) بیمارستان از دسترسی به دارو، ملزومات و تجهیزات مصرفی مورد نیاز بیمار اطمینان حاصل می‌نماید.

سنجه ۱. کمیته دارو درمان با محوریت مدیریت دارویی، فارماکوپه دارویی بیمارستان را تدوین، و به تمامی گروه‌های درمانی و پزشکان اطلاع‌رسانی نموده و یک نسخه از آن در هر بخش موجود است.

سنجه ۲. کمیته دارو درمان با محوریت مدیریت دارویی، فهرست داروهای ضروری را بر مبنای نام ژنریک تدوین، و در فارماکوپه بیمارستان لحاظ نموده است و حداقل سالی یکبار این فهرست به روز رسانی می‌شود.

سنجه ۳. کمیته دارو درمان با محوریت مدیریت دارویی، فهرست داروهای حیاتی را تدوین، و در فارماکوپه بیمارستان لحاظ نموده است و حداقل سالی یکبار این فهرست به روز رسانی می‌شود.

سنجه ۴. داروهای حیاتی براساس فهرست تدوین شده در فارماکوپه، در بخش‌های تشخیصی و درمانی وجود دارند و در دسترس می‌باشد.

سنجه ۵. روش اجرایی "نحوه فعلیت داروخانه بیمارستان در ساعات شبانه روز" با حداقل‌های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۶. دارو، ملزومات و تجهیزات پزشکی مصرفی مورد نیاز بیماران بستره در بخش‌ها و مراجعین اورژانس به صورت شبانه روزی تامین شده و بیمار/ همراه او برای تهیه دارو، ملزومات و تجهیزات پزشکی به خارج از بیمارستان ارجاع نمی‌شود.

سنجه ۷. روش اجرایی "مدیریت کمبود دارویی در مقاطع زمانی موقت" تدوین شده و همه کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

۵-۲) انبارش ایمن دارو، ملزومات و تجهیزات پزشکی مصرفی تحت نظارت مسئول فنی داروخانه صورت می‌پذیرد.

سنجه ۱. دستورالعمل "انبارش ایمن داروها" با محوریت مسئول فنی داروخانه تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. داروهای یخچالی در یخچال‌هایی که در فواصل زمانی مشخص دمای آنها کنترل و ثبت می‌شود نگهداری می‌شوند.

سنجه ۳. داروهای مخدر در انبار داروخانه در یک قفسه قفل دار محفوظ هستند.

سنجه ۴. انبار داروخانه و فضای عمومی داروخانه دارای فضای فیزیکی مشخص و مجزا از سایر بخش‌ها/ واحدها بوده و از دسترسی غیر مجاز محفوظ می‌باشد.

۵-۳) نسخه پیچی دارو و تجهیزات مصرفی پزشکی یک بار مصرف، تحت نظارت مسئول فنی و براساس دستور پزشک انجام می‌شود.

سنجه ۱. مدیر دارویی/مسئول فنی برخوند ثبت دستورات دارویی پزشکان در پرونده بالینی بیماران از نظر خوانا بودن و ذکر نام کامل دارو، شکل دارو، قدرت دارو^{*} راه مصرف و زمان مصرف نظارت نموده و در صورت لزوم از طریق کمیته دارو و درمان برنامه‌ریزی و اقدام می‌شود.

سنجه ۲. انتقال اطلاعات دستورات دارویی توسط کارکنان درمانی از پرونده بیمار به سامانه اطلاعات بیمارستان به درستی انجام می‌شود و مدیر دارویی/مسئول فنی کنترل‌های لازم را در خصوص اطمینان از صحت و دقت درخواست‌ها اعمال می‌نماید در صورت لزوم از طریق کمیته دارو و درمان اقدام اصلاحی برنامه‌ریزی و اقدام می‌شود.

سنجه ۳. نسخه پیچی دارو تحت نظارت مسئول فنی و براساس دستور پزشک انجام می‌شود.

سنجه ۴. انتقال اطلاعات مصرف تجهیزات و ملزومات پزشکی یک بار مصرف^{*} از پرونده به سامانه اطلاعات بیمارستان، با شرح کامل انجام می‌شود.

سنجه ۵. داروهای پر خطر و سیتو توکسیک تحت نظارت داروساز و با شرایط ایمن^{*} آماده سازی می‌شوند.

۵-۴) تامین و توزیع دارو، ملزومات و تجهیزات پزشکی مصرفی، تحت نظارت مسئول فنی و به صورت برنامه‌ریزی شده انجام می‌شود.

سنجه ۱. روش اجرایی "خرید دارو، ملزومات و تجهیزات پزشکی مصرفی" تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. توزیع دارو، ملزومات و تجهیزات پزشکی مصرفی تحت نظارت مسئول فنی انجام می‌شود.

سنجه ۳. حمل و نقل دارو، ملزومات و تجهیزات پزشکی مصرفی، از انبار دارویی تا بخش‌ها به صورت ایمن و با رعایت اصول نگهداری آنها انجام می‌شود.

سنجه ۴. مدیر دارویی درخصوص کیفیت نگهداری و میزان موجودی دارویی بخش‌ها به تفکیک نوع دارو آگاهی داشته و به صورت منظم نظارت میدانی نموده و در صورت لزوم در کمیته دارو درمان اقدام اصلاحی طراحی و انجام می‌شود.

سنجه ۵. دارو و ملزومات مصرف نشده، به صورت ایمن به داروخانه عودت شده و ثبت آنها به نحوی است که از صورتحساب بیمار کسر می‌شود.

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

سنجه ۶. تحويل دارو، ملزومات و تجهيزات پزشكى مصرفى صرفا به افراد معين و ذيصالح^{*} تعين شده در بخش های بالينى صورت مى پذيرد.

۵-۱-۵) بیمارستان از مصرف دارو ملزومات و تجهيزات پزشكى مصرفى اطمینان حاصل مى نماید.

سنجه ۱. روش اجرائي "استفاده از ملزومات و تجهيزات پزشكى صرفا يکبار مصرف" با مشارکت مدیريت دارويي و مسئول/سپرستار کنترل عفونت منطبق با دستورالعملهاي وزارت بهداشت تدوين و کارکنان از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل مى شود.

سنجه ۲. دستورالعمل "اصول استفاده از انواع داروهای Multiple dose" براساس الزامات کارخانه سازنده تدوين و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل مى نمایند.

سنجه ۳. با محوريت كميته دارو و درمان، فهرست داروهای پر خطر و سيتو توکسيك برای هر يك از بخش ها تدوين و اين داروها با نشان گذاري هاي هشداردهنده و شرایط ايمن، تحت نظارت سپرستار / مسئول شيفت در يك قفسه مستقل نگهداري مى شود.

سنجه ۴. داروهای مخدرا در بخش ها، در قفسه های قفل دار محفوظ و مصرف آنها تحت کنترل مى باشد.

۵-۶-۶) روند تجویز و مصرف دارو^۱ ملزومات و تجهيزات مصرفی به صورت مستمر ارزیابی می شود.

سنجه ۱. روش اجرائي "ارزیابی روند تجویز و مصرف دارو" با مشارکت كميته دارو درمان و محوريت مدیر دارويي/مسئول فني تدوين شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل مى نمایند.

سنجه ۲. روش اجرائي "مدیريت تجویز خارج از فارماکوپه دارويي" با مشارکت كميته دارو درمان و پزشكان تدوين شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل مى نمایند.

سنجه ۳. معرفی داروهای جدید و آموزش لازم در خصوص اين داروها ، توسط مدیريت دارويي برای تمامی گروه های درمانی و پزشكان انجام مى شود.

سنجه ۴. فهرست تجهيزات پزشكى مصرفی بیمارستان تدوين، به تمامی پزشكان اطلاع رسانی شده و يك نسخه از آن در هر بخش موجود است.

سنجه ۵. روش اجرائي "کنترل تجویز خارج از فهرست تجهيزات پزشكى مصرفی" تدوين و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل مى نمایند.

سنجه ۶. كميته دارو درمان با مشارکت مدیريت دارويي و پزشكان، تجویز و مصرف صحیح داروهای مهم و شایع مانند آنتی بیوتیکها را ارزیابی نموده و در صورت نیاز اقدامات اصلاحی لازم به عمل مى آيد.

۵-۷) بیمارستان درخصوص داروهای تاریخ گذشته و ریکال به صورت برنامه ریزی شده اقدام مى نماید.

سنجه ۱. انهدام داروها و تجهيزات پزشكى مصرفی تاریخ مصرف گذشته مطابق دستورالعمل ابلاغی با تدوين صورتجلسه برای هر مورد با حضور مسئول فني داروخانه انجام مى شود.

سنجه ۲. روش اجرائي مدون "فراخوان دارو و تجهيزات پزشكى مصرفی (ریکال)" تدوين و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل مى نمایند.

۵-۸) مدیريت دارويي به اطلاعات بیماران دسترسی دارد و با درخواست پزشك معالج بازنگری داروهای تجویز شده انجام مى شود.

سنجه ۱. مدیر دارويي/مسئول فني حداقل به اطلاعات، نام، جنس، وزن، سن، هر نوع حساسیت یا آlerژی، تشخیص فعلی، نتایج آزمایشگاهی و داروهای تجویز شده بیمار دسترسی دارد.

سنجه ۲. متخصص داروسازی باليني حداقل در بخش های ویژه، داروهای تجویز شده را بازنگری کرده و نظریه خود را در پرونده بیمار ثبت مى نماید.

۵-۹) خطاهای دارويي به صورت برنامه ریزی شده کنترل مى شود.

سنجه ۱. روش اجرائي "مدیريت خطاهای دارويي" تدوين شده و کارکنان از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل مى نمایند.

سنجه ۲. با محوريت دارو درمان، داروهای مشابه (دارای تشابه اسمی، تشابه ظاهری و تشابه تلفظی) مورد استفاده در بیمارستان شناسایی، فهرست آنها تدوين، به بخش ها اعلام و به روز رسانی مى شود.

سنجه ۳. كميته دارو درمان، با محوريت مدیر دارويي/مسئول فني بر روند خطاهای دارويي و عوارض جانبی نظارت مى نماید و ضمن شناسایي موارد و الوبت بندی گزارش های واصله اقدامات پیشگیرانه اصلاحی تدوين و اجرا مى نماید.

سنجه ۴. فهرست داروهای مشمول دستورات خود به خود متوقف شونده مشخص شده و کارکنان براساس آن اقدام و مدیريت دارويي بر اجرای صحیح آن نظارت مى نماید.

¹ Drug Use Evaluation

۵-۲) مدیریت تجهیزات پزشکی

۵-۲-۱) مدیریت برنامه ریزی، پایش و ارزیابی عملکرد تجهیزات پزشکی انجام می شود.

سنجه ۱. فایل الکترونیک یا فیزیک شناسنامه کامل تجهیزات پزشکی حداقل شامل نام دستگاه، محل استقرار، مارک، مدل، شرکت نمایندگی و کد شناسه در بخش تجهیزات پزشکی موجود است.

سنجه ۲. دستورالعمل "نگهداری و به روز رسانی شناسنامه تجهیزات پزشکی" تدوین و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۳. روش اجرایی "اقتصاد سنجی و نظارت بر به روز بودن و افزایش بهره وری تجهیزات پزشکی" با رعایت حداقل های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۴. آموزش فنی کاربران برای استفاده صحیح وايمن دستگاهها به صورت برنامه ریزی شده انجام می شود.

سنجه ۵. انبارش تجهیزات پزشکی غیر مصرفی مطابق ضوابط ابلاغی وزارت بهداشت انجام می شود.

سنجه ۶. اسقاط تجهیزات پزشکی مطابق با ضوابط ابلاغی وزارت بهداشت انجام می شود.

سنجه ۷. روش اجرایی "سرвис، مدیریت سرویس ها و بازدیدهای دوره ای (pm)"^۱ تجهیزات پزشکی تدوین و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۸. بخش تجهیزات پزشکی با استفاده از آخرین ویرایش دستورالعمل های اداره کل تجهیزات پزشکی، دستورالعمل ها و چک لیست های بخش تجهیزات پزشکی را به روز نموده و نگهداری می نماید.

۵-۲-۲) راهنمای کاربری تجهیزات پزشکی و کاربری سریع تجهیزات پزشکی به زبان فارسی بر روی دستگاه نصب می باشد.

سنجه ۱. بخش تجهیزات پزشکی براساس راهنمای اصلی تجهیزات، دفترچه راهنمای نگهداری و کاربری خلاصه شده ای را به زبان فارسی تهیه نموده و در دسترس کاربران قرار می دهد.

سنجه ۲. در بخش ها/وحدات راهنمای بیمارستان راهنمای تصویری کاربری سریع تجهیزات برای روشن و خاموش کردن و کاربردهای متداول و شایع تهیه شده و در کنار دستگاه (با پوشش قابل شستشو برای ضدغونی در موقع ضروری) یا در پوشه ای در محل کاربری دستگاهها موجود است

۵-۲-۳) تامین تجهیزات پزشکی مصرفی و غیر مصرفی بیمارستان مطابق ضوابط ابلاغی برنامه ریزی شده است

سنجه ۱. خرید تجهیزات پزشکی غیر مصرفی مطابق ضوابط ابلاغی اداره کل تجهیزات پزشکی وزارت بهداشت صورت می گیرد.

سنجه ۲. مسئول یا نماینده ای از بخش تجهیزات پزشکی در جلسات تصمیم گیری کمیته دارو و تجهیزات بیمارستان حضور دارد و نظرات کارشناسی خود را در خصوص خرید تجهیزات پزشکی را ارائه می نماید.

۵-۲-۴) پایش، ارزیابی و کنترل کیفی تجهیزات پزشکی برنامه ریزی و انجام می شود.

سنجه ۱. روش اجرایی "کنترل کیفی تجهیزات پزشکی یا آزمون کالیبراسیون" تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۲. بیمارستان برنامه زمان بندی شده انجام کنترل کیفی براساس دستورالعمل مدیریت نگهداری و دستورالعمل صدور موافقت اولیه و پروانه فعالیت ابلاغی اداره کل نظارت بر تجهیزات و ملزمات پزشکی قابل دسترسی در تارنمای IMED.RA تدوین نموده و براساس آن عمل می نماید و بر جسب های الصاقی مطابق با دستورالعمل ها و نتایج آزمون، الصاق شده است.

سنجه ۳. لیست شرکت های دارای صلاحیت مورد تایید اداره کل تجهیزات پزشکی یا نماینده ای شرکت سازنده در این بخش برای کنترل کیفی و برنامه کنترل کیفی زمان بندی شده (به عنوان بخشی از برنامه نگهداری) موجود است و براساس آن عمل می شود و گزارش انجام آزمون های کنترل کیفی و مستندات مرتبط در بخش تجهیزات پزشکی موجود می باشد.

سنجه ۴. در دستگاههایی که نتیجه حاصله از کنترل کیفی آنها مردود و یا مشروط اعلام شده است؛ مستندات و سوابق اقدامات اصلاحی و مرتفع نمودن اشکالات گزارش شده موجود بوده و نسبت به انجام کنترل کیفی مجدد و الصاق برچسب جدید اقدام شده است.

سنجه ۵. برنامه زمان بندی شده جهت پایش، جمع آوری و تحلیل داده ها و مستند سازی تجهیزات پزشکی و نتایج آنها موجود است.

سنجه ۶. تجهیزات پزشکی معیوب با استفاده از سیستم فراخوان (ریکال) جمع آوری و از گردش کار خارج می شوند.

^۱ Preventative Maintenance

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

استانداردهای اعتباری‌خشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

۵-۲-۵) تعمیرات و سرویس‌های دوره‌ای به صورت برنامه‌ریزی شده انجام می‌شود.

سنجه ۱. برنامه مكتوب نحوه انجام تعمیرات تجهیزات پزشکی از طریق شرکتهای نمایندگی و یا مجاز (ثالث) صورت می‌پذیرد.

سنجه ۲. سوابق تعمیرات تجهیزات پزشکی در بخش تجهیزات پزشکی نگهداری می‌شود.

سنجه ۳. سوابق سرویس‌های دوره‌ای فی و کاربری^{*} براساس برنامه نگهداری پیشگیرانه در بخش تجهیزات پزشکی موجود است و برچسب تاریخ آخرین سرویس دارای شده و همچنین تاریخ سرویس دوره‌های بعدی بر روی تمام تجهیزات نصب می‌باشد.

سنجه ۴. تجهیزات پزشکی بر قراردادهای سرویس و نگهداری سالیانه‌ی دستگاه‌های حیاتی و سرمایه‌ای نظارت نموده و سوابق مربوط، نگهداری می‌شود.

سنجه ۵. روش اجرایی تأمین تجهیزات پشتیبان و یا تعمیر آنها در کوتاه ترین زمان ممکن و در طول شبانه روز و ایام تعطیلات با رعایت حداقل‌های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان مربوطه از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

۵. پیشگیری و بهداشت**ه-۱) مدیریت بهداشت محیط****ه-۱-۱) کیفیت آب بیمارستان با استانداردهای کشوری آب آشامیدنی مطابقت دارد.**

سنجه ۱. کلر سنجی به صورت روزانه و متناوب با استفاده از کیت های کلر سنجی مورد تایید وزارت بهداشت^{*} انجام می گیرد.

سنجه ۲. آزمایشات میکروبی و شیمیایی^{*} آب مطابق دستورالعمل انجام شده و سوابق آن موجود است.

سنجه ۳. آب مورد نیاز بیمارستان حداقل برای ۲۴ ساعت در مخزن اختصاصی ذخیره شده و در گردش می باشد و ماهیانه از نظر آلودگی میکروبی و روزانه از نظر کلر باقی مانده بررسی می شود و سوابق آن موجود است.

سنجه ۴. کنترل کیفی آب مصرفی دستگاههای دیالیز طبق دستورالعمل وزارت بهداشت انجام می شود.

ه-۱-۲) صلاحیت بهداشتی کارکنان در واحدهای مرتبط با مواد غذایی، استریلیزاسیون، پسماند و رختشویخانه احراز می شود.

سنجه ۱. تصویرگواهینامه "دوره و پیشرفت بهداشت عمومی" برای کارکنان تهیه، توزیع و فروش مواد غذایی، استریلیزاسیون مرکزی، مدیریت پسماند و رختشویخانه براساس دستورالعمل ها و قوانین و معتبر از نظر زمان و مرجع صادر کننده در واحدهای مذکور وجود دارد.

سنجه ۲. تصویر کارت بهداشتی معتبر از نظر زمان و مرجع صادر کننده برای تمامی کارکنانی که در تهیه، توزیع و فروش مواد غذایی در بیمارستان مشارکت دارند، در محل قابل رویت محل خدمت کارکنان مذکور نصب شده است.

ه-۱-۳) ارزیابی مواد اولیه غذایی، روش حمل و نقل آنها مطابق ضوابط بهداشتی صورت می پذیرد.

سنجه ۱. روش اجرایی "نظارت بر نحوه تهیه و نگهداری مواد اولیه غذایی" مطابق با ضوابط و مقررات و با مشارکت مسئول واحد بهداشت محیط و مسئول واحد تغذیه، تدوین و کارکنان مربوطه از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۲. مواد اولیه غذایی^{*} صرفاً به وسیله وسایط نقلیه مخصوص حمل و نقل مواد غذایی دارای شماره مجوز درج شده بر روی وسیله نقلیه^{*} به صورت برچسب صادره از معاونت بهداشتی، مطابق آیین نامه اجرایی ابلاغی وزارت بهداشت^{*} حمل می شوند.

سنجه ۳. بیمارستان از مواد غذایی بسته بندی مجاز و محصولات واحدهای تولیدی دارای بروانه های معتبر بهداشتی استفاده می نماید.

ه-۱-۴) نگهداری مواد اولیه غذایی با رعایت اصول ایمنی و ضوابط بهداشتی صورت می پذیرد.

سنجه ۱. انبار اسردخانه اختصاصی برای نگهداری مواد غذایی مطابق آیین نامه^{*} مربوط موجود است.

سنجه ۲. تمام مواد و فرآورده های غذایی بالاتر از سطح زمین و جدا از مواد شوینده نگهداری می شوند.

سنجه ۳. ثبت درجه حرارت یخچال ها و فریزرهای نگهداری مواد غذایی دو نوبت در روز انجام می شود.

سنجه ۴. مکانیسم های ایمن و تمام خودکار برای ورود و خروج به یخچالها، فریزرهای سرددخانه ها وجود دارد، درب یخچال از داخل قفل نمی شود و داخل یخچال کلیدی جهت توقف سرد کننده وجود دارد.

ه-۱-۵) آماده سازی و طبخ، مطابق ضوابط بهداشتی انجام می شود.

سنجه ۱. روش اجرایی "نظارت بر رعایت ضوابط بهداشتی آماده سازی و طبخ" با حداقل های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۲. ابزار، لوازم و ظروف مورد استفاده در مراحل آماده سازی، طبخ و توزیع دارای شرایط بهداشتی مطابق آیین نامه است.

سنجه ۳. مواد مصرفی که در تهیه غذا به کار می رود مطابق دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت^{*} آماده می شود.

سنجه ۴. میوه و سبزیجات خام مصرفی مطابق دستورالعمل سالم سازی سبزیجات^{*} آماده مصرف می شوند.

سنجه ۵. مواد غذایی فاسد شدنی، در یخچال و یا سرددخانه نگهداری می شوند و غذای پخته و خام، شسته و نشسته جدا از هم نگهداری می شوند.

سنجه ۶. طبخ غذا در فضای مجزا از محل آماده سازی صورت می پذیرد.

ه-۱-۶) توزیع و سرو غذا مطابق ضوابط بهداشتی انجام می شود.

سنجه ۱. روش اجرایی "نظارت بر رعایت ضوابط بهداشتی توزیع و سرو غذا" با حداقل های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۲. بیمارستان از تراالی های گرم خانه دار مخصوص توزیع غذا یا آسانسور های مخصوص حمل مستقیم غذا از آشپزخانه به داخل بخش ها، برخوردار است و غذاها با دمای مناسب بین بیماران و همراهان آن ها توزیع می شود و کنترل تصادفی و دقیق درجه حرارت غذا به روشنی بهداشتی توسط کارشناس بهداشت محیط انجام می گیرد.

(Phi)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

هـ-۷) آشپزخانه و فضاهای پشتیبانی آن و محل ارائه مواد غذایی، دارای معيارها و شرایط بهداشتی هستند.

سنجه ۱. واحد بهداشت محیط در فواصل زمانی تعیین شده، بهداشت آشپزخانه و مواد غذایی را براساس ضوابط ابلاغی وزارت بهداشت^{*}، ارزیابی و گزارش نتایج ارزیابی در کمیته بهداشت محیط بیمارستان مطرح و اقدامات اصلاحی/برنامه بهبود کیفیت اجرا می‌شود.

سنجه ۲. انبار، محل آماده سازی، محل پخت، محل توزیع و طرفشویی چیدمان مناسب دارد و مسیر یک طرفه تمیز به کثیف رعایت می‌شود.

سنجه ۳. سالان‌های غذا خوری و محل سرو غذا مطابق آیین نامه^{*} مربوط است.

سنجه ۴. جهت استفاده کارکنان آشپزخانه اتاق استراحت دارای معیارهای بهداشتی و مناسب با تعداد کارکنان، سرویس بهداشتی مستقل، حمام دارای شرایط بهداشتی، رختکن و جاکوشنی فراهم شده و کارکنان از آن استفاده می‌کنند.

سنجه ۵. شرایط محل فروش مواد غذایی مانند بوشه در داخل بیمارستان مطابق آیین نامه اجرایی ابلاغی وزارت بهداشت^{*} بوده و مواد غذایی مجاز عرضه می‌نمایند.

سنجه ۶. شرایط آبدارخانه بخش‌ها و واحدهای مختلف بیمارستان مطابق آیین نامه ابلاغی وزارت بهداشت^{*} است.

هـ-۸) اصول بهداشتی در ارائه خدمات غذایی برای بیماران بستری در بخش‌های ویژه و ایزووله رعایت می‌شود.

سنجه ۱. روش اجرایی "رعایت اصول بهداشتی در ارائه خدمات غذا به بیماران بستری در بخش‌های ویژه" شامل تمامی موارد مرتبط از جمله پوشش کارکنان توزیع کننده، تدوین شده و کارکنان مربوطه از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. بیمارستان جهت جلوگیری از انتقال عفونت از طریق ظروف غذا براساس بخش‌نامه ابلاغی وزارت بهداشت^{*} از ظروف یک بار مصرف مورد تأیید، برای بیماران اتاق‌های ایزووله و واحدهای عفونی و بیماران بخش اورژانس استفاده می‌نمایند.

هـ-۹) اصول بهداشتی نحوه تردد به آشپزخانه رعایت می‌شود.

سنجه ۱. محدودیت تردد برنامه‌ریزی شده و از ورود افراد متفرقه به داخل آشپزخانه جلوگیری می‌شود.

سنجه ۲. مسیرهای کشیف و تمیز در آشپزخانه رعایت می‌شوند امکانات، تسهیلات لازم برای جلوگیری از انتقال آلودگی از کفش‌ها در ابتدای ورودی به واحدهایی نظیر محل طبخ، انبار و سردخانه مواد غذایی وجود دارد و رعایت می‌شود.

هـ-۱۰) ارزیابی مستمر بهداشت محیط در فضاهای فیزیکی بیمارستان برنامه‌ریزی و اجرا می‌شود.

سنجه ۱. وضعیت بهداشت محیط بیمارستان مطابق بخش‌نامه ابلاغی وزارت بهداشت^{*} توسط کارکنان واحد بهداشت محیط در فواصل زمانی برحسب نوع فعالیت در بخش‌ها و واحدهای مختلف بیمارستان با استفاده از چک لیست‌های مرتبط ارزیابی می‌شود.

سنجه ۲. گزارش نتایج ارزیابی‌های مستمر بهداشت محیط بیمارستان مطرح شده و در صورت لزوم، اقدام اصلاحی/برنامه بهبود کیفیت تدوین و اجرا می‌شود.

سنجه ۳ روش اجرایی "پیشگیری و کاهش آلاینده‌های ناشی از ساخت و ساز در بیمارستان" تدوین شده و همه کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل مینمایند.

سنجه ۴. واحد بهداشت محیط براساس راهنمای تهویه در بیمارستان ابلاغی وزارت بهداشت^{*} ارزیابی‌های تهویه بخش‌ها/واحدها را انجام داده و گزارش آن به کمیته بهداشت ارائه و در صورت لزوم اقدام اصلاحی/برنامه بهبود تدوین و اجرا می‌شود و مسئول بهداشت محیط بر اجرای آن نظارت می‌نماید.

سنجه ۵. اصول کنترل دخانیات^{*} در بیمارستان رعایت می‌شود.

سنجه ۶. کمیته بهداشت محیط بر اجرای استانداردهای بهداشت محیط در بیمارستان نظارت نموده و در صورت نیاز اقدام اصلاحی / برنامه بهبود تدوین و اجرا می‌نماید.

هـ-۱۱) اصول بهداشتی ساختارهای فیزیکی مسیرهای عمومی و بخش‌ها / واحدها رعایت می‌شود.

سنجه ۱. کف، دیوار و سقف همه قسمت‌های بیمارستان مطابق ضوابط بهداشتی^{*} می‌باشد.

سنجه ۲. پنجره‌های تمامی قسمت‌های بیمارستان مطابق ضوابط بهداشتی^{*} می‌باشد.

استانداردهای اعتباریخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

هـ-۱۲) اصول بهداشتی ساختار های فیزیکی و مسیرهای تردد در اتاق عمل و استریلیزاسیون مرکزی رعایت می شود.

سنجه ۱. مسیرهای ورود و خروج، تجهیزات و لوازم اتاق عمل با هم تداخل ندارند.

سنجه ۲. امکانات لازم برای انتقال تجهیزات و لوازم اتاق عمل به صورت جداگانه برای وسایل استریل و غیر استریل وجود دارد.

سنجه ۳. تهویه و هوای اتاق های عمل دارای شرایط بهداشتی است و به فیلتر های اولیه و نهایی هپا مجهز می باشد.

سنجه ۴. مسیرهای کنیف و تمیز حداقل در بخش اتاق عمل و استریلیزاسیون مرکزی، رعایت می شوند.

سنجه ۵. جانمایی اتاق استریلیزاسیون مرکزی و ارتباط مناسب آن با اتاق های عمل و بخش های ویژه رعایت شده است.

سنجه ۶. محل شستشوی پوتنی ها، کفش ها در اتاق های عمل با شرایط بهداشتی وجود دارد.

هـ-۱۳) اصول بهداشتی در نظافت، شستشو و گندزدایی محیط رعایت می شود.

سنجه ۱. کتابچه/مجموعه الکترونیکی راهنمای گندزدایی شامل روش های فیزیکی و شیمیایی^{*} و نحوه استفاده از مواد گندزدا مطابق دستورالعمل وزارت بهداشت تدوین و به روز رسانی شده و کارکنان مرتبط از محتويات آن مطلع هستند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۲. دستورالعمل "نظافت، شستشو، گندزدایی و لکه زدایی بخش ها/ واحدها" با حداقل های مورد انتظار، تدوین شده و کارکنان مربوطه از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۳. دستورالعمل "نظافت و گندزدایی و لکه زدایی آمبولانس" تدوین شده و کارکنان مربوطه از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۴. برچسب گذاری محلول های گندزدایی انجام می گیرد.

سنجه ۵. در بخش ها محل مخصوصی برای تی شوی، نگهداری و شستشوی وسایل نظافت مستقل از اتاق کثیف وجود دارد.

سنجه ۶. نظافت و گندزدایی سطوح و تجهیزات سردخانه متوفیان براساس دستورالعمل البالغی انجام می شود.

سنجه ۷. شرایط بهداشتی و نظافت سرویس های بهداشتی عمومی رعایت می شود.

سنجه ۸. شرایط بهداشتی و نظافت اتاق بیمار و لوازم مصرفی آن^{*} رعایت می شود.

سنجه ۹. شرایط بهداشتی و نظافت بخش ها/ واحدها و فضاهای عمومی بیمارستان رعایت می شود.

هـ-۱۴) شبکه جمع آوری فاضلاب بیمارستان از نظر تناسب با نیازها، با اصول فنی و بهداشتی مطابقت دارد.

سنجه ۱. بیمارستان مطابق تفاهم نامه وزارت نیرو و وزارت بهداشت^{*} و راهنمای کشوری مدیریت فاضلاب بیمارستانی عمل می نماید.

سنجه ۲. پساب خروجی تصفیه خانه بیمارستان با استانداردهای اعلام شده از سوی سازمان حفاظت محیط زیست مطابقت دارد.

هـ-۱۵) کنترل حشرات و جانوران موزی با رعایت نکات بهداشتی انجام می شود.

سنجه ۱. برنامه کنترل حشرات و جانوران موزی با استفاده از روش های تلفیقی^{*} با تأکید بر آشپرخانه، رختشویخانه و واحد استریلیزاسیون مرکزی، اتاق عمل، ابیارها، محل انجام فعالیت های ساختمانی بکار گرفته می شود.

سنجه ۲. برنامه کنترل حشرات و جانوران موزی با رعایت اصول اینمی، بهداشت و براساس جدول زمان بندی منظم برای تمام بخش ها/ واحدهای بیمارستان انجام شده و اثربخشی سه پاشی ارزیابی شده و در صورت لزوم اقدام اصلاحی انجام می شود.

سنجه ۳. مستندات ارائه اطلاعات فرمولاسیون سوم مورد استفاده، نوع ماده موثر و غلظت مورد نیاز مصرف، نحوه کاربرد، پادزه و اقدامات احتیاطی لازم در مواجهه با این ترکیبات توسط شرکت خدمات دهنده به بیمارستان، موجود است.

هـ-۱۶) اقدامات بهداشت و حفاظت پرتویی واحدهای پرتو پزشکی تشخیصی - درمانی در بیمارستان انجام می شود.

سنجه ۱. مستنول فیزیک بهداشت بیمارستان از شرح وظایف محوله طبق ضوابط سازمان انرژی اتمی ایران^{*} اطلاع دارد و براساس آن عمل می نماید.

سنجه ۲. خط مشی و روش کسب اطمینان از اثر بخشی اقدامات بهداشت و حفاظت پرتوها با در نظر گرفتن حداقل های مورد انتظار و مشارکت صاحبان فرایند تدوین شده، کارکنان مرتبط از آن اطلاع داشته و براساس آن عمل می نمایند.

هـ ۲) مدیریت پسمندها

هـ ۲-۱) بیمارستان درخصوص مدیریت پسمند برنامه ریزی نموده، و بر اساس دستورالعمل‌ها اقدام می‌نماید.

ستجه ۱. برنامه عملیاتی مدیریت پسمند‌های پزشکی و پزشکی تدوین و اجرا می‌شود.

ستجه ۲. کمیته بهداشت محیط درخصوص کاهش میزان تولید و مدیریت پسمند‌ها، سیاست گذاری و برنامه‌ریزی نموده در صورت لزوم اقدام اصلاحی/ برنامه بهبود کیفیت تدوین و اجرا می‌شود.

ستجه ۳. دستور کار یکسان سازی^{*} و رفع ابهامات اجرای "ضوابط و روش‌های مدیریت اجرایی پسمند‌های پزشکی و پسمند‌های واپسنه" رعایت می‌شود.

هـ ۲-۲) تفکیک پسمند‌ها در بخش‌ها/ واحدها طبق ضوابط بهداشتی انجام می‌شود.

ستجه ۱. دستورالعمل "تفکیک در مبدأ پسمند‌های عفونی"، تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

ستجه ۲. دستورالعمل "تفکیک در مبدأ پسمند‌های تیز و برنده"، تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

ستجه ۳. دستورالعمل "تفکیک در مبدأ پسمند‌های شیمیابی و دارویی" تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

ستجه ۴. دستورالعمل "تفکیک پسمند در مبدأ پسمند عادی" تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

ستجه ۵. دستورالعمل "تفکیک در مبدأ پسمند رادیواکتیو و پرتوزا" تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

ستجه ۶. کدبندی رنگی و برچسب گذاری پسمند‌های تفکیک شده رعایت می‌شود.

هـ ۲-۳) جمع آوری و نگهداری موقت پسمند‌ها در بخش‌ها/ واحدها طبق ضوابط انجام می‌شود

ستجه ۱. دستورالعمل "جمع آوری و نگهداری موقت انواع پسمند‌ها درون بخش‌ها" با حداقل‌های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

ستجه ۲. هر بخش دارای ظروف مستحکم و این¹ مناسب جهت دفع پسمند‌های تیز و برنده می‌باشد.

ستجه ۳. در اتاق بیماران، راهروها و سالن‌های عمومی ظروف مستحکم و این برای پسمند‌های تیز و برنده و ظروف جمع آوری پسمند‌های عفونی کیسه و سطل زرد رنگ وجود ندارد و در موارد لزوم به همراه ترالی به بالین بیمار آورده می‌شود.

ستجه ۴. "جمع آوری و حمل و نقل بهداشتی از بخش تا جایگاه موقت نگهداری پسمند در بیمارستان"، طبق ضوابط و روش‌های مدیریت اجرایی پسمند‌های پزشکی و پسمند‌های واپسنه صورت می‌پذیرد.

هـ ۲-۴) محل نگهداری موقت پسمند‌ها، اتاقک زباله مطابق ضوابط در بیمارستان موجود است.

ستجه ۱. محل نگهداری موقت پسمند‌ها در بیمارستان فعال است.

ستجه ۲. برای کاربر دستگاه بی خطر ساز، سرویس دستشویی، توالت و حمام مجرا و محل استراحت با شرایط بهداشتی پیش‌بینی شده است.

ستجه ۳. زمان نگهداری پسمند‌ها در اتاقک، مطابق ماده ۴۵ رعایت می‌شود.

هـ ۲-۵) بی خطرسازی، تصفیه و دفع بهداشتی پسمند‌ها طبق دستورالعمل‌های ابلاغی انجام می‌شود.

ستجه ۱. دستورالعمل "بی خطر سازی پسمند‌های عفونی و تیز و برنده" تدوین و کارکنان مرتبط از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

ستجه ۲. بیمارستان دارای دستگاه بی خطر ساز فعال^{*} و براساس دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت^{*} است و اظهار نامه بی خطر سازی پسمند‌های عفونی و تیز و برنده تکمیل می‌شود.

ستجه ۳. حجم دستگاه بی خطر ساز، متناسب با مقدار پسمند عفونی و تیز و برنده تولید شده است و توزین پسمند‌ها انجام می‌شود.

ستجه ۴. دستورالعمل "دفع بهداشتی پسمند‌های شیمیابی و دارویی" منطبق بر ضوابط و روش‌های مدیریت اجرایی پسمند‌های پزشکی و پسمند‌های واپسنه تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

ستجه ۵. کارشناس بهداشت محیط بیمارستان بر حسن اجرای مفاد قانون پسمند‌های بروتزا و رادیواکتیو نظرارت می‌نماید.

ستجه ۶. در رابطه با اعضا و اندام قطع شده بدن و جنین مرده مطابق بخشنامه ابلاغی وزارت بهداشت^{*} اقدام می‌شود.

ستجه ۷ دستورالعمل "نظارت بر عملکرد دستگاه‌های بی خطر ساز پسمند" تدوین و کارکنان مرتبط از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند

¹ Safety Box

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

استانداردهای اعتباری‌خشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

سنجه ۸. ممنوعیت بازیافت پسماند پزشکی مطابق ماده ۱۳ قانون مدیریت پسماند در بیمارستان رعایت می‌شود.

ه-۲-۶) محلی مناسب در بخش برای شستشو و گندزدایی سطل های زباله وجود دارد.

سنجه ۱. محل مناسب جهت شستشو و گندزدایی سطل های زباله داخل بخش، وجود دارد.

سنجه ۲. تمامی تسهیلات و ظروف نگهدارنده پسماند مطابق ماده ۳۰ در بیمارستان رفع آلودگی و گندزدایی می‌شود.

سنجه ۳. دستورالعمل "کنترل ظروف نگهداری و انتقال پسماندها" تدوین و کارکنان مربوطه از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

ه-۷-۲) لیستی از انواع پسماندهای پزشکی ویژه یا خطروناک و محل تولید آنها موجود است.

سنجه ۱. لیستی از انواع پسماندهای پزشکی ویژه^{*} که نیاز به مراقبت دارند با ذکر محل تولید در بخش‌ها/واحدها موجود است و لیست مذکور به تفکیک محل تولید در اختیار بخش‌ها و واحدهای مربوطه قرار گرفته و اقدامات احتیاطی لازم درخصوص مدیریت اینم دفع آن انجام می‌شود.

سنجه ۲. لیست پسماندهای پزشکی ویژه به تفکیک محل تولید در اختیار بخش‌ها و واحدهای مربوطه قرار گرفته و اقدامات احتیاطی لازم درخصوص مدیریت اینم دفع آن انجام می‌شود.

ه-۷-۲-۸) ارزیابی عملکرد و پایش دستگاه بی خطر سازی پسماند انجام می‌شود.

سنجه ۱. ارزیابی عملکرد و پایش دستگاه بی خطر سازی پسماندها انجام می‌شود.

سنجه ۲. ارزیابی میکروبی، مکانیکی و شیمیایی دستگاه بی خطرساز انجام می‌شود.

ب

ه-۳) مدیریت استریلیزاسیون

ه-۳-۱) بیمارستان از صحت عملکرد دستگاه‌های استریل کننده اطمینان حاصل می‌کند.

سنجه ۱. چرخه زمان، دما و فشار دستگاه‌های استریل کننده توسط کاربران استریلیزاسیون مرکزی^۱ به صورت دوره‌ای ارزیابی و کنترل می‌شود.

سنجه ۲. آزمون اسپور به صورت هفتگی برای استریل کننده‌ها انجام می‌شود.

سنجه ۳. آزمون اسپور در زمان راه اندازی دستگاه استریل کننده و پس از هر بار تعمیر کلی انجام می‌شود.

سنجه ۴. آزمون بووی-دیک، روزانه قبل از شروع کار دستگاه بر روی استریل کننده‌های دارای سیکل پری و کیوم انجام می‌شود.

سنجه ۵. آزمون اسپور در هر بار جای گذاری اسباب و تجهیزات حاوی ایمپلنت در دستگاه‌های استریل کننده، انجام می‌شود.

سنجه ۶. شاخص‌های شیمیایی کلاس ۴ در هر بسته یا پک استریل استفاده می‌شوند.

سنجه ۷. شاخص‌های شیمیایی کلاس ۶ در هر بسته یا پک استریل استفاده می‌شوند.

سنجه ۸. ثبت شماره کد مخصوص هر استریل کننده، نتایج انجام آزمون‌های اسپور، نمودار یا پرینت دستگاه که مدت زمان مواجهه و درجه حرارت را مشخص نموده باشد، نام مسئول هر مرحله بارگذاری، هرنوع اقدام و خدمات نگهداری از جمله نگهداری پیشگیرانه و آزمون‌های کالیبراسیون برای هر دستگاه استریل کننده، موجود است و حداقل برای یک سال نگهداری می‌شود.

ه-۳-۲) بیمارستان از گندزدایی و استریل کردن اقلام حساس به حرارت اطمینان حاصل می‌نماید.

سنجه ۱. روش اجرایی "گندزدایی و استریل اقلام حساس به حرارت" تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. در صورت استفاده از محلول استریل کننده، جهت اطمینان از صحت عملکرد و اعتبار محلول، از سوابینگ استفاده می‌شود و تاریخ آماده سازی محلول و تاریخ انقضای مصرف محلول حاضر روی ظرف حاوی آن ثبت شده است.

سنجه ۳. آماده سازی محلول استریل کننده، و به کارگیری آن توسط کارکنان آموزش دیده و در شرایط تهیه مناسب و اینم صورت می‌گیرد.

ه-۳-۳) بیمارستان از روش‌های شستشو، پاک‌سازی و گندزدایی ابزار و وسایل، قبل از استریلیزاسیون اطمینان حاصل می‌نماید.

سنجه ۱. دستورالعمل "شستشوی دستی یا اتوماتیک و پاک‌سازی، ابزار و وسایل" تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌شود.

سنجه ۲. تجهیزات مولد آب پرفشار برای شستشو و هوای پرفشار برای خشک کردن در دسترس و قابل استفاده است.

سنجه ۳. بسته بندی براساس دستورالعمل اتوکلاو اداره کل تجهیزات پزشکی وزارت بهداشت^۲ انجام می‌شود.

سنجه ۴. دستورالعمل "گندزدایی ابزارهای جراحی با استفاده مجدد" تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۵. برچسب هر بسته ای که استریل می‌شود، حاوی حداقل شماره ای که نشان دهنده دستگاه استریل کننده، تاریخ استریل، شماره چرخه بارگذاری استریل کننده، فرد مسئول پاک‌سازی، بسته بندی، جمع کردن و بارگذاری بسته-تاریخ انقضاء استریل و محتوای بسته، ست یا وسیله است.

سنجه ۶. کنترل کیفی آب استریلیزاسیون مرکزی مطابق دستورالعمل راهنمای کشوری نظام مراقبت عنونت‌های بیمارستانی کشور انجام می‌شود.

ه-۴-۳) مراقبت از وسایل استریل شده با شرایط اینم انجام می‌شود.

سنجه ۱. هرگونه جایجایی وسایل استریل شده با استفاده از جعبه‌های دربسته، تراالی‌های کمددار، کانتینرهای درب دار انجام می‌شود.

سنجه ۲. نگهداری و انبار داری تمام وسایل استریل شده به صورت جداگانه و مستقل از سایر تجهیزات و وسایل، در سطح زمین و در قفسه‌های مشبك با سطوح صاف؛ و براساس دستورالعمل اتوکلاو انجام می‌شوند.

سنجه ۳. دستورالعمل "تحویه بازخوانی^۳ ابزار و وسایل استریل از بخش‌ها" تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌شود.

سنجه ۴. روش اجرائی "تحویه رهگیری وسایل و تجهیزات استریل پکار رفته بیمار" تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌شود.

ه-۵-۳) شرایط و تفکیک فضاهای فیزیکی کثیف، تمیز و استریل، در بخش استریلیزاسیون مرکزی انجام می‌شود.

سنجه ۱. حداقل گردش هوا ۶ تا ۱۰ بار در ساعت صورت می‌پذیرد.

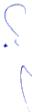
سنجه ۲. به منظور تفکیک کامل فضاهای فیزیکی قسمت‌های کثیف، تمیز و استریل، با رعایت توالی انجام و نشانه گذاری شده است، به نحوی که وسایل مورد استفاده در هر یک از سه فضای کثیف، تمیز و استریل، منحصرأ در همان قسمت استفاده می‌شوند.

سنجه ۳. در واحد استریلیزاسیون مرکزی مسیر عبور یک طرفه از محیط کثیف به تمیز و استریل، نشانه گذاری شده و جداسازی آنها رعایت می‌شود.

سنجه ۴. فضایی که اتوکلاو/استریل کننده در آن قرار دارد، از محلی که سایر فعالیتهای بخش در آن انجام می‌شود مستقل می‌باشد.

¹ CSSD

² Recall

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

هـ-۴) مدیریت خدمات رختشویخانه

هـ-۴-۱) تفکیک و جمع آوری، لباس‌ها و ملحفه‌ها با رعایت اصول ایمنی و مطابق موازین بهداشتی انجام می‌شود.

سنجه ۱. روش اجرایی "جمع آوری، تفکیک و جابجایی لباس‌ها و ملحفه‌های کثیف از بخش‌ها" تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. روش اجرایی "جمع آوری، تفکیک و جابجایی لباس‌ها و ملحفه‌های آغشته به مواد آلوده خطرناک یا مایعات بدن" تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۳. دستورالعمل "رعایت موازین کنترل عفونت در هنگام کار با لباس‌ها و ملحفه‌های آلوده" تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۴. دستورالعمل "احتیاط در خصوص اجسام تیز و برنده جا مانده در لباس‌ها و ملحفه‌های کثیف" تدوین شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۵. کمیته بهداشت محیط درخصوص مدیریت خدمات رختشویخانه، اعم از برنامه‌های اجرایی و روش‌های انجام آن، سیاست گذاری و برنامه‌ریزی می‌نماید و بر روند ارائه خدمات نظارت نموده، در صورت لزوم اقدام اجرایی / برنامه بهبود کیفیت تدوین و اجرا می‌شود.

هـ-۴-۲) تراالی حمل لباس‌ها، ملحفه و اقلام پارچه‌ای تمیز و کثیف در بخش‌ها مجزا و قابل تشخیص هستند

سنجه ۱. تراالی حمل لباس‌ها، ملحفه و اقلام پارچه‌ای تمیز و کثیف کاملاً از یکدیگر مجزا و قابل تشخیص هستند.

سنجه ۲. محلی برای شستشوی تراالی‌ها در این واحد وجود دارد و شستشو و گندزدایی تراالی‌ها به طور روزانه انجام می‌شود.

سنجه ۳. البسه عفونی و غیر عفونی و آغشته به مواد دفعی در بخش‌ها به طور جداگانه جمع آوری و با اصول بهداشتی به رختشویخانه حمل می‌شود.

هـ-۴-۳) شستشو، خشک نمودن و ذخیره سازی لباس‌ها و ملحفه‌ها مطابق موازین بهداشتی انجام می‌شود.

سنجه ۱. نظارت بر کاربرد صحیح مواد شوینده و گندزدا در رختشویخانه انجام می‌شود.

سنجه ۲. درجه شستشوی ماشین‌های رختشویی برای تمامی البسه و ملحفه‌ها و سایر پارچه‌ها مناسب با جنس، نوع آنها و دستورالعمل کارخانه رعایت می‌شود. و کنترل و اندازه‌گیری درجه حرارت آب، زمان شستشو ماشین‌های رختشویی انجام می‌شود.

سنجه ۳. دستورالعمل "ذخیره، توزیع و تحويل لباس / ملحفه تمیز" تدوین شده و کارکنان مربوطه از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

هـ-۴-۴) شرایط بهداشتی محیط رختشویخانه براساس دستورالعمل‌های ابلاغی است.

سنجه ۱. جهت اطمینان از رعایت ضوابط و مقررات وزارت بهداشت و شرایط مندرج در فصل هشتم آیین نامه تاسیس بیمارستان، قسمت رختشویخانه "چک لیست وضعیت بهداشت محیط بیمارستان در فواصل زمانی تعیین شده از سوی بیمارستان تکمیل می‌شود.

سنجه ۲. گزارش تحلیل چک لیست‌های مذکور در کمیته بهداشت محیط بیمارستان مطرح شده و به همراه پیشنهادات اصلاحی به تیم مدیریت ارشد بیمارستان ارائه می‌شود و پیشنهادات تایید شده مراجع ذیصلاح بیمارستان (واحد بهداشت محیط، کمیته مربوطه و تیم مدیریت ارشد بیمارستان) توسط مسئول بهداشت محیط بیمارستان پیگیری شده و به نتیجه رسیده است.

سنجه ۳. محل استقرار رختشویخانه و مسیر ارتباطی آن با بخش‌های مختلف بیمارستان مناسب است.

سنجه ۴. کف سالن رختشویخانه سالم، بادوام، قابل شستشو، غیر قابل نفوذ به آب و بدون ترک خوردگی است.

سنجه ۵. دیوارهای رختشویخانه سالم، فاقد شکستگی و ترک خوردگی، تمیز، روشن، قابل شستشو و ضدعفونی، بدون خلل و فرج، تا ارتفاع حداقل ۱/۸ متر از کف از جنس مقاوم و صیقلی است.

سنجه ۶. سقف رختشویخانه سالم، فاقد شکستگی و ترک خوردگی، تمیز و به رنگ روشن می‌باشد.

سنجه ۷. مساحت رختشویخانه مناسب با حجم کار بیمارستان است.

سنجه ۸. محل استراحت با شرایط بهداشتی برای کارکنان رختشویخانه وجود دارد.

هـ-۴-۵) امکانات و تسهیلات بهداشتی، مطابق ضوابط بهداشت محیط در رختشویخانه موجود است.

سنجه ۱. سرویس بهداشتی، رخت کن و محل استراحت با شرایط بهداشتی موجود است.

سنجه ۲. کارکنان از سینک دستشویی مجهز به صابون مایع، دستمال کاغذی و ظروف آشغال پدال دار استفاده می‌نمایند.

سنجه ۳. انبار با شرایط بهداشتی برای نگهداری و ذخیره مواد شوینده، پاک کننده و گندزدا موجود است.

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

هـ-۴) شرایط بهداشتی و ایمنی تأسیسات، تجهیزات و ماشین آلات واحد رختشویخانه رعایت می‌شود.

سنجه ۱. نصب و راه اندازی تأسیسات، تجهیزات و ماشین آلات این واحد براساس توصیه‌های کارخانه سازنده، انجام می‌شود.

سنجه ۲. سرویس و خدمات نگهداری ماشین‌های رختشویی و خشک کن‌ها شامل قطعات مورد معاینه در طی سرویس و خدمات دوره‌ای دستگاه‌ها" انجام می‌شود.

سنجه ۳. حداقل دو دستگاه ماشین لباس شویی تمام اتوماتیک براساس برآوردهای ظرفیت مورد نیاز بیمارستان موجود و فعال است.

سنجه ۴. دستگاه اطوطی برقی دارای سوئیچ خودکار قطع جریان برق است.

سنجه ۵. جهت شستشو منحصراً" از ماشین‌های رختشویی صنعتی استفاده می‌شود که ظرفیت آن متناسب با برآورده حجم کار و تعداد تخت بیمارستانی محاسبه شده از سوی بیمارستان است.

هـ-۴-۷) میزان لباس‌ها و ملحفه‌ها و سایر اقلام پارچه‌ای مورد نیاز برآورده شده و تحت نظام سرجمع داری اموال در انبار می‌باشد.

سنجه ۱. نظام سرجمع داری اموال به منظور تفکیک لباس‌ها و ملحفه‌های در گردش از لباس‌ها و ملحفه‌های موجود در انبار موجود است.

سنجه ۲. محل نگهداری و ذخیره لرز تمیز و کیف تداخل نداشته و دارای شرایط بهداشتی است.

سنجه ۳. براساس برآوردهای آماری بیمارستان، میزان لباس، ملحفه و اقلام پارچه‌ای مورد نیاز برای شرایط بالاترین ضریب اشغال تخت و بحران به صورت مدون تعیین شده و براساس آن تامین می‌شود.

هـ-۴-۸) محیط رختشویخانه از نظر نور، سر و صدا، رطوبت، تهویه و دما مناسب می‌باشد.

سنجه ۱. محیط رختشویخانه از نظرنور مطابق ضوابط و مقررات مندرج در آئین‌نامه تاسیس و بهره برداری بیمارستان می‌باشد.

سنجه ۲. محیط رختشویخانه از نظر میزان صدا مطابق ضوابط و مقررات مندرج در آئین‌نامه تاسیس و بهره برداری بیمارستان می‌باشد.

سنجه ۳. محیط رختشویخانه از نظر رطوبت مطابق ضوابط و مقررات مندرج در آئین‌نامه تاسیس و بهره برداری بیمارستان می‌باشد.

سنجه ۴. محیط رختشویخانه از نظر دما مطابق ضوابط و مقررات مندرج در آئین‌نامه تاسیس و بهره برداری بیمارستان می‌باشد.

سنجه ۵. محیط رختشویخانه از نظر تهویه هوا مطابق ضوابط و مقررات مندرج در آئین‌نامه تاسیس و بهره برداری بیمارستان می‌باشد.

هـ-۴-۹) محدودیت‌های محیط رختشویخانه طبق ضوابط رعایت می‌شود.

سنجه ۱. هیچگونه ماده آشامیدنی، خوردنی و یا دخانیات در داخل محیط رختشویخانه خورده، آشامیده و یا استعمال نمی‌شود.

سنجه ۲. مسیرهای کثیف و تمیز تفکیک شده و افراد متفرقه حق ورود به داخل واحد رختشویخانه را ندارند.

۴۲

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

هـ-۵) بهداشت حرفه‌ای و سلامت کارکنان

هـ-۵-۱) ارزیابی و کنترل مواجهه با عوامل زیان آور محیط کار، برنامه‌ریزی و انجام می‌شود.

سنجه ۱. حداقل یکبار در بیمارستان، اندازه‌گیری، ارزیابی و کنترل عوامل زیان آور فیزیکی محیط کار شامل روشنایی، ارتعاش، پرتوهای غیر یونیزیان، میدان‌های الکترومغناطیسی، صدا، شرایط جوی مناسب با فعالیت بخش‌ها/واحدها انجام می‌شود.

سنجه ۲. حداقل یکبار در بیمارستان، اندازه‌گیری، ارزیابی و کنترل عوامل زیان آور شیمیایی^{*} محیط کار شامل گازها و بخارات شیمیایی، گرد و غبار، دود و دمه، مناسب با فعالیت بخش‌ها/واحدها انجام می‌شود.

سنجه ۳. حداقل یکبار در بیمارستان، اندازه‌گیری، ارزیابی و کنترل عوامل زیان آور بیولوژیک^{*} محیط کار مناسب با فعالیت بخش‌ها/واحدها انجام می‌شود.

سنجه ۴. حداقل یکبار در بیمارستان، اندازه‌گیری، ارزیابی و کنترل عوامل زیان آور استرس شغلی^{*} محیط کار مناسب با فعالیت بخش‌ها/واحدها انجام می‌شود.

سنجه ۵. حداقل یکبار در بیمارستان، بررسی و اقدامات اصلاحی و بهسازی سیستم‌های تهییه مناسب با فعالیت‌های بخش‌ها/واحدها انجام می‌شود.

سنجه ۶. حداقل یکبار در بیمارستان، بررسی و اقدامات اصلاحی و بهسازی سیستم‌های تهییه مناسب با فعالیت‌های بخش‌ها/واحدها انجام می‌شود.

هـ-۵-۲) بیمارستان از انجام کنترل ایمنی و سلامت شغلی همه گروه‌های ذینفع اطمینان حاصل می‌نماید.

سنجه ۱. مسئول بهداشت حرفه‌ای براساس زمان بندی معین، از بخش‌ها/واحدهای پرخطر بیمارستان بازدید نموده و نحوه استفاده کارکنان از وسایل حفاظت فردی را ارزیابی نموده و گزارش آن را به کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار رائه می‌نماید و اقدام اصلاحی به عمل می‌آید.

سنجه ۲. بیمارستان نسبت به شناسایی، اجرا و کنترل ایمنی و سلامت شغلی همه گروه‌های ذینفع از جمله پیمانکاران، تامین‌کنندگان، مشتریان و بازدید کنندگان از محیط کار اقدام نموده است.

هـ-۵-۳) مدیریت مخاطرات شغلی مناسب با فعالیت بخش‌ها و واحدهای مختلف انجام می‌شود.

سنجه ۱. ارزیابی و ارزشیابی مخاطرات شغلی مناسب با فعالیت بخش‌ها و واحدهای مختلف انجام می‌شود.

سنجه ۲. مدیریت کنترل مخاطرات شغلی در محیط کار بر اساس ارزیابی و ارزشیابی به عمل آمده، انجام می‌شود.

سنجه ۳. بیماری‌های شغلی به تفکیک هر بخش واحد شناسایی و ارزیابی شده و کارکنان مرتبط در خصوص این بیماری‌ها و روش‌های پیشگیری از آنها آموزش دیده اند و براساس آن عمل می‌کنند.

سنجه ۴. ثبت، بررسی و تحلیل حوادث و شبه حوادث شغلی، شکوهایها و نظرات بهداشت حرفه‌ای و طب کار در واحدهای مختلف انجام می‌شود.

سنجه ۵. پیشگیری از وقوع حوادث و شبه حوادث برنامه‌ریزی شده و اقدامات اصلاحی و کنترلی در چارچوب زمانی تعیین شده انجام می‌شود.

هـ-۵-۴) مدیریت ایمنی مواد شیمیایی در بیمارستان انجام می‌شود.

سنجه ۱. کتابچه/مجموعه الکترونیک راهنمای استفاده از مواد شیمیایی مورد استفاده در بیمارستان با حداقل‌های مورد انتظار تدوین و کارکنان مرتبط از محتویات راهنمای آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. برچسب گذاری مواد شیمیایی برابر دستورالعمل‌های ابلاغی انجام می‌شود.

سنجه ۳. استفاده صحیح از برگه‌های اطلاع‌رسانی در خصوص ایمنی مواد^۱ (SDS) انجام می‌شود.

سنجه ۴. برنامه ایمنی شیمیایی برای اینبارها (حمل و نقل، انباشت، چیدمان، توزیع، مصرف و دفع بهداشتی) تنظیم شده است.

هـ-۵-۵) کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار در امر بهبود ایمنی و سلامت کارکنان برنامه‌ریزی و مشارکت می‌نماید.

سنجه ۱. کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار براساس دستورالعمل اجرایی ابلاغی وزارت بهداشت فعال است.

سنجه ۲. کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار برنامه‌ریزی آموزشی کارکنان در زمینه ایمنی و سلامت کارکنان انجام، اثربخشی آموزش‌های ارائه شده در کمیته، بررسی و مداخلات لازم انجام می‌شود.

¹ Safety Data Sheets

هـ-٦) پیشگیری و کنترل عفونت

هـ-٦-١) بهداشت دست‌ها مطابق بخشنامه ابلاغی وزارت بهداشت رعایت و بر اجرای آن نظارت می‌شود.

سنجه ۱. خط مشی و روش "ارزش گذاری و فرهنگ سازی رعایت اصول بهداشت دست در بین پزشکان /پرستاران و سایر کارکنان بالینی " با حداقل‌های مورد انتظار تدوین و کارکنان از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌شود.

سنجه ۲. بخشنامه ابلاغی وزارت بهداشت در خصوص بهداشت دست ها^{*} توسط کارکنان مرتبط رعایت می‌شود.

سنجه ۳. براساس چک لیست، میزان رعایت و پذیرش^۱ بهداشت دست در تمام بخش‌ها/وحدات درمانی ارزیابی می‌شود.

سنجه ۴. اسکراب دست منطبق با آخرین دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت، جهت تمام اقدامات تهاجمی انجام می‌شود.

هـ-٦-٢) کارکنان از وسائل حفاظت فردی به صورت ایمن استفاده می‌نمایند.

سنجه ۱. دستورالعمل "استفاده ایمن از وسائل حفاظت فردی با توجه به نوع مراقبت" با حداقل‌های مورد انتظار تدوین و کارکنان از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌شود.

سنجه ۲. تمام افرادی که با بیمار در تماس هستند^{*} طبق دستورالعمل استفاده ایمن از وسائل حفاظت فردی با توجه به نوع مراقبت "اصول حفاظت

فردی را رعایت می‌نمایند.

هـ-٦-٣) مدیریت مواجهه شغلی برای کارکنان برنامه‌ریزی و اجرا می‌شود.

سنجه ۱. روش اجرایی "مدیریت مواجهه شغلی" با حداقل‌های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. کمیته کنترل عفونت نتایج مواجهه شغلی را بررسی و اقدامات اصلاحی /بهبود کیفیت تدوین و اجرا می‌نماید.

هـ-٦-٤) خطر انتقال شایع عفونت به بیماران، ناشی از ارائه خدمات مراقبتی به صورت برنامه‌ریزی شده پیشگیری و کنترل می‌شود.

سنجه ۱. روش اجرایی "پیشگیری و کنترل عفونت‌های موضع جراحی یا محل نمونه برداری" تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲ روش اجرایی "پیشگیری از عفونت مجاری تنفسی که از طریق انتوپاسیون، حمایت تنفسی با ونتیلاتور یا تراکثوستومی ایجاد می‌شود،" تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۳. روش اجرایی "پیشگیری و کنترل عفونتهای کترهای عروقی" تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۴. روش اجرایی "پیشگیری و کنترل عفونتهای کترهای ادراری" تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۵. روش اجرایی "پیشگیری و کنترل عفونت اقدامات درمانی و اسکوپی ها" تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۶. روش اجرایی "صرف منطقی آنتی‌بیوتیکها" حداقل شامل پروتکل تجویز آنتی‌بیوتیک پروفیلاکسی قبل از اعمال جراحی، دستورالعمل‌های مصرف آنتی‌بیوتیک برای عفونتهای مهم و شایع مرکز درمانی و محدودیت مصرف آنتی‌بیوتیک با توجه به الگوی مقاومت میکروبی، تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۷. روش اجرایی "حفظ احتیاط بیماران دچار نقص ایمنی" با حداقل‌های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۸. در موارد الزام برای انجام کشت^{*} براساس دستورالعمل ابلاغی اقدام می‌شود.

سنجه ۹. معیارهای "ایزو لاسیون، بیماران با بیماری‌های واگیر احتمالی" طبق دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت رعایت می‌شود.

هـ-٦-٥) بیمارستان از نظام مراقبت عفونت‌های بیمارستانی ابلاغ شده از سوی وزارت بهداشت پیروی می‌نماید.

سنجه ۱. روش اجرایی "شناسایی و گزارش دهی عفونتهای بیمارستانی" تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. اطلاعات لازم از طریق نرم افزار گزارش دهی عفونتهای بیمارستانی در ایران^۲ به صورت ماهیانه گزارش دهی می‌شود.

¹ Compliance

² National Nosocomial Infections Surveillance

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

استانداردهای اعتباری‌بخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

سنجه ۳. بررسی و تحلیل روند عفونتهای بیمارستانی در کمیته کنترل عفونت به صورت منظم انجام می‌شود. و اثربخشی اقدامات انجام شده در کاهش خطر عفونتهای بیمارستانی ارزیابی می‌شود و اقدامات اصلاحی/بهبود کیفیت تدوین و اجرا می‌نماید.

سنجه ۴. نتایج مقاومت‌های میکروبی توسط آزمایشگاه به کمیته کنترل عفونت گزارش شده و بررسی و تحلیل مقاومت میکروبی به صورت منظم انجام و براساس آن اقدامات اصلاحی/بهبود کیفیت تدوین و اجرا می‌نماید.

سنجه ۵. کمیته کنترل عفونت با محوریت کنترل عفونت بر رعایت دستورالعمل‌ها و روش‌های اجرایی پیشگیری و کنترل عفونت بیمارستان و سایر الزامات ابلاغی وزارت بهداشت، نظارت نموده و در صورت لزوم اقدام اصلاحی/برنامه بهبود تدوین و بر اجرای آن نظارت می‌نماید.

سنجه ۶. کمیته کنترل عفونت، گزارش بیماری‌های واگیر را مطابق مقررات الزامی شده است را شناسایی و توسط تیم کنترل عفونت به مراجع ذیربیط گزارش دهی می‌نماید.

ه-۶-۶) ممیزی کنترل عفونت از بخش‌ها/ واحدها انجام شده و نتایج به واحدها و مدیران ارشد گزارش می‌شود.

سنجه ۱. ممیزی بخش‌ها/ واحدها در موضوع اصول کنترل عفونت براساس چک لیست‌های معین^{*} انجام می‌شود.

سنجه ۲. تیم کنترل عفونت نتایج اطلاعات عفونتهای بیمارستانی و ممیزی‌های انجام شده را به کمیته کنترل عفونت و مسئولان بخش‌ها/ واحدهای مربوطه گزارش می‌دهند.

ه-۶-۷) شاخص‌های لازم برای کاهش خطر عفونت‌های بیمارستانی تعیین، پایش و مداخلات اصلاحی صورت می‌گیرد.

سنجه ۱. کمیته کنترل عفونت شاخصهایی برای پایش عملکرد فعالیت‌های کنترل عفونت تعیین و با نظارت تیم کنترل عفونت پایش و ارزیابی شده و نتایج به این کمیته گزارش می‌شود.

سنجه ۲. کمیته کنترل عفونت براساس گزارش نتایج شاخص‌های عملکرد کنترل عفونت اقدام اصلاحی/ برنامه بهبود کیفیت تدوین و اجرا می‌نماید و تیم کنترل عفونت بر اجرای آن نظارت می‌نماید.

۴۵

و. مدیریت خدمات پاراکلینیک

و-۱) مدیریت آزمایشگاه

و-۱-۱) مدیریت نمونه های آزمایشگاه با رعایت اصول کیفی به صورت برنامه ریزی شده، انجام می شود.

سنجه ۱. فهرست آزمایش های مستلزم ناشناختی و سایر آمادگی های لازم مشخص شده و آمادگی بیماران مناسب با آن بررسی و اقدام می شود.

سنجه ۲. مدت پایداری انواع نمونه و آزمایش ها تا زمان انجام آزمایش مشخص شده و رعایت می شود.

سنجه ۳. برچسب بر روی ظروف حاوی نمونه دارای حداقل شامل: دو نشانه برای شناسایی و تعیین هویت بیمار^{*}، تاریخ و زمان دقیق نمونه گیری، بخش و شماره تخت و نوع یا گروه آزمایش در مورد بیمار بستری می باشد.

سنجه ۴. در بخش نمونه برداری آزمایشگاه، در خصوص جمع آوری نمونه توسط بیماران آموزش های لازم ارائه می شود.

سنجه ۵. معیارهای پذیرش (رد و قبول) نمونه های ارسالی از سایر بخش ها و مراکز خارج از آزمایشگاه تعیین شده و براساس آن اقدام می شود.

و-۱-۲) مدیریت آزمایش های ارجاعی به صورت برنامه ریزی شده انجام می شود.

سنجه ۱. فهرست آزمایش های فعال و ارجاعی به آزمایشگاه های طرف قرارداد مشخص شده و براساس آن اقدام می شود.

سنجه ۲. ملاک انتخاب آزمایشگاه طرف قرارداد برای آزمایش های ارجاعی مشخص شده و براساس آن اقدام می شود.

سنجه ۳. نحوه کسب اطمینان بیمارستان از کیفیت عملکرد آزمایشگاه طرف قرارداد برای آزمایش های ارجاعی تعیین، و براساس آن اقدام می شود.

سنجه ۴. قرارداد مشخصی که ارتباط و مستولیت دو آزمایشگاه را مشخص نماید مطابق با دستورالعمل ارجاع نمونه های بالینی منعقد و مفاد آن رعایت می شود.

سنجه ۵. دستورالعمل "نحوه بسته بندی، انتقال امن و ایمن نمونه، زمان چرخه کاری و بایگانی گزارشات نمونه های ارجاعی" تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

و-۱-۳) دستورالعمل های انجام آزمایش براساس ضوابط ابلاغی برای همه بخش های آزمایشگاه تدوین و اجرا می شود.

سنجه ۱. دستورالعمل نحوه انجام آزمایش هایی که در آزمایشگاه بیوشیمی انجام می شود، تدوین و براساس آن عمل می شود.

سنجه ۲. دستورالعمل نحوه انجام آزمایش هایی که در آزمایشگاه هماتولوژی انجام می شود تدوین، و براساس آن عمل می شود.

سنجه ۳. دستورالعمل نحوه انجام آزمایش هایی که در آزمایشگاه میکروب شناسی انجام می شود تدوین، و براساس آن عمل می شود.

سنجه ۴. دستورالعمل نحوه انجام آزمایش هایی که در آزمایشگاه بیوشیمی ادرار انجام می شود تدوین، و براساس آن عمل می شود.

سنجه ۵. دستورالعمل نحوه انجام آزمایش هایی که در آزمایشگاه انگل شناسی انجام می شود تدوین، و براساس آن عمل می شود.

سنجه ۶. دستورالعمل نحوه انجام آزمایش هایی که در آزمایشگاه سروایمunoژی و هورمون انجام می شود تدوین، و براساس آن عمل می شود.

سنجه ۷. دستورالعمل نحوه انجام آزمایش هایی که در آزمایشگاه PCR و ژنتیک انجام می شود تدوین، و براساس آن عمل می شود.

سنجه ۸. دستورالعمل نحوه انجام آزمایش هایی که در آزمایشگاه پاتولوژی، انجام می شود تدوین، و براساس آن عمل می شود.

و-۱-۴) کنترل کیفیت آزمایش ها در همه بخش های آزمایشگاه به صورت برنامه ریزی شده انجام می شود.

سنجه ۱. کنترل کیفیت آزمایش های مختلف در بخش بیوشیمی به صورت مدون و در هر نوبت کاری انجام و ضمن ثبت و تفسیر نتایج، در صورت نیاز اقدام اصلاحی به عمل می آید.

سنجه ۲. کنترل کیفیت آزمایش های مختلف در بخش هماتولوژی به صورت مدون و در هر نوبت کاری انجام و ضمن ثبت و تفسیر نتایج، در صورت نیاز اقدام اصلاحی به عمل می آید.

سنجه ۳. کنترل کیفیت آزمایش های مختلف در بخش میکروب شناسی به صورت مدون و در هر نوبت کاری انجام و ضمن ثبت و تفسیر نتایج، در صورت نیاز اقدام اصلاحی به عمل می آید.

سنجه ۴. کنترل کیفیت آزمایش های مختلف در بخش بیوشیمی ادرار به صورت مدون و در هر نوبت کاری انجام و ضمن ثبت و تفسیر نتایج، در صورت نیاز اقدام اصلاحی به عمل می آید.

سنجه ۵. کنترل کیفیت آزمایش های مختلف در بخش سروایمunoژی و هورمون به صورت مدون و در هر نوبت کاری انجام و ضمن ثبت و تفسیر نتایج، در صورت نیاز اقدام اصلاحی به عمل می آید.

سنجه ۶. کنترل کیفیت آزمایش های مختلف در بخش مولکولی و ژنتیک به صورت مدون و در هر نوبت کاری انجام و ضمن ثبت و تفسیر نتایج، در صورت نیاز اقدام اصلاحی به عمل می آید.

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پرستش

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

سنجه ۷. کنترل کیفیت آزمایش‌های مختلف در بخش پاتولوژی به صورت مدون و در هر نوبت کاری انجام و ضمن ثبت و تفسیر نتایج، در صورت نیاز اقدام اصلاحی به عمل می‌آید.

سنجه ۸. آزمایشگاه در برنامه ارزیابی خارجی کیفیت شرکت می‌نماید و براساس نتایج بدست آمده، اقدامات اصلاحی به عمل می‌آورد.

سنجه ۹. روش اجرایی نظارت مستمر بر تعیین و تغییر محدوده مرجع آزمایش‌ها تدوین و کارکنان از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌شود.

و-۱-۵) کنترل کیفیت ابزار پایه و آب آزمایشگاه انجام می‌شود.

سنجه ۱. ابزار پایه حداقل شامل فتومتر، ترازو، سمپلر، تجهیزات برودتی و گرمایشی دارای برنامه مدون کنترل کیفی می‌باشد.

سنجه ۲. کیفیت آب آزمایشگاهی با استفاده از روش هدایت سنجه ارزیابی و سپس مورد استفاده قرار می‌گیرد

و-۱-۶) اعلام اضطراری نتایج بحرانی آزمایش‌ها صورت می‌پذیرد.

سنجه ۱. دامنه یا مقادیر بحرانی^۱ آزمایش‌ها براساس اجماع نظر متخصصین رشته‌های تخصصی بیمارستان شناسایی و در معرض دید کارکنان نصب شده و کارکنان مرتبط از آن آگاهی دارند.

سنجه ۲. کارکنان آزمایشگاه قبل از کنترل مجدد نتایج بحرانی، با استفاده از خطوط تلفن یکطرفه^{*} اقدام به اعلام اضطراری نتیجه به بخش می‌نمایند

و-۱-۷) پاسخ دهنده آزمایش‌های روتین و اورژانس مدیریت می‌شود.

سنجه ۱. فهرست آزمایش‌های روتین و جدول زمان بندی پاسخ آنها تعیین، و اطلاع‌رسانی شده و براساس آن عمل می‌شود.

سنجه ۲. فهرست آزمایش‌های اورژانس وجودی زمان بندی پاسخ توسط آزمایشگاه باهمکاری گروه‌های بالینی تعیین، اطلاع‌رسانی و رعایت می‌شود.

سنجه ۳. نظارت و پایش منظم جهت اطمینان از رعایت چارچوب زمانی انجام آزمایش‌های روتین و اورژانس، صورت می‌شود.

سنجه ۴. مسئول فنی آزمایشگاه پس از اطمینان از همخوانی نتایج آن را تایید نموده و در صورت لزوم اقدامات بعدی در برخورد با نتایج غیرطبیعی^{*} برنامه‌ریزی و اجرا می‌شود.

¹ Panic Value

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

و-۲) مدیریت تصویربرداری

و-۲-۱) اطلاعات مراجعین تصویربرداری اخذ شده و براساس آن اقدامات لازم انجام می‌پذیرد.

- سنجه ۱. مسئول پذیرش ساعت، تاریخ، علت مراجعت، شکایت فعلی بیمار، سوابق حساسیت دارویی (در موارد مداخله ای) نام پزشک درخواست کننده، و شماره تماس بیمار را در دفتر پذیرش یا فایل الکترونیک این بخش ثبت و اطلاعات مورد استفاده قرار می‌گیرد.
- سنجه ۲. توضیحات لازم درخصوص آمادگی های قبل از انجام پرسویجرهای مختلف، به صورت شفاهی و کتبی به بیماران ارائه می‌شود.
- سنجه ۳. توضیحات و آموزش های لازم در زمان انجام تصویربرداری به بیمار بر حسب مورد توسط پزشک متخصص رادیولوژی/کارکنان فنی بخش ارائه می‌شود.

و-۲-۲) بخش تصویربرداری دارای فضای مستقل، محصور و ایمن می‌باشد.

- سنجه ۱. بخش تصویربرداری دارای فضای مستقل فزیکی و دارای هشدارهای ایمنی لازم می‌باشد.
- سنجه ۲. بخش تصویربرداری فضا و امکانات لازم^{*} برای آماده سازی و ریکاوری بیمارانی که نیازمند بیهوشی و آرام بخشی، مراقبت بعد از انجام تصویربرداری های مداخله ای و یا آمادگی های لازم قبل از انجام تصویربرداری های مداخله ای بوده اند را ایجاد نموده است.
- سنجه ۳. چراغ های هشداردهنده در بالای درب ورودی اتاق های تصویربرداری وجود دارد و هماهنگ با تابش دستگاهها عمل می‌نمایند.

و-۲-۳) مداخلات تهاجمی و نیمه تهاجمی در بخش تصویربرداری به صورت برنامه ریزی شده ارائه می‌شود.

- سنجه ۱. بیهوشی و آرام بخشی بیماران، در واحد تصویربرداری توسط پزشک متخصص بیهوشی با رعایت الزامات^{*} مراقبت های بیهوشی انجام می‌شود.
- سنجه ۲. دستورالعمل "تحویه استفاده از مواد حاچب" تدوین شده است و کارکنان مربوطه از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

و-۲-۴) نتایج تصویربرداری پس از کسب اطمینان از ارزیابی های به عمل آمده، در زمان معین گزارش می‌شود.

- سنجه ۱. کیفیت تصاویر بررسی شده و در صورت هرگونه عدم انطباق اقدامات اصلاحی/پیشگیرانه اعمال می‌شود.
- سنجه ۲. متخصص رادیولوژی ساعت و تاریخ، شرح حال و اطلاعات بالینی بیمار و نتایج ارزیابی انجام شده و پیشنهادات و توصیه های خود را در زمینه های مراقبتی و تشخیصی در برگه گزارش تصویربرداری ثبت می‌نماید.
- سنجه ۳. گزارش تصویربرداری های تایید شده توسط رادیولوژیست در موارد غیر اورژانس حداقل طرف مدت ۲۴ ساعت در پرونده بیمار قرار می‌گیرد.
- سنجه ۴. اطلاعات دموگرافیک بیمار^{*} و مشخصات مرکز بر روی تمام تصاویر خروجی از بخش تصویربرداری وجود دارد.
- سنجه ۵. فهرست اقداماتی که توسط/تحت نظرارت مستقیم متخصص رادیولوژی انجام می‌شود تعیین شده و براساس آن اقدام می‌شود.

و-۳) مدیریت فیزیوتراپی

و-۳-۱) خدمات فیزیوتراپی با دسترسی مناسب برای بیماران وجود دارد.

- سنجه ۱. دسترسی به خدمات فیزیوتراپی توسط تأمین کننده داخلی یا برونو سپاری با رعایت الزامات و استانداردهای بخش فیزیوتراپی، میسر است.
- سنجه ۲. خدمات فیزیوتراپی مورد نیاز بیماران در بخش های ویژه و سایر بیماران بصورت روزانه^{*} انجام می‌شود.

و-۳-۲) در دفتر ثبت بخش فیزیوتراپی، موارد مورد انتظار ثبت می‌شود.

- سنجه. در دفتر ثبت موارد انجام فیزیوتراپی، نام و مشخصات بیمار، شماره بخش و اتاق بیمار (جهت بیماران بستری)، نام بیماران، ضایعات و محدودیت های ایجاد شده برای بیمار از نظر توانبخشی، ذکر نوع فیزیوتراپی درخواست شده، تاریخ درخواست برای درمان، پزشک معالج، تاریخ شروع درمان، تاریخ پایان درمان، سایقه مراجعه به بخش فیزیوتراپی برای ضایعه ثبت می‌شود.

و-۳-۳) حداقل موارد مورد انتظار در انجام خدمات فیزیوتراپی در پرونده بیمار ثبت می‌شوند.

- سنجه. در خصوص خدمات فیزیوتراپی به بیماران بستری، تمام موارد ارزیابی بیمار در شروع درمان، محدودیت های بیمار جهت یادآوری به کادر مراقبتی، برنامه درمان، ارزشیابی درمان ارائه شده (در صد بهیود حاصل شده به بهیود قابل انتظار پزشک معالج)، توصیه های بعد از ترخیص در پرونده بیمار ثبت می‌شود.

و-۳-۴) افراد معلول، دسترسی آسان به بخش فیزیوتراپی دارند.

- سنجه. امکان دسترسی آسان به بخش فیزیوتراپی برای افراد معلول فراهم شده است.

و-۴) طب انتقال خون

و-۴-۱) روش های آزمایشگاهی بانک خون با روش های معتبر و تحت کنترل، برنامه ریزی می شود.

سنجه ۱. دستورالعمل انجام آزمایش های سازگاری از جمله: Cross match و Antibody screening خون و فرآورده های خونی تدوین و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۲. دستورالعمل انجام آزمایش های تعیین گروه ABO گلبول قرمز و سرم به روش لوله ای، و آزمایش (D) Rh به روش لوله ای، تدوین و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۳. دستورالعمل انجام آزمایش های جستجوی انتی بادی های غیرمنتظره، انجام آزمایش انتی گلوبین مستقیم تدوین و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۴. دستورالعمل تهیه سوسپانسیون ۳ درصد گلبول قرمز، خواندن و درجه بندی شدت آگلوبیناسیون، تهیه گلبول قرمز های حساس شده، تدوین و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۵. کنترل کیفی روزانه انتی سرم ها می مورد استفاده در بانک خون انجام می شود.

سنجه ۶. پس از آماده سازی خون و فرآورده های آن جهت ارسال به بخش به منظور تزریق به بیمار، برجسبی شامل مشخصات دریافت کننده، وضعیت سازگاری با خون اهدایی، نام فرد انجام دهنده آزمایشات سازگاری و بخش مصرف کننده خون الصاق شود.

سنجه ۷. داده های مربوط به درخواست و ثبت نتایج آزمایشات قبل از تزریق و گزارش عوارض تزریق خون ثبت رایانه ای شده و در نرم افزار و سامانه های الکترونیکی مورد تایید سازمان انتقال خون وارد می شود. خون و فرآورده های خونی واجد بار کد (شماره اختصاصی^۱) هستند که در صورت استفاده از بار کد خوان در بیمارستان این فرآورده ها قابل پیگیری می باشد.

و-۴-۲) حمل و نقل خون و فرآورده های خونی در داخل و خارج بیمارستان با رعایت اصول فنی انجام می شود.

سنجه ۱. حمل و نقل خون و فرآورده های خونی از مرکز پخش سازمان انتقال خون به بیمارستان و داخل بیمارستان با رعایت زنجیره سرد و اینمن انجام می شود.

سنجه ۲. فرد مسئول حمل و نقل فرآورده های خونی دارای کارت یا گواهی نامه آموزشی معتبر و تاریخ دار از سازمان انتقال خون است.

و-۴-۳) مدیریت مصرف خون و فرآورده های خونی با توجه به تاریخ انقضایه، وجود دارد.

سنجه ۱. اولویت مصرف خون و محصولات خونی با مواردی است که تاریخ انقضای آن نزدیک قر است بجز مواردی که به دستور پزشک و در موارد خاص خون تازه درخواست می شود.

سنجه ۲. براساس روش اجرایی مشخص، نگهداری خون و محصولات خونی به نحوی است که پیش از انقضای تاریخ به مصرف برسد.

و-۴-۴) نگهداری و آماده سازی خون و فرآورده های خونی طبق ضوابط انجام و تحت برنامه های کنترل کیفی انجام می شود.

سنجه ۱. ثبت دما برای تمام تجهیزات سرمایشی انجام می شود و جدول مبتنی بر اطلاعات تاریخ، ساعت، کارشناس مسئول چک آلام و نتیجه ارزیابی حداقل هفتگی آلام وجود دارد و ثبت لازم صورت می گیرد.

سنجه ۲. ثبات درجه حرارت یخچال های بانک خون از نوع خودکار هستند و حداقل یک بار در روز بررسی می شود.

سنجه ۳. پلاکتها در دمای ۲۰-۲۴°C با تکان آرام و با استفاده از روتاتور ذخیره می شوند.

سنجه ۴. ذوب پلاسمای مطابق دستورالعمل سازمان انتقال خون با استفاده از دستگاه ذوب پلاسمایا بن ماری مستقل از آزمایشگاه صورت می گیرد.

و-۴-۵) ارزیابی های لازم برای خون و محصولات خونی ارسالی و برگشتی از بخش انجام می شود.

سنجه ۱. در زمان ارسال کیسه های خون و فرآورده به بخش های مصرف کننده و در زمان تحويل و دریافت آن در بخش وضعیت ظاهری کیسه از نظر وجود نشت، همولیز، لخته، کدورت، حباب گاز در کیسه و مخدوش نبودن برچسب روی کیسه بررسی می شود.

سنجه ۲. کمیته طب انتقال خون در خصوص پایش میزان خون های برگشته از بخش به بانک خون اقدام و در صورت لزوم اقدام اصلاحی برنامه بهبود تدوین و اجرا می نماید.

^۱ Bar coding

(P)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

و-۴-۶) در بیمارستان طرح سیستم مراقبت از خون(هموویژلانس) اجرا می شود.

سنجه ۱. در بیمارستان نظام مراقبت از خون (سیستم هموویژلانس) اجرا می شود و بیمارستان دارای گواهی استقرار نظام مراقبت از خون از سازمان انتقال خون می باشد.

سنجه ۲. بیمارستان از فرم های استاندارد به منظور درخواست خون و فرآورده های خونی استفاده می نماید و تمامی مندرجات آن تکمیل می شود.

سنجه ۳. بیمارستان از فرم های استاندارد نظارت بر تزریق خون و فرآورده های خونی استفاده می نماید و تمامی مندرجات آن تکمیل می شود.

سنجه ۴. فرم درخواست پلاکت فرزیس و فرم نظارت بر تزریق پلاکت فرزیس به طور کامل تکمیل می شود.

سنجه ۵. فرم درخواست خون و فرآورده های خونی درموارد اورژانس به طور کامل تکمیل می شود.

سنجه ۶. پزشکان، پرستاران و پرسنل بانک خون، گواهی مربوط به گذراندن دوره آموزشی هموویژلانس مورد تایید سازمان انتقال خون را دارند.

و-۴-۷) عوارض ناخواسته احتمالی تزریق خون به صورت برنامه ریزی شده مدیریت می شود.

سنجه ۱. روش اجرایی "مدیریت عوارض ناخواسته احتمالی به دنبال تزریق خون" تدوین و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۲. فرم گزارش عوارض ناخواسته احتمالی تزریق خون برای تمامی عوارض ناخواسته به طور کامل تکمیل می شود و حداقل ظرف ۲ روز به دفتر هموویژلانس سازمان انتقال خون ارسال می شود.

سنجه ۳. عوارض ناخواسته انتقال خون و فرآورده های خونی در کمیته طب انتقال خون مطرح و پس از بررسی علل ریشه ای، اقدام اصلاحی/برنامه بهبود تدوین و اجرا می نماید.

و-۴-۸) نتایج کنترل کیفی خارجی و نتایج ممیزی های پایگاه انتقال خون در آزمایشگاه بانک خون تحلیل و اعمال می شود.

سنجه ۱. آزمایشگاه بانک خون در برنامه کنترل کیفی های خارجی^۱ مربوط به آزمایشات ایمونوهماستولوژی شرکت می نماید و نتایج حاصله بررسی و در صورت لزوم ، اقدام اصلاحی/برنامه بهبود تدوین و اجرا می نماید.

سنجه ۲. نتایج ممیزی خارجی پایگاه انتقال خون توسط مسئول فنی تحلیل، و اقدام اصلاحی/برنامه بهبود تدوین و اجرا می شود و نتایج اقدامات به پایگاه انتقال خون استان ارسال می شود.

و-۴-۹) آماده سازی بیمار برای تزریق خون به صورت برنامه ریزی شده و رعایت اصول ایمنی بیمار انجام می شود.

سنجه ۱. روش اجرایی "نحوه شناسایی بیمار، نحوه نمونه گیری، نحوه آماده سازی بیمار قبل از تزریق خون" تدوین و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۲. روش اجرایی نحوه تزریق خون و فرآورده ها، تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۳. روش اجرایی "درخواست و تزریق خون برای نوزادان و شیرخواران با سن کمتر از ۴ ماه" تدوین و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.

¹ External Quality Control

ز. مدیریت اطلاعات**ز-۱) مدیریت اطلاعات سلامت**

ز-۱-۱) بیمارستان از شرایط و معیارهای دسترسی به اطلاعات بیمار، اطمینان حاصل می‌نماید.

سنجه. روش اجرایی "شرایط و معیارهای دسترسی درون سازمانی، برونو سازمانی به اطلاعات بیماران" با رعایت حداقل های مورد انتظار تدوین شده است و کارکنان مربوطه از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

ز-۱-۲) بیمارستان از خلاصه برداری و امحاء پرونده های پزشکی پس از دوره‌ی زمانی تعیین شده اطمینان حاصل می‌نماید.

سنجه. خلاصه برداری و امحاء پرونده های پزشکی پس از دوره‌ی زمانی تعیین شده طبق دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت انجام می‌شود.

ز-۱-۳) بیمارستان از مدیریت طراحی و بروز رسانی فرم های بیمارستانی مورد نیاز اطمینان حاصل می‌نماید.

سنجه. هرگونه ایجاد فرم جدید با رعایت حداقل های مورد انتظار و براساس "فرایند و فلوچارت طراحی و اصلاح فرم های پرونده پزشکی" ابلاغی وزارت بهداشت صورت می‌پذیرد، و کارکنان مربوطه از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

ز-۱-۴) تطبیق پرونده های ورودی به واحد مدیریت اطلاعات سلامت با فهرست بیماران پذیرش شده کنترل می‌شود.

سنجه. کنترل و مطابقت پرونده های ورودی به واحد مدیریت اطلاعات با فهرست بیماران پذیرش شده انجام می‌شود.

ز-۱-۵) بیمارستان برای بازبینی پرونده بیمار دارای یک فرآیند مشخص است.

سنجه. ۱. واحد مدیریت اطلاعات سلامت با مشارکت نمایندگان همه تخصص های مختلف که در پرونده پزشکی، اطلاعاتی وارد کرده اند، چک لیست ممیزی تمامی اوراق پرونده‌ی پزشکی را جهت اطمینان از خوانا بودن، کامل بودن محتوای پرونده پزشکی و رعایت ترتیب قرارگرفتن اوراق تهیه نموده است.

سنجه. ۲. پرونده های پزشکی قبل از ارسال به واحد مدیریت اطلاعات سلامت توسط منشی بخش و براساس چک لیست ممیزی اوراق پرونده پزشکی موردن بازبینی قرار می‌گیرند و نتایج حاصل از بازبینی پرونده های پزشکی به افرادی که مجاز به ثبت اطلاعات در پرونده بیماران هستند بازخورد داده می‌شود.

سنجه. ۳. روش اجرایی "سازماندهی درونی پرونده های پزشکی از نظر مشخص بودن ترتیب محتویات پرونده بیمار" با رعایت حداقل های مورد انتظار تدوین شده است و کارکنان مربوطه از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه. ۴. پرونده های پزشکی پس از ارسال به واحد مدیریت اطلاعات سلامت توسط این واحد و براساس چک لیست مجدداً موردن بازبینی قرار می‌گیرند و نتایج به افرادی که مجاز به ثبت اطلاعات در پرونده بیماران هستند، بازخورد داده می‌شود.

سنجه. ۵. واحد مدیریت اطلاعات حداقل ظرف ۱۴ روز پس از ترجیح بیماران بررسی کمی و کیفی پرونده ها را انجام داده و با مشارکت سرپرستاران و پزشکان بخش های بالینی نسبت به رفع نواقص پرونده های پزشکی اقدام می‌نماید.

ز-۱-۶) سیستم بایگانی برای پرونده های بستری، اورژانس و سرپایی با رعایت الزامات وجود دارد.

سنجه. ۱. بایگانی پرونده های بستری، اورژانس و سرپایی متناسب با شرایط واحد مدیریت اطلاعات سلامت (فضای بایگانی، تعداد پذیرش و ترجیح) درخواست پرونده پزشکی) وجود دارد.

سنجه. ۲. شرایط محل نگهداری پرونده های پزشکی منطبق با دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت^{*} می‌باشد.

سنجه. ۳. واحد مدیریت اطلاعات سلامت پرونده های پزشکی بیماران (سرپایی، بستری، اورژانس) را حداقل براساس مدت زمان های ذکر شده در قسمت بایگانی جاری و راکد نگهداری می‌کند.

سنجه. ۴. فرآیند بازبینی به گونه‌ای است که در ساعات فعالیت واحد مدیریت اطلاعات، بازبینی پرونده های پزشکی توسط پرسنل آموزش دیده کمتر از ده دقیقه امکان پذیر است

سنجه. ۵. روش اجرایی "محافظت و امنیت سیستم های ذخیره و بازبینی اطلاعات" تدوین، کارکنان مربوطه از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه. ۶. واحد مدیریت اطلاعات درخصوص پرونده های مفقود/آسیب دیده برابر مقررات پی گیری لازمه را به عمل آورده و نتایج بدست آمده به اطلاع تیم مدیریت اجرایی رسانده می‌شود.

سنجه. ۷. روش اجرایی "ثبت و کنترل خروج پرونده پزشکی از واحد مدیریت اطلاعات سلامت" با استفاده از روش مدون ابلاغی و با رعایت حداقل های مورد انتظار تدوین شده است و کارکنان مربوطه از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

استانداردهای اعتباری‌بخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ز-۱-۷) بیمارستان برای هر بیمار یک پرونده پزشکی تشکیل می‌دهد.

سنجه ۱. در پرونده‌های بستری، اورژانس و سرپائی^{*}، مشخصات بیماران، برگه رضایت بیمار، شرح حال، شرح اقدامات پزشکی و پرستاری، آزمایش‌ها و تصویربرداری، ثبت نتیجه نهایی و خلاصه پرونده تکمیل شده است و یک شماره‌ی پرونده اختصاصی دارد^{*} و از نظر دسترسی و سایر مقررات مربوط با پرونده‌های بستری انطباق دارند.

سنجه ۲. اسمی و مشخصات بیماران از دو روش شماره‌پرونده پزشکی و نام و نام خانوادگی در فهرست اسمی اصلی که شامل بیماران جدید و قدیم است موجود بوده و به سرعت قابل بازیابی است.

سنجه ۳. اطلاعات هویتی و دموگرافیک بیمار در فرم پذیرش و خلاصه تاریخی، و مشخصات بیمار در سربرگ سایر فرم‌های پرونده پزشکی بطور کامل تکمیل شده است.

ز-۱-۸) ثبت داده‌ها در سامانه مدیریت آمار و اطلاعات بیمارستانی (آواب) با رعایت حداقل‌های تعیین شده صورت می‌گیرد.

سنجه ۱. ثبت داده‌های مربوط به اطلاعات شناسنامه‌ای و بخش‌های بیمارستانی و فعالیت بخش‌ها/واحدها در سامانه مدیریت آمار و اطلاعات بیمارستانی با رعایت حداقل‌های تعیین شده وزارت بهداشت انجام می‌شود.

سنجه ۲. داده‌های ثبت شده مربوط به اطلاعات شناسنامه‌ای و بخش‌های بیمارستانی و فعالیت بخش‌ها/واحدها در سامانه مدیریت آمار و اطلاعات بیمارستانی با وضعیت موجود بیمارستان مطابقت دارد.

سنجه ۳. کنترل ثبت و بروزرسانی داده‌های مربوط به پرسنل و پزشکان، تجهیزات پزشکی و تجهیزات سرمايه‌ای در سامانه مدیریت آمار و اطلاعات بیمارستانی براساس حداقل‌های تعیین شده وزارت بهداشت انجام می‌شود.

ز-۱-۹) ثبت داده‌ها در سیستم اطلاعات بیمارستانی، با رعایت حداقل‌های مورد نظر وزارت بهداشت صورت می‌گیرد.

سنجه ۱. ثبت داده‌ها در سیستم اطلاعات بیمارستانی مطابق مجموعه حداقل اقلام اطلاعاتی^۱ قابل دسترسی در سایت گروه آمار و فناوری اطلاعات درمان دفتر مدیریت بیمارستانی و تعالی خدمات بالینی وزارت بهداشت صورت می‌گیرد و با پرونده کاغذی بیماران مطابقت دارد.

سنجه ۲. کنترل محتوای داده‌ها و صحت آمارها و گزارش‌های دریافتی از سیستم اطلاعات بیمارستانی به طور منظم انجام می‌شود.

ز-۱-۱۰) اطلاعات پرونده‌های پزشکی تکمیل می‌شود.

سنجه ۱. فرم‌های پرونده اصل می‌باشد و تمام عناصر اطلاعاتی موجود در فرم‌ها به طور کامل تکمیل شده است.

سنجه ۲. تشخیص نهایی توسط پزشک معالج در فرم پذیرش و خلاصه تاریخی، و خلاصه پرونده به طور دقیق ثبت شده است.

سنجه ۳. از زبان فارسی یا انگلیسی جهت ثبت تمامی گزارش‌های پزشکی حداقل شامل شرح حال، سیر بیماری، شرح عمل و مشاوره‌ها در کل بیمارستان استفاده می‌شود.

سنجه ۴. فرم شرح حال شامل مشخصات دموگرافیک بیمار(جمعیت شناختی)، شکایت‌اصلی بیمار، تاریخچه بیماری فعلی، تاریخچه بیماری‌های قبلی، داروهای در حال مصرف و سایر اعتیادات، حساسیت و ناسازگاری دارویی، سوابق فامیلی، معاینات بدنی و بررسی‌های بالینی، نتایج معاینات بالینی، تشخیص اولیه یا افتراقی طرح درمان در پرونده موجود است.

ز-۱-۱۱) در صورت اعزام به سایر مراکز، گزارش اقدامات انجام شده برای بیمار به اطلاع بیمارستان مقصود رسانده می‌شود.

سنجه. پزشک معالج در زمان اعزام بیمار^{*} به سایر مراکز، گزارش اقدامات انجام شده را در فرم اعزام به صورت خوانا و کامل ثبت نموده و نسخه اصلی به بیمارستان مقصود ارسال و تصویر آن مهمور به مهر و امضای اصل پزشک معالج در پرونده بیمار بایگانی می‌شود.

ز-۱-۱۲) بیمارستان دارای سیستم کدگذاری رنگی^۲ می‌باشد.

سنجه. بیمارستان برای هجده برجه برگ ابلاغی پرونده‌ها از سیستم کدگذاری رنگی استفاده می‌نماید.

ز-۱-۱۳) کدگذاری اقدامات تشخیصی و درمانی در پرونده بیماران براساس دستورالعمل کشوری انجام می‌شود.

سنجه ۱. برای تمامی پرونده‌های پزشکی، قبل از بایگانی پرونده، کدگذاری تشخیص نهایی پرونده‌ها براساس کتاب طبقه‌بندی بین المللی بیماری‌ها و اقدامات درمانی انجام می‌شود.

سنجه ۲. در کدگذاری پرونده‌ها، علاوه بر کدگذاری تشخیص نهایی، کدگذاری همه تشخیص‌ها و اقدامات درمانی (علل خارجی حادث و مسمومیت‌ها، و علت زمینه‌ای مرگ)، براساس دستورالعمل کشوری صورت می‌پذیرد.

¹ Minimum Data Set(MDS)

² Color coding

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

استانداردهای اعتباری‌بخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

سنجه ۳. از اطلاعات کدگذاری شده تشخیصی و اقدامات درمانی جهت گزارش دهی در فواصل تعیین شده و انجام تحقیقات استفاده می‌شود.

سنجه ۴. روش اجرایی "استفاده از حروف اختصاری مجاز و کاربرد آن‌ها در مستندات، به ویژه در پرونده بیمار" با رعایت حداقل‌های مورد انتظار تدوین شده‌است و کارکنان مربوطه از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

ز-۱۴) کمیته مدیریت اطلاعات سلامت و فناوری اطلاعات در راستای اهداف و ماموریت‌های تعریف شده فعالیت دارد.

سنجه ۱. تکمیل صحیح هجده برق اصلی پرونده بیماران، در کمیته مدیریت اطلاعات سلامت و فناوری اطلاعات بررسی و در صورت نیاز اقدامات اصلاحی انجام می‌شود. همچنین ایجاد هرگونه فرم‌های بیمارستانی جدید توسط واحدها و بخش‌ها منوط به تایید این کمیته رسیده و سوابق آن در صورت جلسات کمیته وجود دارد.

سنجه ۲. سوابق بررسی مشکلات و رفع نیازهای بخش‌ها/واحدها در خصوص سامانه سیستم اطلاعات بیمارستانی در صورت جلسات کمیته موجود است.

سنجه ۳. کمیته مدیریت اطلاعات سلامت و فناوری اطلاعات بیمارستان حداقل یکبار در ماه تشکیل جلسه می‌دهد.

ز-۲) فناوری اطلاعات**ز-۲-۱) سیستم اطلاعات بیمارستان^۱ مطابق ضوابط و مقررات وزارت بهداشت در دسترس است.**

سنجه ۱. بیمارستان، دارای گواهی نامه ارزیابی عملکردی سیستم اطلاعات بیمارستانی، معتر از نظر زمان از وزارت بهداشت است.

سنجه ۲. نرم افزارهای مورد استفاده بیمارستان، از کدهای ابلاغی، سامانه مکسا^۲ (مرجع کدینگ سلامت ایران) استفاده می نمایند.

سنجه ۳. در قرارداد پشتیبانی سیستم اطلاعات بیمارستانی الزام شرکت ارائه دهنده خدمت بر فراخوانی سرویس های تبادل اطلاعات با سپاس شامل سرویس های روش اسناد بیمارستانی، نتایج تست های آزمایشگاهی، مدیریت تخت های بیمارستانی، ثبت آنفولانزا، سکته های قلبی و ثبت مرگ آورده شده است.

سنجه ۴. تجهیزات تصویربرداری بیمارستان دارای خروجی دیجیتال^۳ و مطابق استاندارد است و سیستم اطلاعات بیمارستانی امکان اتصال به سیستم ارتباطی ذخیره تصاویر را دارد.

سنجه ۵. حداقل یک دستگاه رایانه متصل به سیستم اطلاعات بیمارستانی برای ثبت داده ها در بخش های بالینی و غیربالینی وجود دارد و دارای برنامه پیشگیرانه نگهداشت و سرویس دوره ای می باشد.

ز-۲-۲) ثبت یافته های تشخیصی و درمانی در سیستم اطلاعات بیمارستان صورت می گیرد.

سنجه ۱. سیستم اطلاعات بیمارستان، قابلیت پشتیبانی فیلدهای اطلاعاتی فرم های استاندارد از جمله فرم پذیرش بیمار، فرم ثبت عالیم حیاتی، فرم شرح حال بیمارستانی را دارد.

سنجه ۲. ثبت اطلاعات مربوط به تمام اقدامات درمانی و دستورات پزشک با واژگان، اصطلاحات و کدهای استاندارد در سیستم اطلاعات بیمارستان انجام می شود.

سنجه ۳. ثبت شرح عمل و شرح بیهودشی طبق فرمت و ساختار تعیین شده در سیستم وجود دارد و امکان گزارش فرم فراهم است.

سنجه ۴. ثبت نتایج آزمایشات بیمار و داروهای مصرفی در پرونده الکترونیکی بیماران با رعایت حداقل های^۴ تعیین شده وزارت بهداشت صورت می پذیرد.

سنجه ۵. تشخیص نهایی بیمار، حداقل تا ۲۴ ساعت پس از ترخیص انجام شده و در پرونده الکترونیکی بیمار با کدینگ معتر ثبت شده است.

ز-۲-۳) ثبت اطلاعات بیماران، و ارائه دهنگان خدمات در سیستم اطلاعات بیمارستان صورت می گیرد.

سنجه ۱. اطلاعات هویتی و شماره ملی بیماران بستری، در پرونده الکترونیکی بیمار تا زمان ترخیص ثبت می شود.

سنجه ۲. بیمارستان اطلاعات مربوط به زیمانها اعم از طبیعی، سازارین را در سامانه "ثبت اطلاعات سلامت مادر و نوزاد" ثبت می نماید.^۵

سنجه ۳. در سیستم اطلاعات بیمارستانی برای هر بیمار شماره های نظام پزشکی، نظام پرستاری و نظام مامائی ارائه دهنگان خدمات سلامت ثبت می شود.

ز-۲-۴) سیستم اطلاعات بیمارستانی دارای گواهینامه معتبر سامانه پرونده الکترونیک سلامت میباشد.

سنجه ۱. سیستم اطلاعات بیمارستانی دارای گواهینامه معتبر "مطابقت با استانداردهای سپاس" از وزارت بهداشت است.

سنجه ۲. ثبت داده ها در سیستم اطلاعات بیمارستان مطابق دستورالعمل ها و راهنمایی فنی سامانه پرونده الکترونیکی سلامت (سپاس) صورت می گیرد.

سنجه ۳. تعداد پرونده های ارسالی به سپاس در ماه های مختلف، دقیقا به تعداد بیماران بستری ترخیص شده از بیمارستان است.

سنجه ۴. محتوای کیفی پرونده های الکترونیکی سلامت مطابق دستورالعمل وزارت بهداشت است و کارنامه منظم دوره ای از وضعیت کیفی محتوای پرونده بیماران تهیه می شود.

سنجه ۵. کارکنان مرتبط با سیستم اطلاعات بیمارستانی دارای مجوز کار با سامانه پرونده الکترونیک، از وزارت بهداشت هستند.

¹ Hospital information system

² موجود در تاریخی Coding.behdasht.gov.ir

³Digital Imaging and Communications in Medicine

⁴Picture Archiving Communication System

⁵ http://www.Iman.health.gov.ir

استانداردهای اعتباری‌بخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پرستشی

ز-۲-۵) امنیت داده ها در برابر دسترسی غیر مجاز به سیستم اطلاعات بیمارستان حفظ می شود.

سنجه. روش اجرایی "حفظ امنیت سیستم، امانت داری و جلوگیری از دخل و تصرف در داده، تعیین سطوح دسترسی افراد، بخش ها و واحدها، محترمانه ماندن اطلاعات الکترونیکی" بر اساس دستورالعمل های ابلاغی تدوین و کارکنان از آن آگاهی داشته و بر اساس آن عمل می نمایند.

ز-۲-۶) برنامه نگهداری و سخت افزارهای بیمارستان وجود دارد و اجرا می شود.

سنجه ۱. روش اجرایی "پشتیبانی از سیستم های نرم افزاری و سخت افزاری بیمارستان" تدوین و کارکنان از آن آگاهی داشته و بر اساس آن عمل می نمایند.

سنجه ۲. روش اجرایی "نگهداری و پشتیبانی منظم داده ها و اطلاعات الکترونیکی و تهیه نسخه پشتیبان" تدوین و کارکنان از آن آگاهی داشته و بر اساس آن عمل می نمایند.

ب

ح. رعایت حقوق گیرنده خدمت

ح-۱) اطلاع‌رسانی و ارتقا باتات

ح-۱-۱) بیمارستان از اطلاع‌رسانی و رعایت منشور حقوق بیمار اطمینان حاصل می‌نماید.

سنجه ۱. منشور حقوق بیمار در بیمارستان در مکان هایی که در معرض دید^{*} مراجعه کنندگان و گیرندهای خدمت می‌باشد، نصب شده است.

سنجه ۲. کارکنان از منشور حقوق بیمار آگاهی دارند و به آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۳. کمیته اخلاق پژوهش‌های مفهومی و کاربردی را در زمینه رعایت حقوق گیرنده خدمت و منشور حقوق بیمار برای گروه‌های مختلف بالینی و سایر کارکنان برگزار می‌نماید.

سنجه ۴. کمیته اخلاق پژوهشی بر رعایت صحیح منشور حقوق بیمار در بیمارستان نظارت نموده و در صورت لزوم با مشارکت تیم مدیریت اجرایی اقدام اصلاحی/برنامه بهبود کیفیت تدوین و اجرا می‌شود.

ح-۱-۲) بیمارستان، در خصوص راهنمایی صحیح و به موقع گیرندهای خدمت اطمینان حاصل می‌نماید.

سنجه ۱. خط مشی و روش "راهنمایی و هدایت گیرندهای خدمت در سطح بیمارستان" با حداقل‌های مورد انتظار^{*} تدوین شده و کارکنان مربوطه از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. وجود واحد اطلاعات و پذیرش در لایه‌ی به نحوی که دید و دسترسی مناسب داشته، و فرد مطلع و مسلط به مهارت‌های ارتباطی جهت راهنمایی بیماران در این ایستگاه حضور دائم دارد.

سنجه ۳. در زمان پذیرش به منظور راهنمایی گیرندهای خدمت در خصوص خدمات قابل ارائه، نحوه پذیرش، بسترهای ترخیص، هزینه‌های قبل پیش بینی، ضوابط و بیمه‌های طرف قرارداد، اطلاع‌رسانی می‌شود.

سنجه ۴. بیمارستان دارای وب سایت روزآمد^{*} و حداقل دارای اطلاعات لازم در خصوص نحوه پذیرش، خدمات، تعریفهای قراردادهای بیمه و اطلاعات پزشکان معالج است.

سنجه ۵. تیم مدیریت اجرایی در فواصل زمانی مشخص اثربخش بودن و کفایت اطلاعات ارائه شده به گیرندهای خدمت را ارزیابی نموده و در صورت نیاز اقدام‌های اصلاحی/پیشگیرانه/برنامه بهبود کیفیت، تدوین و بر اجرای آن نظارت می‌کند.

سنجه ۶. مسئول آموزش همگانی^{*} در سطح بیمارستان تعیین شده و بیمارستان با رویکرد پیشگیری و تشخیص به موقع در خصوص بیماری‌های فشارخون، دیابت و سرطان برنامه‌های اطلاع‌رسانی و آموزش همگانی برای مراجعین طراحی و اجرا می‌نماید.

ح-۱-۳) بیمارستان شناسایی رده‌های مختلف کارکنان را برای گیرندهای خدمت تسهیل می‌نماید.

سنجه ۱. کارکنان بیمارستان، کارت شناسایی خوانا، عکس دار و قابل رویت از فاصله یک متری را روی سینه نصب نموده اند.

سنجه ۲. اعضای گروه پژوهشی مسئول ارایه مراقبت به بیمار، در اولین برخورد خود را به بیمار معرفی نموده و رتبه حرفه‌ای و سمت خود در تیم مراقبتی را به اطلاع بیمار و همراه وی می‌رسانند.

سنجه ۳. بیمارستان استانداردهای ملی پوشش بیماران، کارکنان را رعایت می‌نماید.

سنجه ۴. بیمارستان استانداردهای ملی پوشش فرآگیران^{*} را مطابق دستورالعمل ابلاغی وزارت بهداشت رعایت می‌نماید.

ح-۱-۴) اطلاع‌رسانی در خصوص نحوه پژوهش معالج به گیرندهای خدمت صورت می‌پذیرد.

سنجه. بیمارستان در طول مدت مراقبت و درمان، تسهیلات لازم برای دسترسی بیمار / ولی قانونی وی^{*} را به پژوهش معالج و اعضای اصلی گروه پژوهشی فراهم نموده و کارکنان درمانی در این خصوص به گیرنده خدمت اطلاع‌رسانی می‌نمایند.

ح-۱-۵) امکان انتخاب و تصمیم گیری آزادانه و آگاهانه برای گیرندهای خدمت فراهم شده است.

سنجه ۱. پزشکان معالج پیش از اخذ رضایت از بیمار، اطلاعات لازم در زمینه علت بیماری و روش درمانی در نظر گرفته شده، خطرات و عوارض احتمالی، سیر بیماری، محاسن، روش‌های جایگزین ممکن و پیش آگهی را به زبان ساده و قابل درک، در اختیار بیمار/ولی قانونی وی، با رعایت مدت زمانی که امکان انتخاب و تصمیم گیری آزادانه برای ایشان فراهم باشد، قرار می‌دهند.

سنجه ۲. در اقدامات تشخیصی درمانی تهاجمی و نیمه تهاجمی^{*} و موارد شوک درمانی، پرتو درمانی، پرتو تشخیصی، شیمی درمانی، آنزیوگرافی، بیهوشی و آرام بخشی متوسط تا عمیق و استفاده از خون و فرآورده‌های خونی؛ رضایت آگاهانه^{*} اخذ می‌شود.

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان‌های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

ح-۲) تسهیلات و حمایت ها

ح-۲-۱) محترمانگی اطلاعات بیماران در بیمارستان رعایت می‌شود.

سنجه ۱. روش اجرایی "حفظ محترمانگی و تعیین سطح دسترسی افراد مجاز به اطلاعات بیماران" با حداقل‌های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان از آن اطلاع داشته و به آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. بیمارستان استفاده از هرگونه علامت یا نوشته ایی که تشخیص بیماری و یا سایر اطلاعات درمانی را آشکار نماید، ممنوع کرده و تیم مدیریت اجرایی بر رعایت آن نظارت می‌نماید.

ح-۲-۲) کنترل استفاده از تلفن همراه توسط کارکنان در قسمت‌های مختلف بیمارستان صورت می‌گیرد.

سنجه ۱. شرایط استفاده از تلفن همراه توسط کارکنان بالینی و غیر بالینی در شیفت‌های موظف کاری از سوی تیم مدیریت اجرایی تدوین و ابلاغ شده‌است و کارکنان از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. ورود تلفن همراه در داخل فضاهای درمانی بخش‌های ویژه بیمارستان و اتاق عمل، کت لب ممنوع می‌باشد و سرپرستار بخش بر اجرای صحیح آن نظارت می‌نماید.

ح-۲-۳) بیمارستان از ارائه خدمات، منطبق بر موازین شرعی، قانونی و اصول حرفه‌ای پزشکی اطمینان حاصل می‌کند.

سنجه ۱. خط مشی و روش "رعایت و حفظ حریم خصوصی گیرنده خدمت" با رعایت حداقل‌های مورد انتظار^{*} و مشارکت بیماران و خانواده آنها تدوین شده، و کارکنان از آن آگاهی داشته و به آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. پوشش بیماران در طول مدت دریافت خدمات تشخیصی، درمانی و مراقبتی باید براساس تامین امنیت روانی بیمار و حفظ حریم او و رعایت موازین شرعی، اخلاق پزشکی و مناسب با خدمات تخصصی می‌باشد.

سنجه ۳. ارایه خدمات تشخیصی، درمانی و مراقبتی به بیماران با رعایت موازین اطباق، توسط کارکنان همگن و با رعایت احترام به شان و منزلت انسانی خدمت گیرنده‌گان انجام می‌شود. به ویژه در مواردی که بیمار دچار کاهش سطح هوشیاری است^{*} و خود بیمار یا همراه وی درخواست می‌نماید، به نحوی که مانع برای کمک رسانی فوری به گیرنده خدمت نشود، رعایت این موازین مدنظر قرار گرفته می‌شود.

سنجه ۴. نیازهای عبادی گیرنده‌گان خدمت توسط پرستاران هر بخش شناسایی و تسهیلات لازم برای ایشان فراهم می‌شود.

سنجه ۵. دستورالعمل "نحوه حفاظت از اموال گیرنده خدمت" تدوین شده، کارکنان از آن آگاهی داشته و براساس آن عمل می‌نمایند و در این خصوص به بیماران اطلاع‌رسانی می‌شود.

ح-۲-۴) بیمارستان از گروه‌های آسیب‌پذیر و جمعیت‌های در معرض خطر، حمایت می‌نماید.

سنجه ۱. خط مشی و روش "حمایت از گروه‌های آسیب‌پذیر و جمعیت‌های در معرض خطر"^{*} با حداقل‌های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

سنجه ۲. روش اجرایی "نحوه ارائه خدمات به بیماران مجھول الهویه" بر اساس قوانین و مقررات و حداقل‌های مورد انتظار تدوین شده و کارکنان از آن آگاهی دارند و براساس آن عمل می‌نمایند.

ح-۲-۵) تسهیلات و امکانات مورد نیاز همراهان و مراجعتین به بیمارستان ارائه می‌شود.

سنجه ۱. در صورت نیاز بیمار به همراه، امکانات اقامت^{*}، برای ایشان فراهم می‌شود.

سنجه ۲. امکانات رفاهی لازم^{*} برای مراجعتین و همراهان فراهم می‌شود.

ح-۲-۶) اقدامات، تسهیلات و امکانات لازم برای بیمارانی که مرافق پایانی زندگی را می‌گذرانند، اختصاص داده می‌شود.

سنجه ۱. کارکنان درمانی شرایطی فراهم می‌نماید که گیرنده خدمت در حال احتضار، در آخرین لحظات زندگی خویش از مصاحبت و همراهی افرادی که مایل به دیدارشان است برخوردار شود.

سنجه ۲. کارکنان درمانی براساس اصول حرفه‌ای، اخلاق پزشکی و پرستاری، ضمن تامین آسایش سایر بیماران اقدامات لازم را برای بیمارانی که مرافق پایانی زندگی را می‌گذرانند در حد امکانات و شرایط انجام می‌دهند.

ح-۲-۷) بیمارستان به گیرنده خدمت حق می‌دهد تا از پزشک دیگری نظرخواهی نماید.

سنجه. در صورت درخواست گیرنده خدمت، سرپرستار بخش با همکاری دفتر پرستاری با اطلاع و موافقت پزشک معالج تسهیلاتی را برای فراهم کردن امکان نظرخواهی از پزشکان دیگر (داخل یا خارج بیمارستان) مهیا نموده و در صورت تایید پزشک معالج معالج دستورات ایشان اجرا می‌شود.

استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان های ایران / ویرایش سوم / سال ۱۳۹۵

(Ψ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ح-۲-۸) بیمارستان در صورت درخواست گیرنده خدمت، تصویر تمام اطلاعات ثبت شده درپرونده بالینی را دسترس وی قرار میدهد.

سنجه. در صورت درخواست بیمار/ولی قانونی او، تصویر کاغذی/فایل الکترونیکی اطلاعات و مستندات مربوط به پرونده و نتایج اقدامات پاراکلینیک، در اختیار آنها قرار داده می شود (مسئول مدارک پزشکی بر اجرای این سنجه نظارت می نماید).

ح-۲-۹) بیمارستان رضایت گیرنده خدمت را مورد سنجش و تحلیل قرار می دهد.

سنجه ۱. در فواصل زمانی معین و حداقل فصلی، رضایت بیماران و همراهان از بخش های مختلف بستری و سرپایی، از طریق پرسشنامه ای^{*} که روایی و پایابی آن تایید شده است، مورد سنجش قرار می گیرد.

سنجه ۲. تیم مدیریت اجرایی گزارش تحلیلی رضایت سنجه از گیرندها خدمت و یا همراهان آنها را بررسی و در صورت لزوم مداخلات اصلاحی/برنامه بهبود کیفیت را تعیین و ابلاغ می نماید و بر اجرای آن نظارت می کند.

ح-۱۰-۲) نظام کارآمد رسیدگی به شکایات، انتقادها و پیشنهادها در بیمارستان وجود دارد.

سنجه ۱. فرآیند نحوه اعلام شکایات، انتقادات و پیشنهادات با ذکر نام صاحبان فرآیند تدوین و در محلی قابل رؤیت، حداقل در واحد پذیرش، بخش اورژانس، حسابتداری و سالن های انتظار، در معرض دید گیرندها خدمت نصب شده است. کارکنان نسبت به این فرآیند آگاهی داشته و مطابق آن عمل می نمایند.

سنجه ۲. دفتر بهبود کیفیت با مشارکت مسئول واحد رسیدگی به شکایت/مسئول معادل، گزارش تحلیل ریشه‌ای نارضایتی بیمار، خانواده بیمار/کارکنان را حداقل سه ماهه تهیه و پس از بررسی و تایید کمیته پایش و سنجش کیفیت به تیم مدیریت اجرایی گزارش می دهد.

سنجه ۳. تیم مدیریت اجرایی با مشارکت صاحبان فرآیند مرتبط با شکایت های وارد در صورت لزوم اقدام اصلاحی/برنامه بهبود/بازنگری فرآیندها بعمل آورده و در صورت وجود خسارت، نسبت به جبران آن اقدام و از متقاضی حمایت می نماید.

سنجه ۴. نحوه اجرای استانداردهای حقوق گیرنده خدمت توسط کمیته اخلاق پزشکی ارزیابی و در صورت لزوم با مشارکت تیم مدیریت اجرایی اقدام اصلاحی / برنامه بهبود کیفیت تدوین و اجرا می شود.

سنجش